

การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูลและจังหวัดสงขลา

นางสาวอานี๊ะ มาระมาต

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2551

**Information Use for Further Studies by Mathayom Suksa 6 Students
in Satun and Songkhla Provinces**

Miss Areecha Maramat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Arts in Information Science

School of Liberal Arts

Sukhothai Thammathirat Open University

2008

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูล และจังหวัดสงขลา
ชื่อและนามสกุล นางสาวอาอี๊ะ มะระมาต
แขนงวิชา สารสนเทศศาสตร์
สาขาวิชา ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนา หาญพล
 2. รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆมา
 3. อาจารย์วิไลย สดงคุณห์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

.....ประธานกรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์)

.....กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนา หาญพล)

.....กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆมา)

.....กรรมการ
 (อาจารย์วิไลย สดงคุณห์)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์
 ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา
 สารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

.....ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
 (รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิสวธีรานนท์)
 วันที่.....5.....เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2552..

ชื่อวิทยานิพนธ์ การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ในจังหวัดสตูล และจังหวัดสงขลา

ผู้วิจัย นางสาวอาอี๊ะ มะระมาต ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนากาญจน์ (สารสนเทศศาสตร์)

(2) รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา

(3) อาจารย์วิไลย สดงคุณห์ ปีการศึกษา 2551

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ การใช้แหล่งสารสนเทศ และปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูลและจังหวัดสงขลา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูลและอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2550 จำนวน 548 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก ทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้สูงสุด 3 อันดับแรก คือ คู่มือแนะนำคณะ/แนะนำมหาวิทยาลัย หนังสือเฉลยข้อสอบ O-NET และ A-NET สายวิทย์และสายศิลป์ ข้อมูลการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา นักเรียนที่มีเพศต่างกันและเรียนในโรงเรียนที่มีที่ตั้งต่างกันใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อแตกต่างกันโดยนักเรียนเพศหญิงในเขตอำเภอเมืองสตูลและเขตอำเภอหาดใหญ่ใช้ทรัพยากรสารสนเทศมากกว่านักเรียนเพศชาย (2) นักเรียนใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่ออยู่ในระดับปานกลาง ที่ตั้งของโรงเรียนเป็นตัวแปรที่กำหนดความแตกต่างในการใช้แหล่งสารสนเทศ นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่มีที่ตั้งต่างกัน ใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อแตกต่างกัน โดยนักเรียนที่เรียนในเขตอำเภอหาดใหญ่มีการใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อมากกว่านักเรียนที่เรียนในเขตอำเภอเมืองสตูล (3) นักเรียนประสบปัญหาในการใช้สารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่ประสบมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการสืบค้นอินเทอร์เน็ตในโรงเรียนมีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอต่อความต้องการ ห้องบริการอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนจำกัดเวลาในการให้บริการ คอมพิวเตอร์ที่ให้บริการในห้องสมุดโรงเรียนมีประสิทธิภาพต่ำ ทำงานช้า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน ระดับคะแนนเฉลี่ยต่างกัน และเรียนในโรงเรียนที่มีที่ตั้งต่างกันมีปัญหาการใช้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ การใช้สารสนเทศ การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อ การศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา

Thesis title: Information Use for Further Studies by Mathayom Suksa 6 Students in Satun and Songkhla Provinces

Researcher: Miss Areecha Maramat; **Degree:** Master of Arts (Information Science);

Thesis advisors: (1) Dr. Tassana Hanpol, Associate Professor; (2) Pawa Panmekha, Associate Professor; (3) Ms. Wilai Stongkun; **Academic year:** 2008

Abstract

The purposes of this study were to study and compare the information use, the use of information resources and the problems on the information use of mathayomsuksa 6 students in Satun and Songkhla Provinces.

The research samples were 548 mathayomsuksa 6 students in the academic year 2008. The research tool was questionnaires. The statistics used for data analysis were percentage, means, standard deviation and t-test.

The research findings were (1) Most students used information for further studies. The first three types of information used were a handbook giving a guideline of the faculty/university, answer key book of O-NET and A-NET examination in the field of Science and Arts, and information on students selected to study in higher education institutions, office of the Higher education Commission. The students in different genders and different location used information differently and used information resources for further studies differently; the females students in the city of Satun and Hadyai used information resources more than males students. (2) The students used information sources at the moderate level. The location of schools was found to be an indicator of student's overall information sources use. Students in different school location used information sources for further studies differently. Students in Hadyai used more information sources than students in the city of Satun. (3) The students faced the problems in information use at the moderate level. The first three problems were that the number of computers used for the Internet search were limited and not enough for students requirement; the room rendering Internet service limited the time for services, and the computers that were available in the school library were of low capacity and speed. No significant difference in information use problems was found among students in different genders, grade point average, and school area.

Keywords: Information Use, Information Use for Further Studies, Further Studies at Higher Education

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนีย์ หาญผล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา และอาจารย์วิไลย สดงคุณท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ชี้แนะแนวทางและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง พร้อมทั้งติดตามการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ อย่างใกล้ชิดตลอดนับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความ กรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน ที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัย (แบบสอบถาม) พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอ หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกในการลงพื้นที่เก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งขอขอบคุณนักเรียนเป็นอย่างยิ่งที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับผู้บังคับบัญชาทุกท่านที่คอยส่งเสริมสนับสนุน และให้กำลังใจตลอดมา

ขอขอบพระคุณ นางฐิติยา อัลดิตรีตี ที่ได้ให้คำแนะนำ/คำปรึกษาในด้านการลง ข้อมูลในโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และการอ่านค่าข้อมูล

ท้ายที่สุดที่จะลืมไม่ได้คือ ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่ น้อง และเพื่อนๆ ที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษา คอยห่วงใยและให้กำลังใจในทุก ๆ เรื่องมาโดยตลอด

อาอิฉ๊ะ มาระมาต

เมษายน 2552

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	10
สารสนเทศ ทรัพยากรสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ	10
การใช้สารสนเทศ และแหล่งสารสนเทศ	15
ปัญหาการใช้สารสนเทศ	20
การรับบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา	22
ระบบแอดมิชชั่น	24
สภาพโดยทั่วไปของโรงเรียนในอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล และอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา	25
มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในท้องถิ่น	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	38
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	38
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล	41

๗
สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
ตอนที่ 1 คุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	43
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้และเปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	46
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้แหล่งสารสนเทศและเปรียบเทียบการใช้แหล่ง สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	61
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการใช้และเปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศ เพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	79
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	102
สรุปการวิจัย	102
อภิปรายผล	107
ข้อเสนอแนะ	113
บรรณานุกรม	115
ภาคผนวก	123
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	124
ข ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย125.....	126
ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	128
ประวัติผู้วิจัย	141

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนแต่ละ โรงเรียน 39
ตารางที่ 4.1	คุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม เพศ คะแนนเฉลี่ย และที่ตั้งของ โรงเรียน 44
ตารางที่ 4.2	คุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน 45
ตารางที่ 4.3	การใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 46
ตารางที่ 4.4	เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามเพศ 49
ตารางที่ 4.5	เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับคะแนนเฉลี่ย 53
ตารางที่ 4.6	เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน 57
ตารางที่ 4.7	การใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 61
ตารางที่ 4.8	เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามเพศ 65
ตารางที่ 4.9	เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับคะแนนเฉลี่ย 70
ตารางที่ 4.10	เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน 75
ตารางที่ 4.11	ปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 79
ตารางที่ 4.12	เปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามเพศ 84
ตารางที่ 4.13	เปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับคะแนนเฉลี่ย 90

ญ
สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.14 เปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน	96

ฉ
สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่องการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดม ศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูลและจังหวัดสงขลา	5

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นการลงทุนที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศ การศึกษาเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในบรรดาปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งมีหลายปัจจัยที่มีความสำคัญต่อประสิทธิภาพในการพัฒนาประเทศ ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด แม้จะมีปัจจัยอื่น ๆ ที่สมบูรณ์ แต่ถ้าทรัพยากรมนุษย์ไม่มีคุณภาพแล้ว การพัฒนาประเทศก็ไม่อาจประสบความสำเร็จสูงสุดได้ รัฐบาลไทยเริ่มเน้นการพัฒนากำลังคนมาตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 ในการทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 นั้นมีปรัชญาหรือจุดมุ่งหมายหลักอยู่ที่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนาเศรษฐกิจเป็นเพียงเครื่องมือของการพัฒนาคนและคุณภาพชีวิต ไม่ได้มุ่งเน้นที่การเติบโตทางเศรษฐกิจเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการพัฒนาแบบยั่งยืน มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาการศึกษาซึ่งมีอยู่หลายแนวทาง เพื่อกระจายโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา อันจะส่งผลต่อเนื่องให้การพัฒนาประเทศโดยรวมประสบความสำเร็จ การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ เพราะการศึกษาเป็นการเตรียมและการนำบุคคลเข้าสู่ชีวิตที่ดั่งงาม เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข ดังนั้นการให้การศึกษาแก่ประชาชนจึงเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรม (พนัส หันนาคินทร์ 2524: 100)

จากกระแสโลกาภิวัตน์ที่ทำให้โลก “ไร้พรมแดน” เทคโนโลยีเกิดการเลื่อนไหลไปยังสังคมต่าง ๆ ประชาคมโลกมีการแข่งขันทุกด้าน ดังนั้นเพื่อให้สังคมไทยอยู่รอดและมีศักยภาพสามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ สารสนเทศเป็นปัจจัยสำคัญที่จะขาดไม่ได้ในกระบวนการให้การศึกษา สารสนเทศมีบทบาทสำคัญต่อการวางแผนการศึกษาเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นกระบวนการตัดสินใจหรือใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ สารสนเทศถือเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษา ซึ่งจะทำให้เกิดความรู้เพิ่มพูนสติปัญญา และคุณธรรม การรู้จักใช้และการเข้าถึงสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอจะทำให้ได้รับข่าวสารที่ทันสมัย สารสนเทศจึงเป็นสิ่งจำเป็น

ในสังคมปัจจุบันข้อมูล ข่าวสารเทคโนโลยีและสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทต่อการดำเนินกิจกรรมในชีวิตประจำวันและการทำงานไม่ว่าในสาขาวิชาชีพใดเป็นอย่างมาก ผู้ที่ติดตาม

ความเคลื่อนไหวของข้อมูลข่าวสารอยู่ตลอดเวลา ได้ชื่อว่าเป็นผู้ที่สร้างโอกาสและความก้าวหน้าให้กับตนเองมากกว่าผู้อื่น เพราะสามารถที่จะปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์และความรู้ใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา

ในกระบวนการให้การศึกษาสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งเสริมและพัฒนาบุคคลให้มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต การที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ การศึกษาในระบบเพียงประการเดียวคงไม่เพียงพอและไม่สามารถทำให้ผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่มเป้าหมายเข้าถึงการศึกษาได้ทั้งหมด การเรียนรู้จึงไม่จำกัดอยู่แต่เพียงในห้องเรียนหรือสถานศึกษาเท่านั้น บุคคลสามารถเข้าศึกษาค้นคว้าข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ และศาสตร์แขนงต่าง ๆ ได้ตามความสนใจจากสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศที่มีอยู่มากมาย อาทิ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การศึกษาและนันทนาการ นักปราชญ์ ภูมิปัญญาชาวบ้าน ฯลฯ ซึ่งจะเป็นการเติมเต็มการศึกษาได้เป็นอย่างดี (เปรมวดี ศรีชนพล 2549: 69) สารสนเทศและแหล่งสารสนเทศเหล่านี้จึงมีบทบาทสำคัญต่อการวางแผนการศึกษาเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นกระบวนการตัดสินใจหรือใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ โดยสารสนเทศถือเป็นหัวใจที่สำคัญต่อการศึกษา ซึ่งจะทำให้เกิดความรู้ เพิ่มพูนสติปัญญาและคุณธรรม

การรู้จักใช้และเข้าถึงสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอทำให้ได้รับข่าวสารที่ทันสมัย แม้ว่าบางครั้งบุคคลอาจจะไม่ทราบว่าตนเองมีความต้องการสารสนเทศ จนกระทั่งเมื่อถึงเวลาที่จะต้องใช้สารสนเทศเพื่อการใดการหนึ่งนั้นถึงจะตระหนักว่ามีความต้องการสารสนเทศเกิดขึ้นแล้วก็ตาม การที่บุคคลไม่ทราบว่าตนเองมีความต้องการสารสนเทศบางครั้งเกิดจากสภาพแวดล้อม และความ เป็นอยู่ทั่วไปที่เผชิญอยู่ในการดำเนินชีวิตประจำวันทำให้ไม่รู้สึกรู้ว่าเกิดช่องว่างทางสารสนเทศขึ้น หากไม่ได้รับการกระตุ้น หรือแรงผลักดันประการใดประการหนึ่งที่ทำให้เกิดความต้องการสารสนเทศ ขึ้นมาก็จะไม่เกิดความพยายามในการเสาะแสวงหาสารสนเทศ หรือไม่มีความกระตือรือร้นที่จะรับทราบสารสนเทศมากพอ ไม่จำเป็นว่าบุคคลคนนั้นจะเป็นผู้ประกอบการอาชีพที่มีการลงทุนแข่งขันทางธุรกิจเท่านั้นถึงจะมีความต้องการสารสนเทศ

ในความเป็นจริงแล้วไม่ว่าบุคคลใดประกอบอาชีพแบบใดหรืออยู่ในส่วนใดของสังคม ก็มีความต้องการทราบข้อมูลข่าวสารและสารสนเทศด้วยกันทั้งนั้น แต่การที่จะทราบได้อย่างชัดเจนว่าบุคคลเกิดความต้องการสารสนเทศขึ้นแล้ว ก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นกำลังเผชิญสถานการณ์ที่ ต้องการสารสนเทศไปประกอบการตัดสินใจในกิจการหรืองานใด ๆ อย่างเร่งด่วน หรือเพื่อให้ทันเวลาในการตัดสินใจ ในทำนองเดียวกันกับนักเรียนที่กำลังจะจบการศึกษาซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ในภาวะ แห่งการตัดสินใจครั้งสำคัญครั้งหนึ่งของชีวิต โดยเฉพาะในกรณีที่ต้องการศึกษาต่อในสถาบัน

ระดับอุดมศึกษานั้น ปัญหาที่นักเรียนทุกคนต้องพบและตัดสินใจคือ จะเรียนอะไร ที่ไหน เรียนแล้วได้อะไร เรียนจบแล้วจะประกอบอาชีพอะไร โดยมีคณะวิชาต่างๆ ที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาให้นักเรียนเลือก และมีรายวิชาที่เรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นข้อมูลพื้นฐานที่จะเลือกใช้และเลือกตัดสินใจ (ยุพิน แสงทอง 2537: 22)

เมื่อเกิดความต้องการข้อมูล และข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการศึกษาต่อขึ้น นักเรียนที่กำลังจะจบการศึกษาต้องทำการเสาะแสวงหาข้อมูลดังกล่าว ซึ่งในกระบวนการเสาะแสวงหาข้อมูลนั้นย่อมต้องมีกระบวนการหรือวิธีการที่จะให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่นักเรียนต้องการ นอกจากนั้นการเรียนการสอนในปัจจุบันยังมุ่งเน้นให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองมากกว่าวิธีการสอนหรือบอกกล่าวแต่เพียงอย่างเดียวเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ตามสภาพที่เป็นอยู่จริงเพื่อให้สามารถแก้ปัญหาในเรื่องต่างๆ ได้ ช่วยให้เป็นบุคคลที่มีความรู้กว้างไกล โดยเฉพาะการหาความรู้ในเรื่องการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพในอนาคต ดังนั้นความสำเร็จในการเข้ามหาวิทยาลัยจึงขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความรู้ของนักเรียน นักเรียนจึงต้องการสารสนเทศเพื่อนำมาใช้ในการเพิ่มพูนความรู้และติดตามความเคลื่อนไหวของการเข้ามหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง อันจะเป็นประโยชน์ต่อการเข้าเรียนในระดับมหาวิทยาลัย

ปัจจุบันมีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวนมากที่มุ่งหวังจะเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัย ประกอบกับปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการสอบเข้าของมหาวิทยาลัยจากการสอบเข้าแบบตรง (entrance) เป็นการสอบเข้าโดยใช้คะแนนการสอบจากระบบการสอบ O-NET, A-NET และ GPA ดังนั้นนักเรียนจึงต้องมีการเตรียมตัวพอสมควร จึงจำเป็นต้องใช้สารสนเทศ นอกจากนั้นสถานภาพส่วนบุคคลของนักเรียน เช่น เพศ ระดับคะแนนเฉลี่ย และสถานที่ตั้งของโรงเรียนอาจจะมีผลต่อการใช้สารสนเทศและปัญหาการใช้สารสนเทศของนักเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการใช้สารสนเทศตลอดจนปัญหาในการใช้สารสนเทศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อการศึกษาต่อ เพื่อต้องการที่จะรู้ว่าการสอบเข้ามหาวิทยาลัยของนักเรียนในยุคปัจจุบันนักเรียนใช้ทรัพยากรสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศประเภทใดบ้าง ตลอดจนต้องการที่จะทราบว่าการใช้ทรัพยากรสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศดังกล่าวนักเรียนประสบปัญหาอะไรบ้าง เพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้ไปส่งเสริม สนับสนุนและ แก้ไขปัญหาต่างๆ ให้กับนักเรียน ซึ่งจะทำให้การศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนประสบความสำเร็จตามที่นักเรียนหวังไว้ ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษา “ การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูลและจังหวัดสงขลา ”

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อศึกษาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูลและจังหวัดสงขลา

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูลและจังหวัดสงขลา จำแนกตาม เพศ ระดับคะแนนเฉลี่ย และที่ตั้งของโรงเรียน

2.3 เพื่อศึกษาการใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูลและจังหวัดสงขลา

2.4 เพื่อเปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูลและจังหวัดสงขลา จำแนกตาม เพศ ระดับคะแนนเฉลี่ย และที่ตั้งของโรงเรียน

2.5 เพื่อศึกษาปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูลและจังหวัดสงขลา

2.6 เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูลและจังหวัดสงขลา จำแนกตาม เพศ ระดับคะแนนเฉลี่ย และที่ตั้งของโรงเรียน

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษาสภาพแวดล้อมการใช้สารสนเทศของเทเลอร์ (Taylor 1991: 217-251) เขามี ความเห็นว่าการเลือกใช้สารสนเทศของแต่ละบุคคลไม่ได้ขึ้นอยู่กับเนื้อหาวิชาเท่านั้น แต่ได้ให้ความสำคัญกับความต้องการสารสนเทศของผู้ใช้ในบริบทเฉพาะของแต่ละคน โดยมีปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องร่วมด้วย เช่น ชีวิตการงาน กลุ่มวิชาชีพของผู้ใช้ สภาพแวดล้อม เพื่อนฝูง ตลอดจนคุณลักษณะส่วนตัวของผู้ใช้แต่ละคน เช่น เพศ อายุ การศึกษา คะแนนเฉลี่ย สถานภาพ ความสนใจ เจตคติต่อสารสนเทศของผู้ใช้นั้น เป็นต้น ซึ่งองค์ประกอบทั้งหลายเหล่านี้จะเป็นปัจจัยหลักที่ก่อให้เกิดความต้องการในการใช้สารสนเทศ ฉะนั้นการศึกษการใช้สารสนเทศส่วนใหญ่จึงวางอยู่บนแนวคิดที่ว่า “ การศึกษากลุ่มที่ผู้ใช้เป็นสมาชิกอยู่จะช่วยให้ทราบสภาพการใช้สารสนเทศของผู้ใช้กลุ่มนั้น ๆ หรือมิฉะนั้นก็ศึกษาความต้องการสารสนเทศโดยใช้กิจกรรมของงานที่ทำหรือกิจกรรม

ของกลุ่มที่ผู้ใช้เป็นสมาชิกอยู่เป็นตัวกำหนด แล้วจึงนำผลการศึกษาที่ได้ไปออกแบบระบบสารสนเทศที่สามารถตอบสนองกลุ่มผู้ใช้งานนั้น ๆ ” ด้วยเหตุผลดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้นผู้วิจัยจึงเลือกตัวแปรที่จะศึกษาและได้เขียนเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพประกอบข้างล่างนี้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	
ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม
1. เพศ	1. การใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อ
1.1 ชาย	2. การใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อ
1.2 หญิง	3. ปัญหาในการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อ
2. ระดับคะแนนเฉลี่ย	
2.1 น้อยกว่า 3.01	
2.2 ตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป	
3. ที่ตั้งของโรงเรียน	
3.1 อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	
3.2 อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา	

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่องการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูลและจังหวัดสงขลา

4. สมมติฐานการวิจัย

- 4.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีเพศต่างกันมีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อแตกต่างกัน
- 4.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยต่างกันมีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อแตกต่างกัน
- 4.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนในโรงเรียนที่มีที่ตั้งของโรงเรียนต่างกันมีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อแตกต่างกัน
- 4.4 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีเพศต่างกันมีการใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อแตกต่างกัน
- 4.5 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยต่างกันมีการใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อแตกต่างกัน
- 4.6 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนในโรงเรียนที่มีที่ตั้งของโรงเรียนต่างกันมี

การใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อแตกต่างกัน

4.7 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อแตกต่างกัน

4.8 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยต่างกันมีปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อแตกต่างกัน

4.9 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนในโรงเรียนที่มีที่ตั้งของโรงเรียนต่างกันมีปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อแตกต่างกัน

5. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูลและจังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2550 ตลอดจนปัญหาการใช้สารสนเทศของนักเรียน

5.1 ประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2550 ในเขตอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล และอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา รวมทั้งสิ้นจำนวน 2,606 คน

5.2 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2550 ที่สุ่มแบบแบ่งชั้น ในเขตอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล จำนวน 226 คน และอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน 322 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 548 คน

5.3 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

5.3.1 *ตัวแปรอิสระหรือตัวแปรต้น (Independent Variables)* ได้แก่ คุณลักษณะของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

1) เพศ แบ่งออกเป็น

(1) เพศชาย

(2) เพศหญิง

2) ระดับคะแนนเฉลี่ย แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มได้แก่

(1) ระดับคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่า 3.01

(2) ระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป

3) *ที่ตั้งของโรงเรียน* แบ่งเป็น

(1) อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล

(2) อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

5.3.2 *ตัวแปรตาม (Dependent Variables)* ได้แก่

- 1) การใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อ
- 2) การใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อ
- 3) ปัญหาในการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อ

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ หมายถึง การใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อวัตถุประสงค์ในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังจะจบการศึกษาและในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยนั้นนักเรียนจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสอบเข้า ทรัพยากรสารสนเทศมีหลากหลายประเภท ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จำแนกทรัพยากรสารสนเทศออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ คือ

6.1.1 ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ/คู่มือการสอบเข้ามหาวิทยาลัย

6.1.2 ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อโสตทัศน์ เช่น วิทยุ ซีดี วีดีทัศน์

6.1.3 ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์และฐานข้อมูลที่บันทึกไว้ในซีดีรอม และอินเทอร์เน็ต

6.2 การใช้แหล่งสารสนเทศ หมายถึง การใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อวัตถุประสงค์ในการศึกษาต่อ แหล่งสารสนเทศมีทั้งที่เป็นแหล่งสารสนเทศภายในโรงเรียน เช่น ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ห้องแนะแนว ห้องบริการอินเทอร์เน็ต และแหล่งสารสนเทศภายนอก เช่น ห้องสมุดประชาชน มหาวิทยาลัยในชุมชน หรือสถาบันการศึกษาและหน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น รวมทั้งแหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้ บุคคลยังจัดเป็นแหล่งสารสนเทศอีกประเภทหนึ่งที่ให้ข้อมูลซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้เช่นเดียวกัน

6.3 ปัญหาการใช้สารสนเทศ หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องที่นักเรียนประสบในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ และด้านอื่น ๆ ได้แก่ ความขาดแคลน ความจำกัดเกี่ยวกับเวลา ความจำกัดเกี่ยวกับงบประมาณ ขาดการวางแผนร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ความไม่สะดวกในการดำเนินการให้บริการสารสนเทศ ขาดการประชาสัมพันธ์ให้เห็นความสำคัญไม่ทราบถึงแหล่งสารสนเทศ สารสนเทศมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ ความสามารถในการใช้

แหล่งสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศอยู่ห่างไกล ทรัพยากรสารสนเทศล้ำสมัยไม่ตรงกับความต้องการ และฐานะของครอบครัว

6.4 นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนอยู่ในเขตอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสตูล และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนอยู่ในเขตอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2550

6.5 ระดับคะแนนเฉลี่ย หมายถึง ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมของนักเรียนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

6.7 ที่ตั้งของโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล และอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ทำให้ทราบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูลและจังหวัดสงขลา

7.2 ทำให้ทราบการเปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูลและจังหวัดสงขลา จำแนกตาม เพศ ระดับคะแนนเฉลี่ย และที่ตั้งของโรงเรียน

7.3 ทำให้ทราบปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูลและจังหวัดสงขลา

7.4 ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูลและจังหวัดสงขลา จำแนกตาม เพศ ระดับคะแนนเฉลี่ย และที่ตั้งของโรงเรียน

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริการสารสนเทศให้กับนักเรียน เช่น โรงเรียน ผู้บริหาร ครูแนะแนว บรรณารักษ์ห้องสมุด มหาวิทยาลัย และสำนักพิมพ์ต่าง ๆ เป็นต้น ในการนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาการจัดหาทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศ ตลอดจนการจัดให้บริการสารสนเทศเพื่อให้

สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนในการนำไปใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาต่อในระดับ
อุดมศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนมากที่สุด ซึ่งในการจัดสภาพแวดล้อมทางสารสนเทศที่
เหมาะสมจะช่วยให้นักเรียนเข้าถึงสารสนเทศได้โดยสะดวก ประหยัด ถูกต้อง และเสียเวลาน้อย
ที่สุด รวมทั้งจะช่วยให้เกิดการใช้สารสนเทศและการนำสารสนเทศไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้อย่าง
เต็มที่

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูลและจังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเรื่องราวความรู้ที่เกี่ยวข้อง แนวคิดทฤษฎี จากตำราเอกสารต่าง ๆ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษาวิจัย เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานและเป็นแนวทางของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องมานำเสนอ ดังนี้

1. สารสนเทศ ทรัพยากรสารสนเทศ และแหล่งสารสนเทศ
2. การใช้สารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ
3. ปัญหาการใช้สารสนเทศ
4. การรับบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
5. ระบบแอดมิชชัน
6. สภาพทั่วไปของโรงเรียนในอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล และอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
7. มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในท้องถิ่น
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. สารสนเทศ ทรัพยากรสารสนเทศ และแหล่งสารสนเทศ

1.1 สารสนเทศ

คำว่า สารสนเทศ ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Information ในภาษาไทยมีผู้แปลคำว่า Information ไว้แตกต่างกันออกไป เช่น ข้อมูลข่าวสาร ข้อสนเทศ สนเทศ สารสนเทศ ความรู้ ข้อความหรือแม้กระทั่งความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร อาทิ

ครรรชิต มาลัยวงศ์ (2534: 107) ได้ให้ความหมายสารสนเทศว่า หมายถึง ความรู้ ข่าวสาร เรื่องราว และความหมายที่กั้นกรองหรือแปลได้จากข้อมูล

กัลยา อุคมวิทิต (2537: 3) ได้กล่าวไว้ว่า สารสนเทศ คือ เรื่องราว ความรู้ต่าง ๆ ที่ ได้จากการนำข้อมูลมาประมวลผลด้วยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่ง และมีการผสมผสานความรู้หรือ หลักวิชาที่เกี่ยวข้องหรือความคิดเห็นลงไปด้วย

สมประสงค์ บุญยะชัย (2537: 46) ได้กล่าวไว้ว่า สารสนเทศ คือ ข้อมูลที่ได้นำมา ประมวลหรือจัดทำให้อยู่ในรูปแบบที่มีความหมายต่อผู้รับ

พวา พันธุ์เมฆา (2541: 1) ได้กล่าวไว้ว่า สารสนเทศ คือ ข่าวสาร ข้อมูล ความรู้ ข้อเท็จจริง ความคิด ที่ได้มีการบันทึกไว้ในสื่อหรือทรัพยากรสารสนเทศแบบต่าง ๆ ซึ่งบุคคล สามารถรับรู้ได้ด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ตามต้องการ

American Library Association (1993: 117) ได้ให้ความหมายสารสนเทศไว้ใน ALA Glossary of Library and Information Science ว่า หมายถึง ความคิด ข้อคิดเห็น ข้อเท็จจริง และงานที่เกิดจากความคิด จินตนาการ ซึ่งได้มีการสื่อสาร บันทึกจัดพิมพ์เผยแพร่และแจกจ่าย ออกไปอย่างเป็นทางการในสื่อรูปแบบใด ๆ ก็ได้

Harrod's Librarian's Glossary (1995: 319) ได้ให้ความหมายของสารสนเทศไว้ว่า คือ กลุ่มข้อมูล ข่าวสาร ซึ่งได้รับการรวบรวมไว้ในรูปแบบที่สามารถเข้าใจได้

จากความหมายของสารสนเทศ หรือ Information ในทัศนะต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยขอสรุปว่า สารสนเทศหมายถึง ข้อมูล ข่าวสาร ข่าว ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น หรือประสบการณ์ ซึ่งอยู่ในรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป เช่น ตัวอักษร ตัวเลข รูปภาพ เสียง หรือสัญลักษณ์ ที่ถูก นำมาผ่านกระบวนการประมวลผลที่เป็นผลผลิตทางปัญญาของมนุษย์ และผลที่ได้อาจแสดงออกมา ในรูปแบบของสื่อประเภทต่าง ๆ เช่น หนังสือ วารสาร จุลสาร หนังสือพิมพ์ แผ่นที่ แผ่นใส สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ฯลฯ และเป็นผลลัพธ์ที่ผู้ใช้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างถูกต้อง ตรงและ ทันกับความต้องการ

1.2 ทรัพยากรสารสนเทศ

ทรัพยากรสารสนเทศ หมายถึง สิ่งที่ได้รับการบันทึกเป็นหลักฐานอยู่ในรูป ของวัสดุหลากหลายชนิดและลักษณะ เช่น หนังสือ เอกสาร เทปเสียง แฟ้มข้อมูลบนแผ่น ดิสเกตต์ สารานุกรมบนแผ่นซีดี บทความวารสารอิเล็กทรอนิกส์บนเว็บไซต์เว็บบ เป็นต้น ใน การวิจัยครั้งนี้ ได้จำแนกทรัพยากรสารสนเทศออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ คือ

1.2.1 สื่อสิ่งพิมพ์ (Printed Media) หมายถึง หนังสือและเอกสารสิ่งพิมพ์

ต่าง ๆ ที่แสดงหรือเรียบเรียงสาระความรู้ต่าง ๆ โดยใช้ตัวหนังสือที่เป็นตัวเขียนหรือตัวพิมพ์เป็นสื่อในการแสดงความหมาย สื่อสิ่งพิมพ์มีหลายชนิด ได้แก่ เอกสาร หนังสือเรียน หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร บันทึกรายงาน ฯลฯ สื่อประเภทนี้มีความสำคัญและเป็นที่ยอมรับใช้กันโดยทั่วไปมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพราะใช้ได้ง่าย ใช้ได้โดยไม่ต้องมีอุปกรณ์อื่นใดช่วย จึงสะดวกที่จะนำติดตัวไปอ่านได้ในทุก ๆ ที่ ตัวอย่างของสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น

1) **หนังสือ (Book)** เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่ใช้บรรจุและเผยแพร่ความรู้ ความคิด ความเชื่อ ประสบการณ์ของมนุษย์ จัดพิมพ์เป็นรูปเล่มสมบูรณ์มีเนื้อหาพอประมาณ หนังสือแบ่งออกตามเนื้อหาอย่างกว้าง ๆ ได้ 4 ประเภทได้แก่

(1) **หนังสือตำราวิชาการ (Textbook)**

(2) **หนังสืออ้างอิง (Reference Book)**

(3) **หนังสือสารคดี (Non-Fiction)**

(4) **หนังสือบันเทิงคดี (Fiction)**

2) **วารสาร (Periodical)** คือสิ่งพิมพ์ที่มีการกำหนดออกไว้แน่นอนสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เช่น รายสัปดาห์ รายปักษ์ รายเดือน

3) **หนังสือพิมพ์ (Newspaper)** เป็นสิ่งพิมพ์ที่ออกตามระยะเวลาที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอและติดต่อกันไปตามลำดับ เช่น ออกรายวัน ราย 2 วัน หรือรายสัปดาห์ มีวัตถุประสงค์ เพื่อนำเสนอข่าวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใหม่ และนำเสนอทั้งภายในและนอกประเทศ

4) **จุลสาร (Pamphlet)** เป็นสิ่งพิมพ์ขนาดเล็กโดยทั่วไปไม่มีจำนวนหน้าไม่เกิน 60 หน้า บางครั้งเรียกว่าอนุสาร นำเสนอสาระความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งจบภายในเล่มส่วนมากเป็นเรื่องราวที่ทันสมัยอยู่ในความสนใจของบุคคลทั่วไป

5) **กฤตภาค (Clippings)** คือ ข้อความ บทความ หรือภาพที่ตัดจากหนังสือพิมพ์ และวารสารฉบับล่วงเวลา โดยคัดเลือกเฉพาะเรื่องหรือภาพที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า การจัดนิทรรศการ หรือรวบรวมในเรื่องที่น่าสนใจในช่วงเวลาต่าง ๆ

1.2.2 สื่อโสตทัศน์ (Audio-Visual Media) หมายถึง วัสดุการศึกษาที่สามารถสื่อความหมายและทำให้เกิดการเรียนรู้ได้โดยอาศัยภาพ เสียง หรือทั้งภาพและเสียง เวลาจะใช้ส่วนใหญ่ต้องใช้ร่วมกับอุปกรณ์อื่นเพื่อการฟังและ/หรือมองเห็นภาพ แบ่งย่อยออกเป็น 4 ประเภทได้แก่

1) **โสตวัสดุ (Audio Materials)** เช่น แผ่นเสียง เทปบันทึกเสียง

2) **ทัศนวัสดุ (Visual Materials)** เช่น แผนภูมิ แผนภาพ สไลด์

3) *โสตทัศนวัสดุ (Audio-Visual Materials)* เช่น วีดิทัศน์ ภาพยนตร์

4) *วัสดุย่อส่วน (Microforms)* เช่น ไมโครฟิล์ม ไมโครฟิช

1.2.3 สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Media) หมายถึง ผลิตภัณฑ์สารสนเทศที่บันทึกในสื่อคอมพิวเตอร์ เช่น ฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ และซีดี-รอม สื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพเพราะเป็นสื่อที่อาศัยเทคนิคทางอิเล็กทรอนิกส์สร้างสารสนเทศในรูปของเสียงและ/หรือภาพ มีทั้งภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว ซึ่งส่วนใหญ่มักจะเป็นการผสมสารสนเทศหลายรูปแบบเข้าด้วยกันเป็นมัลติมีเดีย (Multimedia) จึงช่วยให้เกิดการรับรู้และเกิดความเข้าใจในสารสนเทศได้ดีกว่าการอ่านข้อความหรือเห็นภาพเพียงอย่างเดียว

จะเห็นได้ว่าทรัพยากรสารสนเทศมีหลากหลายชนิดหลายลักษณะไม่ว่าจะเป็นหนังสือ วารสาร เทปเสียง แผ่นภูมิ แผนที่ ซีดีรอม และฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ทรัพยากรสารสนเทศเมื่อมีการเก็บรวบรวมแล้วจำเป็นจะต้องมีแหล่งที่สามารถนำตัวทรัพยากรเหล่านี้ไปเก็บให้เรียบร้อยเพื่อสะดวกต่อการนำมาใช้

1.3 แหล่งสารสนเทศ

แหล่งสารสนเทศ หมายถึง แหล่งที่ทำหน้าที่ผลิต รวบรวม จัดหา จัดเก็บ เผยแพร่ และให้บริการสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศมีทั้งแหล่งที่ทำหน้าที่ให้บริการ คือ ห้องสมุด แหล่งที่ผลิต และเผยแพร่สารสนเทศ เช่น มหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษา และหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งแหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้ บุคคลยังจัดเป็นแหล่งสารสนเทศอีกประเภทหนึ่งที่ให้ข้อมูลซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้เช่นเดียวกัน การจำแนกแหล่งสารสนเทศสามารถจำแนกได้หลายแบบ (ประภาวดี สืบสนธิ์ 2532: 28, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2538: 17-20) สรุปได้ดังนี้

1.3.1 แหล่งสารสนเทศภายในตัวบุคคล บุคคลแต่ละคนสามารถสร้างสารสนเทศขึ้นภายในตนเองได้ โดยการประมวลผลความคิด ความรู้ ความจำ ประสบการณ์ของตนเอง หรืออาจแสวงหาสารสนเทศโดยการสังเกตอย่างมีระบบ นอกจากนี้ผู้แสวงหาสารสนเทศยังสามารถค้นหาสารสนเทศจากเอกสารที่ได้รวบรวมและเก็บสะสมไว้เพื่อใช้ประโยชน์ส่วนตัว

1.3.2 แหล่งสารสนเทศภายนอก คือ แหล่งสารสนเทศที่มีใช้ตัวผู้แสวงหาสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศประเภทนี้สามารถจำแนกได้เป็น

1) แหล่งสารสนเทศสถาบัน หมายถึง สถาบันต่างๆ ที่ให้บริการสารสนเทศ
จำแนกได้เป็น

(1) หน่วยงานหรือสถาบัน ที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการให้
บริการสารสนเทศอย่างเป็นทางการ ได้แก่ ห้องสมุด ศูนย์เอกสาร ศูนย์สารสนเทศ หรือ
หน่วยงานที่มีวัตถุประสงค์ในลักษณะเดียวกันนี้ แต่มีชื่อเรียกเป็นอย่างอื่น เช่น หอจดหมายเหตุ
สำนักบรรณสาร ศูนย์ข้อมูล

(2) หน่วยงานที่ดำเนินงานเฉพาะด้าน แต่สามารถให้บริการข้อมูล
ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องหรือการดำเนินงานในเรื่องที่ต้องการได้ ซึ่งมีทั้งที่เป็นภาครัฐและภาคเอกชน
ได้แก่ หน่วยงานราชการต่างๆ สถาบันวิจัย วิทยาลัย มหาวิทยาลัย สมาคมวิชาการ ศูนย์บริการ
สารสนเทศเชิงพาณิชย์ สมาคมวิชาชีพ สถานประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรม แหล่งโบราณ
สถาน โบราณวัตถุ เป็นต้น

2) แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน บุคคลอาจได้รับสารสนเทศที่ต้องการได้
โดยการเข้าถึงทางสื่อมวลชนต่างๆ เช่น โดยการฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ หรืออ่านหนังสือพิมพ์

3) แหล่งสารสนเทศบุคคล บุคคลเป็นช่องทางการสื่อสารและการแสวงหา
ข้อมูลอย่างไม่เป็นทางการ ได้แก่ เพื่อน บุคคลที่เป็นผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ที่ศึกษาวิจัยในสาขา
นั้นๆ อย่างลึกซึ้งแตกฉานจนสามารถให้ข้อมูลแก่ผู้ที่ต้องการสารสนเทศในด้านนั้นๆ ได้เป็น
อย่างดี ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง (Subject Specialist) ผู้ชำนาญการ หรือผู้ที่ปฏิบัติงานในแหล่งให้
บริการสารสนเทศ ได้แก่ บรรณารักษ์ นักเอกสารสนเทศ นักสารสนเทศ

4) แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต มีประโยชน์ทางการศึกษา เช่น ใช้เพื่อการ
ติดต่อ สื่อสาร อภิปราย แลกเปลี่ยน และสอบถามข้อมูลข่าวสารรวมทั้งแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับผู้
สนใจศึกษาในเรื่องเดียวกันหรือกับผู้เชี่ยวชาญสาขาวิชาต่างๆ นอกจากนี้ยังสามารถใช้เพื่อการ
ค้นหาข้อมูลในการเรียนรู้ด้วยตนเอง (ถนอมพร ดันติพัฒน์ 2539: 5) อินเทอร์เน็ตนับเป็นแหล่ง
คลังความรู้ขนาดใหญ่ ผู้ใช้สามารถเลือกและค้นหาข้อมูลที่ต้องการเพื่อนำไปพัฒนาตนเองได้ การ
ใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตสามารถทำได้ตลอดเวลาขึ้นอยู่กับโอกาสและความสะดวกสำหรับ
ผู้ใช้ (อินเทอร์เน็ตชีวิตและการศึกษา 2542: 95) หน่วยงานต่างๆ ได้จัดทำเว็บไซต์เพื่อประชาสัมพันธ์
หน่วยงาน เผยแพร่ข่าวสาร และความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องหรือผู้สนใจทั่วไป นอกจากนี้
สถาบันการศึกษาต่างๆ ยังจัดทำเว็บไซต์ที่ให้ความรู้ด้านการศึกษารวมทั้งคำแนะนำต่าง ๆ เช่น
เว็บไซต์ของ สกอ.

ชุติมา ถังจันทน์ (2530: 39-42) จำแนกสารสนเทศเป็น 2 ลักษณะ คือ สารสนเทศ

ในรูปเอกสาร (Documentary Sources) และสารสนเทศรูปแบบที่ไม่เป็นเอกสาร (Non Documentary Sources)

1. แหล่งสารสนเทศที่เป็นเอกสาร สามารถจำแนกได้เป็น 3 ประเภท คือ

1.1 เอกสารปฐมภูมิ (Primary Sources) เป็นสารสนเทศที่ตีพิมพ์และเผยแพร่ผลการศึกษาค้นคว้าวิจัย การทดลอง การค้นพบเป็นครั้งแรก สิ่งพิมพ์ประเภทนี้ปรากฏอยู่หลายรูปแบบ เช่น วารสาร รายงานต่าง ๆ วิทยานิพนธ์ สิทธิบัตร บันทึกการประชุม นอกจากนี้ยังรวมเอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่ด้วย เช่น บันทึกส่วนตัว จดหมายโต้ตอบ

1.2 เอกสารทุติยภูมิ (Secondary Sources) เป็นการรวบรวมสารสนเทศจากเอกสารสิ่งพิมพ์ปฐมภูมิ นำมาเรียบเรียงเนื้อหาใหม่เพื่อให้สะดวกในการค้นคว้า หรืออาจเป็นบทวิจารณ์มากกว่าที่จะให้ความรู้ใหม่ ๆ เช่น วารสารปริทัศน์ บริการสาระสังเขปและดัชนี รายงานความก้าวหน้า หนังสือชุด หนังสืออ้างอิง เช่น สารานุกรม พจนานุกรม คู่มือ ตาราง หนังสือตำรา แบบเรียน เอกสารเฉพาะเรื่อง เป็นต้น

1.3 เอกสารตติยภูมิ (Tertiary Sources) เป็นเอกสารสิ่งพิมพ์ที่ช่วยในการค้นหาเอกสารปฐมภูมิและทุติยภูมิไม่มีสาระความรู้ทางด้านเนื้อหาวิชา เช่น บรรณานุกรม นามานุกรม คู่มือแนะนำแหล่งสารสนเทศ คู่มือแนะนำหนังสือ คู่มือแนะนำองค์กรต่าง ๆ เป็นต้น

2. แหล่งสารสนเทศรูปแบบอื่นที่ไม่เป็นเอกสาร เป็นสารสนเทศที่อาจจะได้มาจากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การสนทนา เป็นต้น แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ สารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศทางการ และจากแหล่งสารสนเทศไม่เป็นทางการ

2.1 แหล่งสารสนเทศทางการ เช่น หน่วยงานราชการ สมาคมวิชาการ สมาคมวิชาชีพ สถาบันวิจัย วิทยาลัย มหาวิทยาลัย ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชา

2.2 แหล่งสารสนเทศที่ไม่เป็นทางการ เช่น การสนทนาอภิปรายร่วมกับผู้ร่วมงาน และผู้อื่น การประชุมสัมมนาทางวิชาการ การสังสรรค์ การสื่อสารโดยตรง

แหล่งสารสนเทศเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งเสริมและพัฒนาบุคคลให้มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต การเรียนรู้จึงไม่จำกัดอยู่แต่เพียงในห้องเรียนหรือสถานศึกษาเท่านั้น

คุณค่าที่สำคัญของแหล่งสารสนเทศคือ การเป็นห้องเรียนธรรมชาติที่เกิดขึ้นจริง เป็นแหล่งที่รวบรวมความรู้ศาสตร์ต่าง ๆ มากมาย (เปรมวดี ศรีธนพล 2549: 69)

2. การใช้สารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ

2.1 การใช้สารสนเทศ

การใช้สารสนเทศ หมายถึง การนำสารสนเทศที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจ สนองความอยากรู้ คลายความสงสัย ตอบคำถาม ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมให้กับตนเอง ช่วยเพิ่มพูนสติปัญญา ความรอบรู้ของบุคคลนั้นให้ลึกซึ้งกว้างไกลและบรรลุตามเป้าหมาย สารสนเทศเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ประกอบการศึกษาค้นคว้าของนักเรียน เพราะการศึกษาทำให้คนมีความรู้ ฉลาดคิด ทำให้เกิดความเฉลียวฉลาด รู้จักแก้ปัญหา มีความรับผิดชอบในหน้าที่ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม สารสนเทศช่วยให้เกิดการพัฒนาวิทยาการด้านต่าง ๆ สารสนเทศเอื้อต่อการศึกษานอกระบบ การศึกษาตลอดชีวิต เพราะสารสนเทศในปัจจุบันได้แพร่กระจายอย่างกว้างขวางโดยไม่จำกัดจำนวนผู้ใช้ ระยะทาง สถานที่ เวลาในการเข้าถึงทำให้ผู้ใช้ได้ข้อมูลที่ทันสมัย ครบถ้วน ทันเวลา อันก่อให้เกิดการพัฒนาได้มีผู้ใช้แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศไว้ดังนี้

แม้นมาศ ชวลิต (2533: 16-17) กล่าวว่า สารสนเทศเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับบุคคลมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันแม้ว่าความจำเป็นในการใช้สารสนเทศจะแตกต่างกันในรายละเอียดตามความเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมและสังคมแต่ก็สามารถสรุปความจำเป็นในการใช้สารสนเทศได้ดังต่อไปนี้

1. ความจำเป็นสำหรับการศึกษาวิชาความรู้เพื่อพัฒนาทั้งส่วนตนและสังคม การที่บุคคลจะสามารถต่อสู้และใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมได้นั้น จำเป็นต้องมีความรู้ การศึกษาจึงเป็นหัวใจของการพัฒนาคนในทุก ๆ ด้าน
2. ความจำเป็นสำหรับการตัดสินใจ บุคคลต้องตัดสินใจในการกระทำหรือไม่กระทำทุกวัน การตัดสินใจที่มีคุณภาพได้ผลตามความต้องการจำเป็นคืออาศัยสารสนเทศที่เกี่ยวข้องเป็นองค์ประกอบที่สำคัญเพื่อป้องกันความผิดพลาด
3. ความจำเป็นสำหรับการค้นคว้าวิจัย เพื่อให้รู้เรื่องราวที่ลึกซึ้ง เพื่อนำผลมาใช้ในการสร้างงานใหม่ หรือผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ
4. ความจำเป็นสำหรับการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในส่วนตัวและการทำงาน
5. ความจำเป็นสำหรับปรับปรุงประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน หรือการบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์

ประภาวดี สืบสนธิ์ (2530: 56-57) อ้างอิงมาจาก "Issues and Resolution: a Summary of Preconference Activities Report of the National Commission Libraries and Information

Science. ใน Rockvill, Md.: King Research ของคิงและคิง (King, D.W. and L.L.King 1979) ได้กล่าวไว้ว่าการใช้สารสนเทศเป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่บุคคลมีความต้องการและแสวงหาสารสนเทศมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ซึ่งได้แบ่งจุดประสงค์ในการใช้สารสนเทศออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่

1. ใช้สารสนเทศเพื่อสนองความต้องการส่วนบุคคล เช่น ใช้แก้ปัญหาประจำวันเพื่อความอยู่รอดในภาวะวิกฤติ เพื่อรู้ข่าวสาร เหตุการณ์ปัจจุบัน เพื่อความบันเทิง นันทนาการและเพื่อการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

2. ใช้สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ การศึกษา การศึกษาค้นคว้า เป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นต่อเนื่องตลอดชีวิตนับตั้งแต่เด็กก่อนวัยเรียน บุคคลผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกระดับ ตลอดจนบุคคลผู้สนใจ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

3. ใช้สารสนเทศเพื่อการประกอบอาชีพ เช่น ใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งลักษณะอาชีพจะเป็นตัวกำหนดการใช้สารสนเทศ หรือใช้ในการปรับปรุงพัฒนาองค์กร เพื่อสร้างผลผลิตและบริการ เพื่อสร้างผลประโยชน์ให้แก่กลุ่ม หรือองค์กร

4. ใช้สารสนเทศเพื่อการพัฒนาสังคมให้มีประสิทธิภาพ ได้แก่ การใช้สารสนเทศอธิบายข้อมูลของประเทศ เช่น สำมะโนประชากร สถิติต่าง ๆ หรือใช้เพื่อการดำเนินงานของรัฐ เช่น การออกกฎหมายข้อบังคับ

5. ใช้สารสนเทศเพื่อวัตถุประสงค์อื่นในระดับสูงขึ้นไป เช่น ใช้เพื่อการถ่ายทอดสารสนเทศไปยังผู้อื่น ใช้แลกเปลี่ยนวัฒนธรรม แลกเปลี่ยนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แลกเปลี่ยนทางวิชาชีพอื่น ๆ แลกเปลี่ยนเงินตรา การค้าพาณิชย์ เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าการใช้สารสนเทศเป็นกิจกรรมที่กระทำเพื่อนำเอาสารสนเทศที่ได้รับมาใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ การใช้สารสนเทศเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นหลังจากที่ผู้ใช้เกิดความต้องการแล้วแสวงหาสารสนเทศที่ต้องการและได้รับสารสนเทศนั้นแล้ว การใช้สารสนเทศอาจทำให้ผู้ใช้เกิดความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจก็ได้ขึ้นอยู่กับตัวผู้ใช้เองว่าจะตัดสินใจคุณค่าและประเมินสารสนเทศไปในทางใด นอกจากนี้การใช้สารสนเทศยังมีผลต่อความต้องการสารสนเทศในครั้งต่อไปอีกด้วย กล่าวคือหากผู้ใช้ได้รับประโยชน์จากการใช้สารสนเทศ ก็จะทำให้ยิ่งตระหนักถึงความสำคัญของสารสนเทศ ซึ่งจะกระตุ้นให้เกิดความต้องการสารสนเทศนั้นมากยิ่งขึ้น ดังนั้นการใช้สารสนเทศจึงมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ที่ต้องการใช้สารสนเทศ

แหล่งสารสนเทศ ทรัพยากรสารสนเทศ และวิธีการเข้าถึงสารสนเทศ การใช้และการประเมินสารสนเทศของผู้ใช้ ส่วนในแง่ของนักศึกษานั้น สมพร พุทธิพิทักษ์ผล (2545: 59) อ้างอิงจากบทความเรื่อง “Models in Information Behaviour Research” ในวารสาร Journal of Documentation ของวิลสัน (Wilson 1999: 252) ได้กล่าวไว้ว่า นักศึกษาที่มีลักษณะใกล้เคียงกันหลายด้าน เช่น อายุ เวลา ทัศนคติ เป็นต้น จะมีความต้องการสารสนเทศคล้ายคลึงกัน แต่ไม่ได้หมายความว่าทุกคนจะมีความต้องการสารสนเทศเหมือนกัน เพราะนักศึกษาแต่ละคนย่อมมีลักษณะแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ เช่น สภาพแวดล้อม ความสนใจเฉพาะตัวและความตั้งใจ สภาวะทางอารมณ์ สภาวะทางพุทธิพิสัยหรือทางปัญญา เป็นต้น ซึ่งถือเป็นบริบทเฉพาะตัว ฉะนั้นจึงกล่าวโดยสรุปได้ว่าการใช้สารสนเทศเริ่มต้นจากผู้ที่มีความต้องการสารสนเทศ เพื่อจะได้นำเอาสารสนเทศที่ได้ไปใช้ให้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยที่ผู้ใช้จะแสวงหาสารสนเทศที่ต้องการจากแหล่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะ เป็นห้องสมุด อินเทอร์เน็ต ศึกษาจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ หรือขอคำแนะนำ สอบถามจากบุคคล เช่น อาจารย์ ผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อน เพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศที่ตรงกับความ ต้องการ

สรุปได้ว่า สำหรับนักเรียนการใช้สารสนเทศเป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่นักเรียนมีความต้องการสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา การใช้สารสนเทศของนักเรียนแต่ละคนนั้นจะขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมและลักษณะเฉพาะตัวของนักเรียน เช่น เพศ ความสามารถทางการเรียน ความสนใจ และนักเรียนจะต้องมีการเลือกทรัพยากรสารสนเทศ และแหล่งสารสนเทศที่เหมาะสมให้กับตนเอง แต่ก็มีได้หมายความว่าเมื่อนักเรียนมีความต้องการสารสนเทศแล้วจะต้องมีการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ เสมอไป เพราะอาจมีปัญหาอุปสรรคในการใช้สารสนเทศในด้านต่าง ๆ เช่น ไม่มีเวลา เสียค่าใช้จ่ายสูง แหล่งสารสนเทศอยู่ห่างไกล สารสนเทศไม่ตรงกับความต้องการ ภาษาของสารสนเทศที่ไม่ทันสมัย

2.2 การใช้แหล่งสารสนเทศ

การใช้แหล่งสารสนเทศ คือ การเข้าถึงสารสนเทศที่ถูกจัดเก็บไว้ในรูปแบบของทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ตามความต้องการ และการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศเป็นวิธีการที่ผู้ใช้ได้มาซึ่งทรัพยากรสารสนเทศตามที่ต้องการซึ่งจะสัมพันธ์กับแหล่งสารสนเทศ ดังต่อไปนี้

1. ใช้ความรู้ ความคิด ความจำ เอกสารเพิ่มข้อมูลของตัวเองที่ได้เก็บรวบรวมไว้ เพื่อเข้าถึงแหล่งสารสนเทศภายในตัวบุคคล

2. ใช้การพูด การสนทนา การสัมภาษณ์ ฟังการอภิปราย การประชุม สัมมนา เพื่อเข้าถึงแหล่งสารสนเทศบุคคล

3. ใช้เครื่องมือช่วยค้นต่าง ๆ เช่น บัตรรายการหนังสือ บัตรครรชนีวารสาร บัตรรายการโสตทัศนวัสดุ บรรณานุกรม ครรชนีและสาระสังเขป นามานุกรม ฐานข้อมูลต่าง ๆ เช่น ฐานข้อมูลทรัพยากรห้องสมุด (OPAC) ฐานข้อมูลสำเร็จรูปซีดี-รอม ฐานข้อมูลออนไลน์ หรืออินเทอร์เน็ต หรืออาจใช้วิธีการสอบถามจากเจ้าหน้าที่ เข้าถึงโดยการเลือกหยิบหนังสือหรือเอกสารจากชั้นวาง เพื่อเข้าถึงแหล่งสารสนเทศประเภทสถาบัน

4. ใช้วิธีดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ หรืออ่านหนังสือพิมพ์ เพื่อเข้าถึงแหล่งสารสนเทศประเภทสื่อมวลชน

5. ใช้วิธีการศึกษาดูงานตามสถานที่ต่าง ๆ เพื่อเข้าถึงแหล่งสารสนเทศดังกล่าว

ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ (2536) ได้อธิบายไว้ในเอกสารการประชุมประจำปีของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ ปี 2536 ในหัวข้อ “บริการสารสนเทศ: สนองความต้องการของผู้ใช้จริงหรือ” ว่าการที่คนจะตัดสินใจว่าจะเลือกใช้แหล่งสารสนเทศใดนั้น มีปัจจัยเกี่ยวข้องหลายประเด็น ได้แก่

1. แหล่งสารสนเทศนั้นหาง่าย ซึ่งอาจเป็นแหล่งสารสนเทศที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้

2. พิจารณาถึงประโยชน์หรือคุณค่าของสารสนเทศว่าสามารถใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาได้มากน้อยเพียงใด

3. ภูมิหลังและลักษณะของผู้ใช้ เช่น เพศ อายุ ประสบการณ์ ระดับการศึกษา กิจกรรมทางวิชาการ ลักษณะเหล่านี้จะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สารสนเทศ

4. สิ่งแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ของผู้ใช้ โดยเฉพาะตำแหน่งในสังคมจะเป็นตัวกำหนดความต้องการ และการใช้สารสนเทศ

5. ผลของการใช้สารสนเทศในครั้งที่ผ่านมาว่าได้รับสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการหรือไม่ หรือได้จากแหล่งใด ถ้าได้สารสนเทศที่สามารถตอบสนองความต้องการแล้วก็หยุด แต่ถ้าความต้องการยังไม่ได้รับการตอบสนองก็จะนำไปสู่การแสวงหาสารสนเทศต่อไปซึ่งจำเป็นต้องพิจารณาแหล่งสารสนเทศที่สืบค้นด้วยว่ามีหรือไม่มีสารสนเทศที่ต้องการ สะดวกต่อการ

สืบค้นหรือไม่ ทั้งนี้รวมถึงการเดินทางไปสู่แหล่งสารสนเทศ ค่าใช้จ่าย และต้องเป็นแหล่งที่สามารถค้นหาสารสนเทศได้หลายสาขาวิชาเมื่อเกิดความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตาม

3. ปัญหาการใช้สารสนเทศ

ปัญหาการใช้สารสนเทศ หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องที่นักเรียนประสบในการใช้สารสนเทศและการเข้าถึงสารสนเทศ ได้แก่ สารสนเทศไม่ทันสมัย ไม่ตรงกับความต้องการ สารสนเทศมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ ความสามารถในการใช้สารสนเทศ สถานที่ให้บริการสารสนเทศ

ปัญหาเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศ แสงเดือน ผ่องพูน (2542: 50) กล่าวไว้สรุปได้ดังนี้ว่า

1. ผู้ใช้ขาดความรู้เกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศ ไม่ทราบว่าจะติดต่อหาสารสนเทศที่ต้องการใช้ได้จากที่ใดบ้าง ทำให้เกิดความล่าช้าในเอกสารอ้างอิง เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะเรื่องได้อย่างสะดวกรวดเร็วแล้ว วิธีการที่จะช่วยลดอุปสรรค ได้แก่ จัดทำสิ่งพิมพ์เผยแพร่และใช้วิธีประชาสัมพันธ์

2. ปริมาณสารสนเทศแต่ละเรื่องมีมากเกินไป ทำให้ต้องเสียเวลามากในการเลือกรายการเฉพาะที่เป็นประโยชน์จริง ๆ และไม่สามารถช่วยให้ผู้ใช้ได้รับสารสนเทศตามความประสงค์ วิธีการที่จะช่วยลดอุปสรรค ได้แก่ บริการจัดทำบรรณานุกรมและสาระสังเขป บริการช่วยค้นคว้า บริการสารสนเทศสำเร็จรูป

3. การผลิตเกินพิกัดก่อให้เกิดภาวะการทะลักของสารสนเทศ (Information Explosion) ทั้งในรูปของบทความ การตีพิมพ์ซ้ำ และสาระสังเขปของต้นฉบับเดิมอันเป็นผลทำให้มีสารสนเทศให้เลือกจำนวนมากและยากแก่การติดตามค้นคว้าได้อย่างทั่วถึง

4. ความซ้ำซ้อนหรือภาวะที่เป็นมลพิษ เกิดจากกรณีที่สารสนเทศเกิดจากการโฆษณาชวนเชื่อ การใช้ข้อมูลที่ซ้ำซ้อนกับสิ่งที่ปรากฏอยู่แล้ว ตลอดจนการใช้ความรู้ที่ผิด

แอทเธอร์ตัน (Atherton 1977: 11-14) : สุนทร แก้วลาย (2533: 9-10) และนงพงา จิตรกร (2533: 75) ได้สรุปปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงสารสนเทศ ไว้ดังนี้

1. อุปสรรคด้านภาษา เนื่องจากภาษาเป็นอุปสรรค ถ้าผู้ใช้ไม่เข้าใจภาษานั้น ๆ ก็จะต้องจ้างแปลภาษานั้น ทำให้เสียเวลาและเสียเงินค่าจ้างแปลเอกสาร

2. การขาดความรู้ ความเข้าใจ ความไม่รู้และไม่สามารถใช้บริการสารสนเทศที่มีอยู่ จัดเป็นอุปสรรคที่สำคัญที่สุด

3. ความซ้ำซ้อนของข้อมูลและอาจได้รับข้อมูลที่ผิดพลาด

4. แหล่งสารสนเทศไม่สามารถให้บริการสารสนเทศที่มีอยู่

นอกจากที่กล่าวข้างต้นแล้วแอทเธอร์ตัน (Atherton) ยังเสนอปัญหาและอุปสรรคเพิ่มเติมได้แก่

1. ไม่มีทักษะการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ

2. ปัญหาด้านการแลกเปลี่ยนเงินตราและการควบคุมการนำเข้า ในบางประเทศ

สำนักพิมพ์ไม่สามารถจัดส่งหนังสือครุฑประเภทชุดละหลายเล่มไปให้ห้องสมุดพิจารณาเลือกซื้อได้ และนอกจากนี้ยังเสียค่าธรรมเนียมการขนส่ง ค่าไปรษณียากร ภาษีนำเข้า เป็นต้น หากผู้ใช้ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง การนำเข้าสารสนเทศจากต่างประเทศก็อยู่ในกรอบจำกัดเนื่องจากอัตราค่าบริการขึ้นอยู่กับระยะทาง

3. ขาดการสนับสนุนจากรัฐบาลด้านการใช้สารสนเทศอย่างเหมาะสม และความเกี่ยวข้องกับผู้ใช้ปฏิบัติงานเป็นอุปสรรคสำคัญที่ขวางกั้นมิให้มีการเปลี่ยนแปลงไปสู่ยุคใหม่ในการเข้าถึงและการใช้แหล่งสารสนเทศได้อย่างสะดวกและทั่วถึง

นางพางา จิตรกร (2533: 65-68) ได้พบปัญหาและอุปสรรคที่นอกเหนือจากที่กล่าวมา คือ

1. พื้นฐานทางเศรษฐกิจ อาชีพ การงาน การอบรมที่ได้รับ และความเชี่ยวชาญในการสืบค้นสารสนเทศ

2. ความบกพร่องทางร่างกาย ทางสายตา ทางการได้ยิน ทางด้านเขาวงกตปัญญา

3. การศึกษา

4. การอยู่ห่างไกลทำให้บริการโทรคมนาคมเข้าไปไม่ทั่วถึง

นอกจากนี้ยังมีปัญหาที่เกิดจากการใช้สารสนเทศในเครือข่ายใยแมงมุม สารสนเทศเครือข่ายใยแมงมุมเป็นสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ที่มีความเป็นพลวัตรสูงเป็นอย่างมาก มีการ

เติบโตอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว ไม่มีรูปแบบทางกายภาพที่แน่นอน ไม่มีความเป็นถาวร ไม่มีขอบเขตจำกัด ซึ่งเป็นลักษณะที่ตรงกันข้ามกับสารสนเทศที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ ส่งผลกระทบและปัญหากับผู้ใช้ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความน่าเชื่อถือและคุณภาพของเว็บไซต์ที่ถูกนำไปอ้างอิง ดังนี้ (มาลี กาบมาลา 2542, 45; ชรรยง เต็งอำนาจ และสุภาพร ชัยรัมย์ปะกรณ์ 2542, 5-6)

1. ปัญหาจากยูอาร์แอล ที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือถูกชี้ไปที่อื่นหรือเว็บไซต์ที่บรรจุเอกสารนั้นถูกยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลง หรือเครือข่ายอาจใช้งานไม่ได้ชั่วคราวทำให้ไม่สามารถยืนยันแหล่งที่อ้างถึงได้ หรือลบทิ้งได้ตลอดเวลา

2. ยูอาร์แอลยังคงเดิม แต่เนื้อหาสาระในเว็บเพจบางส่วนมีการเปลี่ยนแปลงทำให้เกิดปัญหาในการอ้างอิงสารสนเทศว่าจะต้องมีการลงรายการทางบรรณานุกรมอย่างไรจึงจะเหมาะสม เช่น ต้องกำหนดวันและเวลาที่ได้ใช้เว็บเพจหรือไม่ เป็นต้น ตัวอย่างเช่น ข้อความในเว็บเพจแสดงข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณการใช้อินเทอร์เน็ต แต่ไม่มีการระบุวันและเวลาในการแสดงปริมาณการใช้ ทำให้เนื้อหาสาระบางส่วนเปลี่ยนแปลงไป

3. ยูอาร์แอลยังคงเดิม แต่เอกสารบนเว็บเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะเป็นรายคาบที่เรียกว่า periodical publication เช่น การนำเสนอข่าวสารของสำนักข่าวหรือหนังสือพิมพ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาของข่าวทุกวัน

4. การรับบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

การรับบุคคลเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยของประเทศไทยได้มีพัฒนาการมาเป็นลำดับในอดีตที่ผ่านมามหาวิทยาลัยได้ใช้ระบบการสอบคัดเลือกมาเป็นเวลานานกว่า 40 ปี ทั้งนี้ระบบดังกล่าวได้ถูกนำมาใช้เนื่องจากสถานที่ศึกษาในระดับอุดมศึกษามีไม่เพียงพอแก่ความต้องการของผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ประสงค์จะศึกษาต่อ มหาวิทยาลัยจึงเล็งเห็นว่าการสอบแข่งขันเพื่อเลือกผู้ที่ได้คะแนนดี และมีคุณสมบัติประกอบอื่น ๆ ที่เหมาะสมเข้าศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยเป็นวิธีการที่ดีที่สุด นอกจากนั้นยังได้รวมตัวกันพัฒนาให้มีระบบสอบกลางซึ่งดำเนินการในระดับประเทศ และต่อมาดำเนินการร่วมกับทบวงมหาวิทยาลัย จนกลายเป็นระบบการสอบคัดเลือกที่เชื่อถือได้และมีคุณภาพที่ดีที่สุดระบบหนึ่งของโลก

หลังจากที่ระบบการสอบคัดเลือกดำเนินสืบเนื่องมาเป็นเวลานาน ได้เกิดสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ซึ่งพัฒนาตัวขึ้นมาเป็นลำดับ กล่าวคือระบบการสอบคัดเลือกที่มุ่งวัดผลเพียงบางรายวิชา

ที่สถานศึกษาเห็นว่าจำเป็นสำหรับการศึกษาต่อในแต่ละสาขาวิชา ได้นำไปสู่สถานการณ์ที่ผู้เรียนมุ่งเรียนเฉพาะรายวิชาที่ต้องสอบเท่านั้น โดยผู้เรียนส่วนมากจะไม่สนใจหรือละทิ้งรายวิชาที่ไม่ต้องใช้ในการสอบคัดเลือก ทั้งนี้เพราะเป้าหมายของการเรียนในที่สุดคือการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยให้ได้ในสาขาที่ตนต้องการเท่านั้น ผลที่ตามมาคือเกิดความล้มเหลวของระบบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยผู้เรียนไม่ได้ผ่านการเรียนรู้ครบกระบวนการ ส่งผลถึงการพัฒนาคนที่ไม่สมบูรณ์ นอกจากนั้น ยังมีผลเสียอันเนื่องมาจากการสอบคัดเลือกดังกล่าว เช่น การที่ผู้เรียนโดย เฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนที่เรียนดีได้มุ่งสอบเทียบเพื่อให้ตนมีคุณสมบัติเทียบเท่าการสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แล้วมุ่งสู่สถาบันอุดมศึกษาโดยไม่ได้เรียนครบตามชั้นปีแม้ในความเห็นของผู้เรียนและผู้ปกครองอาจเห็นว่าเป็นการประหยัดเวลา แต่ผลที่ตามมาก็คือการเข้าศึกษาก่อนมีวุฒิภาวะที่เหมาะสม และการได้ผ่านการเรียนรู้ที่ไม่สมบูรณ์ ทำให้มีผู้สำเร็จการศึกษาไปประกอบวิชาชีพก่อนวัยอันควรมีเป็นจำนวนมากขึ้นเป็นลำดับ ส่งผลอันไม่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพต่าง ๆ อยู่ไม่น้อย นอกจากนั้น กระบวนการสอบคัดเลือกผนวกกับกระบวนการสอบเทียบชั้นได้นำมาซึ่งธุรกิจการกวัดวิชาซึ่งมีการพัฒนาตัวขึ้นเป็นระดับอุตสาหกรรม การกวัดวิชาที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์เฉพาะการเข้าศึกษาต่อได้ซ้ำเติมความเสียหายตามที่กล่าวมา โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนมุ่งเน้นเฉพาะความรู้และวิธีการต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้เพื่อสอบคัดเลือกให้ได้เท่านั้น โดย ละทิ้งความสนใจส่วนอื่นของระบบการศึกษาเสียสิ้น

สถานการณ์ดังกล่าวมาแล้วได้ก่อตัวและขยายวงกว้างจนกล่าวได้ว่าเป็นวิกฤตการณ์ของระบบการศึกษาไทย อันมีการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยเป็นต้นเหตุ ในช่วงเวลาที่ผ่านมามีเกิดความพยายามที่จะแก้ไขวิกฤตการณ์ดังกล่าว ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยร่วมกับทบวงมหาวิทยาลัย จึงได้ปรับปรุงระบบการสอบคัดเลือก โดยมุ่งเน้นไปที่การส่งเสริมให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาได้ศึกษาให้ครบถ้วนตามหลักสูตร แนวทางหนึ่งของการแก้ปัญหาที่ได้ถูกนำมาใช้แล้วคือ การกำหนดให้นำผลการเรียนเฉลี่ยสะสม หรือค่า GPA (Grade Point Average) มาเป็นส่วนประกอบในการคิดคะแนนการสอบคัดเลือกด้วย เนื่องจากค่า GPA เป็นคะแนนสะสมที่เกิดจากการเรียนทุกรายวิชาและสะสมต่อเนื่องกันมาตลอดเวลาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งสามชั้นปี การกำหนดให้ใช้ค่าคะแนนดังกล่าว จึงเป็นหลักประกันให้ผู้เรียนสนใจศึกษาครบทุกรายวิชาและทุกชั้นปีตลอดหลักสูตรการศึกษา ประเด็นที่ได้มีการปรับปรุงเพิ่มเติมขึ้นมาในระบบการสอบคัดเลือกที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ การเปิดโอกาสให้มีการสอบได้ถึงปีละสองครั้ง ครั้งแรกในช่วงปิดภาคการศึกษากลางปีในเดือนตุลาคม ครั้งที่สองเมื่อสิ้นปีการศึกษาแล้วในเดือนมีนาคม โดยผู้สมัครสามารถเลือกใช้คะแนนที่ดีที่สุดจากการสอบทั้งสองครั้งมาใช้ในการสมัครเข้า

ศึกษา ทั้งยังให้ผู้สมัครสามารถเก็บคะแนนดังกล่าวไว้ใช้เป็นเวลา 2 ปีในกรณีที่ต้องการนำคะแนนมาใช้สมัครใหม่ในปีต่อไป การเปิดโอกาสให้มีการสอบมากกว่าหนึ่งครั้งมีผลดีคือการลดความกดดันในตัวผู้สมัคร โดยหากการสอบครั้งแรกทำคะแนนได้ไม่ดีก็ยังสามารถสอบแก้ตัวในครั้งต่อไปได้ อย่างไรก็ตามจากการที่ผู้สมัครสอบมักใช้ความพยายามโดยหวังผลที่ดีที่สุดทุกครั้งที่สอบ ทำให้การเปิดโอกาสบางครั้งดังกล่าวกลับส่งผลเสียในผู้สมัครสอบบางกลุ่มที่มักเห็นว่าเหตุที่ต้องสอบหลายครั้ง ทำให้เกิดแรงกดดันและความเครียดหลายครั้ง อีกทั้งในการสอบเดือนตุลาคม ดำเนินการในขณะที่การเรียนการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ยังไม่สำเร็จครบตามหลักสูตร ทำให้เกิดแนวโน้มที่โรงเรียนพยายามเร่งสอนให้จบก่อนเวลา เพื่อให้นักเรียนของตนมีความพร้อมด้านเนื้อหาสำหรับการสอบสูงที่สุด หรือไม่เช่นนั้นอีกด้านหนึ่งนักเรียนก็มุ่งกวัดวิชาเพื่อให้ได้เนื้อหามากที่สุด ปัจจุบันนี้จึงปรากฏเป็นข้อเท็จจริงที่ชัดเจนว่า การสอบเดือนตุลาคมเป็นเหตุให้เกิดผลเสียต่อระบบการเรียนการสอนตามปกติ ดังเช่นที่ได้กล่าวมา

5. ระบบแอดมิชชัน

ปัจจุบันการสอบเข้ามหาวิทยาลัยใช้ระบบแอดมิชชันซึ่งมีความแตกต่างจากการสอบเข้าในระบบเอ็นทรานซ์ซึ่งเป็นระบบที่เน้นการสอบแข่งขันเพื่อเข้าเรียนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ทบวงมหาวิทยาลัยได้พัฒนา และปรับปรุงระบบเอ็นทรานซ์ โดยใช้ผลการเรียนเป็นส่วน ประกอบ 10% และสอบวัดความรู้ 90% ฉะนั้น แม้ว่าระบบเอ็นทรานซ์ที่เน้นการใช้ผลการสอบคัดเลือกจะเป็นระบบที่ยุติธรรม โปร่งใส และได้รับความเชื่อถือแต่ได้สร้างปัญหาอย่างมากให้กับระบบการศึกษาของไทย เพราะนักเรียนส่วนหนึ่งไม่ได้ให้ความสนใจกับการเรียนในห้องเรียน แต่เน้นการกวัดวิชาทำให้ไม่สามารถพัฒนาอารมณ์ ความคิด ทักษะ และบุคลิกภาพของนักเรียนให้สมบูรณ์ได้ รวมทั้งผู้เรียนไม่สามารถเข้าเรียนในสาขาวิชาที่ตนเองมีความชอบหรือความถนัดอย่างแท้จริง เพราะขึ้นอยู่กับคะแนนสอบเป็นหลัก ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยจึงเห็นควรปรับปรุงระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาใหม่ ระบบแอดมิชชันจะไม่เน้นการใช้ผลการสอบเป็นหลักเหมือนระบบเอ็นทรานซ์ แต่จะนำผลการเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมาใช้ในการคัดเลือกเพิ่มมากขึ้น โดยพิจารณาความสามารถของผู้สมัคร รวมทั้งกิจกรรมทั้งในหลักสูตรและกิจกรรมประกอบการดำเนินการของสถานศึกษา นอกจากนี้ ระบบแอดมิชชันยังเป็นระบบที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนในสาขาวิชาที่ตัวเองมี

ความชอบ และมีความถนัด ในขณะที่สถาบันอุดมศึกษาเองก็สามารถคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติได้ตรงกับความต้องการมากขึ้น ในระบบแอดมิชชันจะมีการสอบอยู่สองประเภทคือ O-NET และ A-NET โดย O-NET ย่อมาจาก Ordinary National Educational Test เป็นการทดสอบการจบหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดสอบกันทั้งหมด 5 วิชา คือ ภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ซึ่งใครก็ตามที่จะสอบแอดมิชชันจะต้องสอบ O-NET การสอบ O-NET สำคัญมาก เพราะเป็นตัวบ่งชี้มาตรฐานของนักเรียนและโรงเรียน ในปี 2549 คะแนน O-NET มีน้ำหนัก 35-70% ปี 2550 คะแนน O-NET จะถูกลดลงเหลือ 30-60% และจะลดลงอีกเหลือ 25-50% ในปี 2551 เป็นต้นไป ส่วน A-NET ย่อมาจาก Advanced National Educational Test เป็นการทดสอบความรู้ขั้นสูง เพื่อใช้คัดเลือกบุคคลเข้ามหาวิทยาลัย เป็นข้อสอบที่ต้องใช้การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ เชื่อมโยง และการนำไปใช้ ในระดับสูง ซึ่งข้อสอบจะยากกว่า O-NET ซึ่งได้แก่วิชาภาษาไทย 2 สังคมศึกษา 2 ภาษาอังกฤษ 2 คณิตศาสตร์ 2 และวิทยาศาสตร์ 2 รวมทั้งวิชาเฉพาะสาขา เช่น ฝรั่งเศส เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น บาลี และวิชาความถนัด เช่น ความถนัดทางวิหะ ความถนัดทางสถาปัตยกรรม ความถนัดทางศิลป์ วิชาความถนัดทางศิลปะ วิชาความถนัดทางดนตรี เป็นต้น โดยคิดเป็น 0-35% ของคะแนนรวมทั้งหมด ซึ่งคะแนนจะยึดหยุ่น (แปรผันผกผัน) กับคะแนน O-NET บางคณะก็ไม่ใช้คะแนน A-NET ในการสอบคัดเลือกเข้าเลยก็มี ในปี 2549 นี้บางคณะใช้ 35% ในปี 2550 จะลดลงเหลือ 30% และจะลดลงเหลือ 25% ในปีการศึกษา 2551

6. สภาพโดยทั่วไปของโรงเรียนในอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล และอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

6.1 สภาพโดยทั่วไปของโรงเรียนในอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล

โรงเรียนในอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูลมี 3 โรงเรียน คือ

โรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศตูล ตั้งอยู่หมู่ที่ 12 ตำบลฉลุง อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล มีนักเรียนประมาณ 824 คน

โรงเรียนพิมานพิทยาสรรค์ เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศตูล ตั้งอยู่เลขที่ 2 ถนนสตูลธานี ตำบลพิมาน อำเภอเมือง จังหวัดสตูล นักเรียนประมาณ 1,950 คน

โรงเรียนสตูลวิทยา เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสตูล ตั้งอยู่ที่ตำบลคลองขุด อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล มีนักเรียนประมาณ 1,623 คน

โรงเรียนในอำเภอเมืองสตูลมี 3 โรงเรียน ซึ่งตั้งอยู่ในชุมชนเมืองที่สะดวกต่อ การเดินทาง มีแหล่งสารสนเทศภายในโรงเรียนที่เหมือนกันคือ มีห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุด ตามกลุ่มสาระ ห้องแนะแนว ห้องบริการอินเทอร์เน็ต และที่แตกต่างกันคือ ในส่วนของโรงเรียน จุฬารัตนราชวิทยาลัยจะเน้นทักษะทางด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์จึงมีแหล่งเรียนรู้ทางด้านนี้ มากกว่า โรงเรียนอีก 2 โรงเรียน โรงเรียนพินานพิทยาสรรค์ตั้งอยู่ใกล้กับแหล่งเรียนรู้ภายนอก โรงเรียน คือ ห้องสมุดประชาชน

6.2 สภาพโดยทั่วไปของโรงเรียนในอำเภอเมืองหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

โรงเรียนในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มี 7 โรงเรียน คือ โรงเรียนหาดใหญ่พิทยาคม เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสงขลาเขต 2 ตั้งอยู่ที่บ้านพรุเตาะ หมู่ที่ 4 ตำบลทุ่งใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัด สงขลา มีนักเรียนประมาณ 1,104 คน

โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ตั้งอยู่เลขที่ 468 ถนนเพชรเกษม ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีนักเรียนประมาณ 4,194 คน

โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย 2 เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลาเขต 2 ตั้งอยู่ที่หมู่ 3 และหมู่ 5 ตำบลบ้านพรุ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีนักเรียนประมาณ 3,062 คน

โรงเรียนวิทยาลัยสมบูรณกุลกันยา เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ตั้งอยู่ที่ถนนเพชรเกษม ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีนักเรียนประมาณ 3,188 คน

โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ตั้งอยู่ที่ตำบลฉลุง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัด สงขลา มีนักเรียนประมาณ 390 คน

โรงเรียนหาดใหญ่รัฐประชาสรรค์ เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ตั้งอยู่ที่ ถนนสนามบิน ตำบลควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัด สงขลา มีนักเรียนจำนวน 2,476 คน

โรงเรียนพะตงประชานติวิวัฒน์ เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ตั้งอยู่เลขที่ 2 หมู่ 2 ตำบลพะตง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีนักเรียนประมาณ 1,556 คน

โรงเรียนในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ตั้งอยู่ในชุมชนเมืองที่สะดวกต่อการเดินทาง มีแหล่งสารสนเทศภายในโรงเรียนที่เหมือนกันคือ มีห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดตามกลุ่มสาระ ห้องแนะแนว ห้องบริการอินเทอร์เน็ต มีแหล่งสารสนเทศภายนอกคือ สถาบันกวควิชา และตั้งอยู่ใกล้กับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในท้องถิ่น

7. มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในท้องถิ่น

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ตั้งอยู่ถนนกาญจนาภิเษย์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เปิดสอนในสาขาวิชาต่าง ๆ สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและมุ่งเน้นความเป็นเลิศทางการวิจัยและให้บริการชุมชน พร้อมทำนุบำรุงวัฒนธรรมของท้องถิ่นภาคใต้

มหาวิทยาลัยทักษิณ ตั้งอยู่เลขที่ 140 หมู่ 4 ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา มีจุดเริ่มต้นจากการขยายงานออกสู่ส่วนภูมิภาคของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ซึ่งได้กระจายโอกาสทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้แก่ นักเรียนในส่วนภูมิภาค ได้มีโอกาสศึกษาต่อ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ตั้งอยู่ ถนนกาญจนาภิเษย ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่เก่าแก่ที่สุดแห่งหนึ่งของภาคใต้และมีการพัฒนาต่อเนื่องตลอดมา ตั้งแต่ยังมีฐานะเป็นเพียงโรงเรียนฝึกหัดครูมณฑล จนกระทั่งเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ดังเช่นปัจจุบัน

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

8.1 งานวิจัยต่างประเทศ

เกร์ห์เคิน (Grehlken 1994 : บทคัดย่อ) ศึกษาบทบาทของโปรแกรมสื่อการศึกษาต่อของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 แห่งทางใต้ของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย โดยศึกษารายการวัสดุห้องสมุดในเชิงปริมาณและคุณภาพ บทบาทของผู้เชี่ยวชาญ สื่อ และความรู้ความเข้าใจ

ในการให้บริการวัสดุห้องสมุดในโรงเรียนมัธยมทั้ง 3 แห่งว่าเป็นที่ยอมรับของนักเรียนในการนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ โดยผู้วิจัยใช้แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นกลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่ม คือ ครู ผู้เชี่ยวชาญสื่อ (บรรณารักษ์) ผู้บริหาร และนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ห้องสมุดโรงเรียนประสบผลสำเร็จโดยการสนับสนุนของผู้บริหารและการดำเนินงานของผู้เชี่ยวชาญสื่อ ในการจัดหาและรวบรวมวัสดุห้องสมุดให้ตรงตามหลักสูตรและความสนใจของนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีช่วยในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มขึ้น ส่งเสริมการใช้ห้องสมุดด้วยการจัดบรรยากาศให้ดึงดูดความสนใจให้เข้าใช้ห้องสมุด มีความสะดวกสบายในการศึกษาค้นคว้า และปลูกฝังให้นักเรียนรักการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองทั้งในโรงเรียนและการศึกษาตลอดชีวิต

ฟิดซานี (Fidzani 1998 : บทคัดย่อ) ศึกษาความต้องการใช้สารสนเทศและพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยบอทธาวานา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการใช้สารสนเทศและความรู้สึกรู้สีกที่มีต่อบริการห้องสมุด ผลการวิจัยพบว่า การแนะนำการใช้ทรัพยากรห้องสมุดตลอดจนวิธีการใช้บริการต่าง ๆ เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ทรัพยากรสารสนเทศที่นักศึกษาใช้มากที่สุดคือ วารสารและหนังสือตำรา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประกอบการเรียนและการศึกษาค้นคว้าวิจัย นักศึกษาต้องการให้มีการสอนการใช้ห้องสมุดและเสนอแนะให้มีการนำกลยุทธ์ทางการตลาดในเชิงรุกมาใช้ ทั้งในส่วนของบรรณารักษ์และการดำเนินงานของสมุด

เรย์และเดย์ (Ray and Day 1998 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ระดับการใช้ และความรู้สึกรู้สีกของนักศึกษาที่มีต่อทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ และสาขาวิชาที่ศึกษามีผลต่อทัศนคติที่มีต่อทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์อย่างไร โดยทำการศึกษาจากนักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยในสหราชอาณาจักรที่อยู่ในโครงการ IMPEL2 (An eLib Project funded by JISC (Joint Information Library Project 2) จำนวน 317 คน จาก 3 มหาวิทยาลัย นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 162 คน มาจากการศึกษาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของปริญญาโทระดับปริญญาโทของเรย์ ที่เหลือจำนวน 155 คน มาจากมหาวิทยาลัยที่อยู่ในโครงการ ใช้แบบสอบถามและวิธีการวิจัยที่เหมือนกันทั้งสองกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่านักศึกษามากกว่าครึ่งใช้ทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็น ซีดี-รอม และจาก เครื่องข่ายอินเทอร์เน็ต อุปสรรคในการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ได้แก่ข้อจำกัดด้านเวลาและขาดทักษะการค้นคืน

ซีแมนส์ (Seamans 2001 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการรู้สารสนเทศ การรับรู้พร้อมข้อเสนอแนะของ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีแห่งรัฐเวอร์จิเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยศึกษาว่านักศึกษาใหม่เหล่านั้นมีวิธีการเรียนรู้และการใช้สารสนเทศในสถาบันอย่างไร โดยศึกษาถึงชนิดหรือรูปแบบของสารสนเทศที่พวกเขาต้องการสำหรับการศึกษาในภาคเรียนแรก พบว่านักศึกษามีวิธีการค้นหาข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศที่พวกเขาต้องการโดยใช้วิธีการสอบถามทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และสอบถามจากบุคคลผู้ที่สามารถให้ข้อมูลได้ ซึ่งผลที่ได้สามารถนำไป ปรับปรุงวิธีการชี้แนะการจัดบริการข้อมูลข่าวสารสำหรับห้องสมุดของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีแห่งรัฐเวอร์จิเนีย

เดอ ทิราเทล (De Tiratel 2000 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการเข้าถึงสารสนเทศของนักมนุษยศาสตร์และนักสังคมศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยบัวโนสไอเรส ประเทศอาร์เจนตินา พบว่า รูปแบบทรัพยากรสารสนเทศที่ขอใช้คือหนังสือและวารสาร โดยนักมนุษยศาสตร์ขอหนังสือมากกว่าวารสาร รองลงมาคือขอทั้งสองอย่างเท่ากัน ในขณะที่นักสังคมศาสตร์ขอวารสารมากกว่าหนังสือ รองลงมาคือขอหนังสือและทั้งสองอย่างเท่ากัน

ซุง (Chung 2003 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่องการใช้สารสนเทศและการเรียนอย่างมีความหมายกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาโดยคัดเลือกนักเรียนห้องที่มีระดับการเรียนดีที่สุดใน โรงเรียนมัธยม 21 แห่งในมลรัฐแมริแลนด์เกี่ยวกับการใช้สารสนเทศและการเรียนรู้อย่างเต็มรูปแบบของนักเรียนกลุ่มนี้โดยศึกษาว่าผู้เรียนมีการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้และเพื่อสร้างประสบการณ์ในการเรียนรู้เต็มรูปแบบอย่างไร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่าผู้ที่ได้เรียนรู้ในสภาวะแวดล้อมของสารสนเทศที่เพียงพอและไหลเวียนตลอดเวลา (dynamic) จะค้นพบสิ่งที่ต้องการได้มากมายเพราะการลื่นไหลอย่างต่อเนื่องของสารสนเทศจะทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้มากกว่า และซุงบอกว่าผลการวิจัยที่ได้นี้สอดคล้องกับการวิเคราะห์ของเมเยอร์ (Mayer 1999) ที่ได้ค้นพบว่า 3 กระบวนการที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มรูปแบบ ได้แก่ การเลือกสรร (Selecting) การจัดการความรู้ (Organizing) และการบูรณาการ (Integrating) นอกจากนี้ ซุง ยังได้กล่าวอ้างถึงการค้นพบของ เมดช (Mdash) ว่ามีตัวชี้วัดอีก 2 ตัวที่จะผนวกเข้าด้วยกันแล้วทำให้เกิดการเรียนรู้ ได้แก่ การค้นหาสารสนเทศกับการจัดเก็บรวบรวม และการนำไปใช้ และยังได้สรุปอีกว่า สารสนเทศมีผลอย่างยิ่งต่อการเข้าใจ ความคิดรวบยอด ความคิดสร้างสรรค์ในการค้นพบและการผลิตชิ้นงาน 4 องค์ประกอบที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการพัฒนาความคิด และการผลิตชิ้นงาน ได้แก่ พื้นฐานความรู้ทั่วไปของผู้เรียน การรู้จักคิดวิเคราะห์เป็น การจัดระบบความรู้ ความคิดที่ได้เป็นข้อสรุปความคิดรวบยอด และการเกิดความรู้ที่เป็นทฤษฎีใหม่

จอร์จ และคณะ (George and others 2006 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการใช้สารสนเทศทางวิชาการ พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศตามรูปแบบและกระบวนการของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาที่จบการศึกษาจำนวน 100 คน ที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยคาร์เนกีเมลลอน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่จบการศึกษาเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อหาคำแนะนำในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ และนักเรียนบางส่วนมีการช่วยเหลือแบ่งปันกันในกิจกรรมการค้นหาและการใช้ห้องสมุดในมหาวิทยาลัยเพื่อการค้นหาทรัพยากรสารสนเทศ อินเทอร์เน็ตเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยค้นหาทรัพยากรสารสนเทศ ความสะดวกและการขาดแคลนทรัพยากรสารสนเทศจากการใช้แหล่งสารสนเทศและความต้องการสารสนเทศดังกล่าวจึงเกิดพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศที่แตกต่างกัน บรรณารักษ์สามารถช่วยให้คำแนะนำในการแสวงหาสารสนเทศโดยการให้คำแนะนำและบริการช่วยค้นหาเพื่อให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ในการทำงาน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศของต่างประเทศจะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่เป็นการศึกษาการใช้สารสนเทศที่มีเทคโนโลยีช่วยในการศึกษาค้นคว้า และเน้นในส่วนของทรัพยากรสารสนเทศที่เป็นอิเล็กทรอนิกส์ (Grehlken 1994; Ray and Day 1998; George and others 2006) ศึกษาวิธีค้นหาสารสนเทศ ซึ่งพบว่าผู้ใช้ค้นหาสารสนเทศที่ต้องการจากแหล่งต่าง ๆ เช่น สอบถามทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ถามจากบุคคลผู้สามารถให้ข้อมูลได้ ค้นหาบนเว็บไซต์ต่าง ๆ จากระบบออนไลน์ (Seamans 2001) ผลการศึกษาพบว่า ผู้มีความรู้และรับรู้ข่าวสารมีความอยากรู้อยากเห็น มีความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศ และการได้รับสารสนเทศที่เพียงพอจะมีผลต่อการเรียนรู้ทำให้ประสบความสำเร็จได้มากกว่า (Chung 2003) ปัญหาที่พบคือข้อจำกัดในด้านของเวลาและขาดทักษะการค้นหา (Ray and Day 1998)

การศึกษางานวิจัยในต่างประเทศจะให้ความสำคัญกับการศึกษาตัวผู้ใช้สารสนเทศในบริบทต่าง ๆ เพื่อให้เข้าใจถึงลักษณะเฉพาะของบุคคลหรือของกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารสนเทศมากกว่าการศึกษาการใช้ประโยชน์สารสนเทศ

8.2 งานวิจัยภายในประเทศ

อมรรัตน์ ถาวรานุรักษ์ (2534) ศึกษาเรื่อง การใช้สารนิเทศเพื่อเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัยของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 วัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษาการใช้สารนิเทศเพื่อเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัย และเปรียบเทียบการใช้สารนิเทศของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างคือ นิสิตชั้นปีที่ 1 ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534 ใน

มหาวิทยาลัยปิดของรัฐในกรุงเทพมหานคร จำนวน 3 สถาบัน ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร และมหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 359 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า การเรียนรายวิชาต่าง ๆ จากโรงเรียนเป็นประโยชน์ต่อการสอบเข้ามหาวิทยาลัยในระดับมาก และทรัพยากรสารสนเทศประเภทหนังสือคู่มือและหนังสือตำราเรียนมีการใช้ในระดับมาก นักเรียนเพศหญิงและนักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสูงเห็นว่าสารสนเทศมีประโยชน์มากกว่านักเรียนเพศชายและนักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยต่ำ นักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยและภูมิปัญญาต่างกันมีการใช้แหล่งสารสนเทศที่แตกต่างกัน โดยนักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสูงจะเรียนพิเศษในสถานศึกษากวดวิชาที่เปิดสอนตลอดปีมากกว่านักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยต่ำ และนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานครจะเรียนพิเศษในสถานศึกษากวดวิชามากกว่านักเรียนนอกเขตกรุงเทพมหานครซึ่งส่วนใหญ่จะค้นคว้าจากห้องสมุดในโรงเรียน

ยุพิน แสงทอง (2537) ได้ศึกษาเรื่องการแสวงหาสารนิเทศเพื่อการตัดสินใจเลือกคณะในสถาบันระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร วัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษาสารนิเทศที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แสวงหาเพื่อใช้ตัดสินใจเลือกคณะในสถาบันระดับอุดมศึกษา ช่องทางการแสวงหาสารนิเทศ แหล่งสารนิเทศที่นักเรียนเลือกใช้ สาเหตุในการเลือกแหล่งสารสนเทศ ความพึงพอใจต่อสารนิเทศที่ได้รับจากแหล่งนั้น รวมทั้งปัญหาและการแก้ปัญหาระหว่างการแสวงหาสารนิเทศ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า สารนิเทศด้านสังคมเป็นสารนิเทศที่นักเรียนแสวงหาเพื่อการตัดสินใจเลือกคณะในระดับมากเป็นอันดับแรกโดยมีตนเองและอาจารย์แนะแนวเป็นแหล่งสารนิเทศที่ 2 นักเรียนมีความพึงพอใจมากต่อสารนิเทศที่ได้รับจากแหล่งสารนิเทศ ช่องทางสารนิเทศที่นักเรียนเลือกใช้มากกว่าช่องทางอื่น คือ ตนเอง ปัญหาในการแสวงหาสารนิเทศ พบว่า ปัญหาข้อมูลมีน้อย ผู้ให้คำปรึกษามีน้อยไม่เพียงพอแก่ความต้องการ

พะยอม ยุวะสุต (2541) ศึกษาเรื่องการใช้ห้องสมุดและสารสนเทศของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในอำเภอเมือง เขตการศึกษา 5 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการใช้ห้องสมุดและสารสนเทศของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายตามขนาดโรงเรียน ศึกษาพฤติกรรมการใช้ห้องสมุดและสารสนเทศของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายตามระดับผลการเรียน ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต่อ

ปัญหาการใช้ห้องสมุดและสารสนเทศในห้องสมุดตามขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษาในอำเภอเมือง เขตการศึกษา 5 ปีการศึกษา 2541 จาก 15 โรงเรียน จำนวน 780 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่านักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีการใช้สารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง มีการใช้สารสนเทศไม่แตกต่างกันตามขนาดของโรงเรียน นักเรียนที่มีผลการเรียนต่างกันมีพฤติกรรมการใช้ห้องสมุดไม่แตกต่างกัน และนักเรียนประสบปัญหาในการใช้ห้องสมุดคือทรัพยากรสารสนเทศยังจัดการไม่เป็นระบบและค้นหายาก ฐานข้อมูลหนังสือขาดความสมบูรณ์

แสงเดือน ผ่องพุ่ม (2542) ศึกษาเรื่องการใช้ทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเอกชน วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการใช้ ความต้องการใช้ ปัญหาการใช้ และเปรียบเทียบสภาพการใช้และความต้องการใช้ทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเอกชน กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเอกชนจำนวน 14 แห่ง รวมจำนวน 406 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีวิธีการเรียนรู้ทักษะการใช้ทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์จากการแนะนำและการสอนวิธีใช้จากกลุ่มเพื่อน และมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในเรื่องที่สนใจ มีความต้องการใช้ทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่ต้องการใช้มากที่สุดคือ เพื่อค้นหาข้อมูลและเพิ่มข้อมูลจากเครือข่ายเเมงมูม ปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ทุกด้านโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบสภาพการใช้และความต้องการใช้ทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ระดับชั้นปีที่ศึกษาไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามมหาวิทยาลัยพบว่าสภาพการใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยเซนต์จอห์นมีสภาพการใช้มากกว่ามหาวิทยาลัยสยาม มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ส่วนมหาวิทยาลัยอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ภายิต บุญมงคล (2544) ศึกษาเรื่องการใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเพื่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลำพูน วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเพื่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลำพูน เปรียบเทียบสภาพการใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน กลุ่มตัวอย่างคือ ข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลำพูน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า การใช้แหล่งการเรียนรู้เกือบทุกประเภทของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมืองกับอำเภอรอบนอกไม่แตกต่างกัน ยกเว้น

ประเภทเอกสาร สิ่งพิมพ์ เทคโนโลยีแตกต่างกัน โดยครูโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองใช้มากกว่า ครูโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในอำเภอรอบนอก ลักษณะปัญหาสำคัญของการใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน ของโรงเรียนมัธยม ได้แก่ ความจำกัดของงบประมาณ ความจำกัดเวลาในการดำเนินการ และ โรงเรียนกับชุมชนขาดการวางแผนร่วมกัน โดยมีข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน ได้แก่ โรงเรียนกับชุมชนควรวางแผนร่วมกัน โรงเรียนควรประชาสัมพันธ์ให้ บุคลากรเห็นความสำคัญของการใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน โรงเรียนควรทำปฏิทินการปฏิบัติงาน ให้บุคลากรรับทราบ และ โรงเรียนควรสำรวจและจัดทำข้อมูลแหล่งเรียนรู้ไว้

สุณีพร อมตพร (2544) ศึกษาเรื่องความต้องการใช้สารสนเทศของนักเรียนนาย เรือในห้องสมุดโรงเรียนนายเรือ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการใช้ และปัญหาการใช้สาร สนเทศของนักเรียนนายเรือในห้องสมุดโรงเรียนนายเรือ เปรียบเทียบปริมาณสารสนเทศและ ความต้องการใช้สารสนเทศของนักเรียนนายเรือ จำแนกตามชั้นปี สาขาวิชา และระดับผลการ เรียน กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนนายเรือชั้นปีที่ 1-5 ที่กำลังศึกษาอยู่ ณ โรงเรียนนายเรือในปี การศึกษา 2544 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนนายเรือ ส่วนใหญ่เข้าใช้ห้องสมุดมากกว่าสัปดาห์ละครั้งในชั่วโมงงานที่ได้รับมอบหมาย โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพักผ่อนและความบันเทิง เพื่อทราบข่าวและเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ความต้องการใช้ สารสนเทศของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากโดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ วารสาร หนังสือ และ คำราภาษาไทย วิกิทัศน์ และซีดีรอม บริการสารสนเทศที่ใช้มากที่สุดคือ บริการอินเทอร์เน็ต บริการ ถ่ายเอกสารและบริการสืบค้นฐานข้อมูลทรัพยากรห้องสมุด นักเรียนนายเรือมีความต้องการใช้ สารสนเทศสูงกว่าปริมาณสารสนเทศที่มีในห้องสมุด ปัญหาการใช้สารสนเทศที่นักเรียนนายเรือ ประสบมากที่สุดคือ วารสารที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด หนังสือมีเนื้อหาไม่ทันสมัยและมีจำนวนไม่ เพียงพอกับความต้องการ

สามารถ รอดสำราญ (2546) ศึกษาเรื่องการใช้แหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญา ท้องถิ่นในการเรียนการสอนของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดเพชรบุรี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการใช้และปัญหาการใช้แหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นใน การเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า การใช้แหล่งการเรียนรู้ที่เป็นบุคคลในการเรียนการสอนใช้ บุคลากรในโรงเรียนมากที่สุด เช่น ครู ผู้บริหาร แหล่งการเรียนรู้ที่เป็นสถานที่ใช้ห้องสมุดของ โรงเรียนและห้องสมุดหมวดวิชาต่าง ๆ มากที่สุด ประเภทของสารสนเทศที่ใช้มากที่สุดคือ หนังสือ และคำรา

กอบกุล สุวลักษณ์ (2547) ศึกษาเรื่องความต้องการและการใช้สารสนเทศของ นักศึกษาในสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยทักษิณ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการ สารสนเทศ การใช้สารสนเทศและปัญหาในการใช้สารสนเทศของนักศึกษาในสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ปีการศึกษา 2546 ในมหาวิทยาลัยทักษิณ จำนวน 375 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่านักศึกษามีความต้องการสารสนเทศโดยภาพรวมในระดับมาก โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อค้นคว้าประกอบการเรียน ทำรายงาน ติดตามข่าวสารและเพิ่มพูนความรู้ในระดับมาก ลักษณะ ของสารสนเทศที่ต้องการมากเป็นอันดับแรกคือ หนังสือตำราภาษาไทย บริการสารสนเทศที่ ต้องการมากคือ บริการยืม – คืน บริการถ่ายเอกสาร และบริการสืบค้นสารสนเทศออนไลน์ (OPAC) นักศึกษาหญิงมีความต้องการสารสนเทศมากกว่านักศึกษาชาย และนักศึกษาระดับสูง กว่าปริญญาตรีมีความต้องการสารสนเทศมากกว่านักศึกษاپริญญาตรี นักศึกษาใช้สารสนเทศ 3-4 ครั้ง/สัปดาห์ วิธีการที่ใช้ค้นหาสารสนเทศคือ ใช้เครื่องมือช่วยค้น มีความพึงพอใจในการใช้ สารสนเทศในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบกับตัวแปร พบว่า การใช้สารสนเทศในภาพรวม แตกต่างกัน ปัญหาในการใช้สารสนเทศในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ สารสนเทศเฉพาะสาขามีน้อยไม่เพียงพอ สารสนเทศมีจำนวนน้อยและไม่มีสารสนเทศที่ตรงกับ ความต้องการ

วิลาสินี เทพวงศ์ (2547) ศึกษาเรื่องการใช้แหล่งการเรียนรู้ของนักเรียนระดับ ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1 วัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบการใช้แหล่งการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อการเรียนรู้ในรายวิชาต่าง ๆ เปรียบเทียบ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดของนักเรียน และเปรียบเทียบปัญหาการใช้แหล่งการ เรียนรู้ของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ซึ่งเป็นโรงเรียนรัฐบาล จำนวน 11 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2547 จำนวน 697 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนเข้าใช้ห้องสมุดโรงเรียนที่นักเรียนศึกษาอยู่มากที่สุดในคาบอิสระ เข้าใช้ห้องแนะแนว สูงสุดในช่วงพักกลางวัน และใช้แหล่งการเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนมากที่สุดในวันหยุดเสาร์- อาทิตย์ นักเรียนมีการใช้แหล่งการเรียนรู้เพื่อการเรียนรายวิชาต่าง ๆ โดยรวมอยู่ในระดับปาน กลาง และนักเรียนที่เรียนในระดับชั้นเรียนต่างกันมีการใช้แหล่งการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน นักเรียน มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดอยู่ในระดับปานกลาง ที่ใช้มากที่สุด คือ หนังสือพิมพ์ หนังสือทั่วไปและหนังสือตำรา นักเรียนมีปัญหการใช้ห้องสมุดโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหาที่พบ คือ นักเรียนไม่มีเวลาว่าง ห้องสมุดให้เวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตน้อยเกินไป และหนังสือตำราที่ตรงกับรายวิชาต่าง ๆ มีให้บริการไม่เพียงพอ นักเรียนในระดับชั้นเรียนต่างกัน และโรงเรียนขนาดต่างกันประสบปัญหาการใช้ห้องสมุดโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

อําไพวรรณ ทัพเป็นไทย (2547) ศึกษาเรื่องการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้าของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตเทคโนโลยีราชมงคล วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการแสวงหาสารสนเทศ เพื่อนำไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้หนังสือ/สื่อในห้องสมุดวิทยาเขตของนักศึกษา และปัญหาในการใช้ห้องสมุดวิทยาเขต กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตร 2 ปี ต่อเนื่อง ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตนนทบุรี วิทยาเขตบพิตรพิมุขมหาเมฆ และ วิทยาเขตปทุมธานี จำนวน 584 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม ผลการวิจัย พบว่าในการแสวงหาสารสนเทศในกิจกรรมการเรียนนั้นพบว่า การจัดทำรายงาน/ภาคนิพนธ์ การทำโครงการ/โปรเจกต์ และการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม นักศึกษาใช้ห้องสมุดวิทยาเขตมากที่สุด ในการฝึกปฏิบัตินักศึกษาใช้คู่มือประกอบมากที่สุด ในการฝึกงานนักศึกษาใช้ระเบียบวิธีการของหน่วยงานมากที่สุด ในการศึกษาต่อและหางานทำนักศึกษาใช้ข่าวประชาสัมพันธ์มากที่สุด และในการเตรียมตัวสอบนักศึกษาใช้ข้อมูลส่วนตัวมากที่สุด สาขาวิชาเป็นตัวแปรที่จำแนกความแตกต่างในการแสวงหาสารสนเทศมากกว่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมและเพศ นักศึกษามีการใช้หนังสือ/สื่อในห้องสมุดวิทยาเขตที่เรียนอยู่ในระดับปานกลาง มีการใช้สารสนเทศประเภทสื่อสิ่งพิมพ์มากที่สุด และปัญหาในการใช้สารสนเทศคือ จำนวนหนังสือ / สื่อไม่เพียงพอ หนังสือ / สื่อล้าสมัย ห้องสมุดขาดการประชาสัมพันธ์

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศของนักเรียนนักศึกษาในประเทศไทยสรุปภาพรวมได้ว่า เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจซึ่งใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัยส่วนใหญ่พบประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการใช้สารสนเทศ โดยทั่วไปใช้เพื่อการศึกษา ค้นคว้า เพิ่มพูนความรู้ ประกอบการเรียนการทำรายงาน ค้นคว้าหาความรู้ในเรื่องที่น่าสนใจนอกเหนือจากวิชาเรียน เพื่อความบันเทิง เพื่อทราบข่าวและเหตุการณ์ เพื่อเตรียมตัวสอบเข้าและการตัดสินใจเลือกคณะในสถาบันอุดมศึกษา (อมรรัตน์ ถาวรานุรักษ์ 2534; ยูพิน แสงทอง 2537; แสงเดือน ผ่องพุด 2542; สุณีพร อมตพร 2544; กอบกุล สุวลักษณ์ 2547; อําไพวรรณ ทัพเป็นไทย 2547)

2. แหล่งสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศที่นักเรียน/นักศึกษาใช้มากที่สุดคือ ห้องสมุดของโรงเรียน สถาบัน หรือมหาวิทยาลัย สถาบันกวตวิชา ห้องสมุดหมวดวิชา ห้องแนะแนว เพราะอยู่ใกล้และเข้าใช้ได้สะดวก อีกทั้งนักเรียน/นักศึกษาค้นเคยคืออยู่แล้ว และใช้แหล่ง

สารสนเทศจากอินเทอร์เน็ตเพราะเป็นแหล่งที่ให้ความรู้ข้อมูลที่ทันสมัยค้นได้กว้างไกล ได้ขอบเขตความรู้กว้างขวาง และค้นได้สะดวกรวดเร็ว (อมรรัตน์ ถาวรานุรักษ์ 2534; แสงเดือน ผ่องพุด 2542; วิลาสินี เทพวงศ์ 2547) ใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นบุคคล คือ บุคลากรในโรงเรียน เช่น ครู ผู้บริหาร (สามารถ รอดสำราญ 2546)

3. ทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้ นักเรียน/นักศึกษาใช้ทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบของหนังสือคู่มือ หนังสือตำราเรียน หนังสือพิมพ์ วารสารและหนังสือทั่วไป (อมรรัตน์ ถาวรานุรักษ์ 2534; สุณีพร อมตพร 2544; สามารถ รอดสำราญ 2546; กอบกุล สุวลักษณ์ 2547; อำไพวรรณ ทัพเป็นไทย 2547)

4. ปัญหาในการใช้สารสนเทศ พบว่านักเรียน/นักศึกษาประสบปัญหาในการใช้สารสนเทศโดยรวมในระดับปานกลาง และไม่มีความแตกต่างกันมาก วารสารที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด หนังสือมีเนื้อหาไม่ทันสมัย และมีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการ สารสนเทศเฉพาะสาขามีน้อยไม่เพียงพอ (สุณีพร อมตพร 2544; กอบกุล สุวลักษณ์ 2547; อำไพวรรณ ทัพเป็นไทย 2547) ในการใช้บริการสารสนเทศพบว่านักเรียน/นักศึกษาประสบปัญหาคือ ผู้ให้คำปรึกษามีน้อยไม่เพียงพอแก่ความต้องการ ฐานข้อมูลหนังสือขาดความสมบูรณ์ ทรัพยากรสารสนเทศยังจัดการไม่เป็นระบบและค้นหายาก ข้อมูลมีน้อย (ยุพิน แสงทอง 2537; พะยอม ผ่องพุด 2542) ปัญหาในส่วนของแหล่งเรียนรู้ พบว่ามีความจำกัดในเรื่องของงบประมาณ ความจำกัดเวลาในการดำเนินการ ห้องสมุดให้เวลาในการใช้ห้องสมุดน้อยเกินไป ห้องสมุดขาดการประชาสัมพันธ์ (ภาษิต บุญมงคล 2544; วิลาสินี เทพวงศ์ 2547; อำไพวรรณ ทัพเป็นไทย 2547)

จะเห็นได้ว่างานวิจัยทางด้านสารสนเทศของไทยที่ผ่านมาส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาในหัวข้อที่เกี่ยวกับการใช้สารสนเทศ และจำกัดขอบเขตของการศึกษาอยู่เฉพาะผู้ใช้กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งในช่วงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น ส่วนขอบเขตของการใช้สารสนเทศนั้นส่วนมากจะศึกษาว่าผู้ใช้สารสนเทศจากทรัพยากรสารสนเทศประเภทใดซึ่งอาจเป็น หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์หรือสื่อโสตทัศนชนิดต่าง ๆ แหล่งสารสนเทศที่ศึกษาตามสภาพที่เป็นอยู่ในขณะนั้น โดยทั่วไปยังคงจำกัดขอบเขตอยู่เฉพาะห้องสมุด หรือแหล่งให้บริการสารสนเทศต่าง ๆ เท่านั้น ซึ่งโดยสภาพความเป็นจริงแล้วในโลกปัจจุบันการใช้สารสนเทศของแต่ละบุคคลนั้นใช้เพื่อวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับสถานะแวดล้อม ชีวิตการทำงาน พื้นฐานการศึกษาของแต่ละคน รวมทั้งปัจจุบันมีแหล่งสารสนเทศมากมายหลายประเภท ซึ่งผู้ใช้สามารถใช้/เข้าถึงได้ไม่จำกัดอยู่เพียงเฉพาะห้องสมุดเท่านั้น เพราะปัจจุบันมีปัจจัยต่าง ๆ เอื้อต่อการเสาะแสวงหาสารสนเทศ และ

แสวงหาได้จากทุกที่และทุกเวลา เช่น จากบุคคล สื่อมวลชน หรืออินเทอร์เน็ต ดังนั้นในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเอาแนวคิดการวิจัยมาประยุกต์ใช้ พร้อมทั้งบูรณาการทางด้านแหล่งสารสนเทศที่ใช้ให้ครอบคลุมแหล่งที่มีในปัจจุบัน เพื่อให้มองเห็นภาพการใช้สารสนเทศของผู้ใช้ได้กว้างขวางครอบคลุมยิ่งขึ้นกว่าเดิม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2550 ในเขตอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล จำนวน 548 คน และอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน 2,058 คน รวมทั้งสิ้น 2,606 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนที่สุ่มมาจากประชากรข้างต้น โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามตัวแปร ที่ตั้ง เพศ ได้กลุ่มตัวอย่างจากอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล 226 คน และอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 322 คน จากแบบสอบถามที่ได้กลับมาทั้งหมดนักเรียนมีความประสงค์จะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 100 และกลุ่มตัวอย่างที่ได้รวมทั้งสิ้น 548 คน ซึ่งมากกว่าจำนวนขั้นต่ำของเครซีและมอร์แกนที่กำหนดไว้ว่าประชากร 2,600 คน กลุ่มตัวอย่าง 335 คน ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนแต่ละ โรงเรียน

โรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
หาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณกุลกันยา	123	271	394	19	43	62
หาดใหญ่วิทยาลัย	301	529	830	47	83	130
หาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา	8	12	20	1	2	3
หาดใหญ่วิทยาลัย 2	88	187	275	14	29	43
หาดใหญ่พิทยาคม	40	57	97	6	9	15
หาดใหญ่รัฐประชาสรรค์	80	142	222	13	22	35
พะตงประธานคีรีวัฒน์	70	150	220	11	23	34
รวม	710	1,348	2,058	111	211	322
สตูลวิทยา	70	131	201	29	54	83
จุฬารัตน์ราชวิทยาลัย	32	65	97	13	27	40
พิมานพิทยาสรรค์	85	165	250	35	68	103
รวม	187	361	548	77	149	226
รวมทั้งหมด	897	1,709	2,606	188	360	548

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยครั้งนี้คือแบบสอบถามซึ่งสร้างขึ้น โดยกำหนดประเด็นที่จะศึกษาตามที่กำหนดในวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบ

ตอนที่ 2 การใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ข้อคำถามเป็น แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 การใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ข้อคำถาม เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 4 ปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ข้อคำถาม เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

2.1 ศึกษาหลักการและทฤษฎีจากเอกสาร ตำรา วารสารวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำเอาความรู้ แนวคิดที่ได้จากการศึกษาผนวกกับแนวคิดทฤษฎีของเทเลอร์ (Taylor 1991) มากำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

2.2 สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด ให้มีเนื้อหาครอบคลุมเรื่อง การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา และปัญหาในการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ความเหมาะสมของข้อคำถาม ความชัดเจนของสำนวนภาษาเพื่อให้รัดกุมอ่านเข้าใจง่าย และตรงประเด็นยิ่งขึ้น

2.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แนะนำ เพื่อให้ข้อคำถามครอบคลุมและสอดคล้องกับประเด็นวิจัย แบบสอบถามที่ได้ทั้งหมดแบ่งออกเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 คุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 การใช้ทรัพยากรสารสนเทศจำนวน 27 ข้อ

ตอนที่ 3 การใช้แหล่งสารสนเทศจำนวน 36 ข้อ

ตอนที่ 4 ปัญหาการใช้สารสนเทศจำนวน 44 ข้อ

2.5 นำเครื่องมือที่แก้ไขปรับปรุงตามข้อชี้แนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้งก่อนเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทางด้านสารสนเทศศาสตร์ จำนวน 3 คน (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในภาคผนวก ก) เพื่อพิจารณาด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ว่าข้อคำถามต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสอดคล้องกับประเด็นที่จะวิจัยหรือไม่ ครอบคลุมเนื้อหาครบถ้วนหรือยัง จำนวนข้อคำถามเพียงพอหรือไม่ ซึ่งในการนี้ผู้วิจัยได้แนบโครงการวิทยานิพนธ์ไปด้วยเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้ทราบกรอบแนวคิดการวิจัยตามที่คุณวิจัยมุ่งหมาย และนำไปหาค่า IOC. พบว่าเกือบทุกข้อมีค่า ตั้งแต่ .6 ขึ้นไป มีเพียง 4 ข้อที่มีค่าน้อยกว่า .6 คือในตอนที่ 2 จำนวน 1 ข้อ และตอนที่ 4 จำนวน 3 ข้อ ผู้วิจัยจึงตัดข้อที่มีค่าน้อยกว่า .6

ออกจากแบบสอบถามและปรับปรุงเครื่องมือตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ โดยได้แบบสอบถาม ดังนี้

- ตอนที่ 1 คุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 5 ข้อ
- ตอนที่ 2 การใช้ทรัพยากรสารสนเทศจำนวน 26 ข้อ
- ตอนที่ 3 การใช้แหล่งสารสนเทศจำนวน 36 ข้อ
- ตอนที่ 4 ปัญหาการใช้สารสนเทศจำนวน 41 ข้อ

2.6 นำเครื่องมือที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนจะนะวิทยา อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา และโรงเรียนกำแพงวิทยา อำเภอละงู จังหวัดสตูล จำนวน 40 คน เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2550 เพื่อตรวจสอบความเที่ยง แล้วนำข้อมูลที่ได้เข้าคอมพิวเตอร์คำนวณหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach-Coefficient) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ปรากฏผลการคำนวณได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับ .9602 แสดงว่าแบบสอบถามชุดนี้มีค่าความเที่ยงสูง ซึ่งเมื่อนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงจึงเชื่อมั่นได้ว่าคำตอบของกลุ่มตัวอย่างนั้นจะเป็นคำตอบที่เที่ยงตรง

2.7 นำเครื่องมือที่ผ่านการทดลองใช้มาจัดพิมพ์เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ และทำสำเนาจำนวน 650 ฉบับ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการโรงเรียนทั้ง 10 โรงเรียน ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย

3.2 ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองและผู้ช่วยอีก 2 คน โดยประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียนต่าง ๆ (ผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่ายบริหารวิชาการ ครูแนะแนว) เพื่อเข้าดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนระหว่างวันที่ 25 มกราคม-12 กุมภาพันธ์ 2551

3.3 ได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งหมด 599 ฉบับ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ พบว่าเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ที่จะนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ 548 ฉบับ ซึ่งเท่ากับจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ในตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

4. การจัดการและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดการและวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มากำหนดชื่อตัวแปร และเลขรหัสเพื่อการบันทึกในคอมพิวเตอร์

4.2 บันทึกข้อมูลจากแบบสอบถามลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป จนครบทุกข้อ โดยคำตอบจากแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า กำหนดน้ำหนักคะแนน ดังนี้

ตอบช่องมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ 5
ตอบช่องมาก	มีค่าเท่ากับ 4
ตอบช่องปานกลาง	มีค่าเท่ากับ 3
ตอบช่องน้อย	มีค่าเท่ากับ 2
ตอบช่องน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ 1

4.3 ตรวจสอบความถูกต้องของการบันทึกข้อมูล

4.4 กำหนดค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

4.4.1 คุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม กำหนดเป็นค่าร้อยละ

4.4.2 คำตอบจากแบบมาตราประมาณค่า กำหนดเป็นค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลผลค่าเฉลี่ย ใช้เกณฑ์ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง	มีการใช้ / มีปัญหามากที่สุด
3.51 - 4.50 หมายถึง	มีการใช้ / มีปัญหามาก
2.51 - 3.50 หมายถึง	มีการใช้ / มีปัญหาปานกลาง
1.51 - 2.50 หมายถึง	มีการใช้ / มีปัญหาน้อย
1.00 - 1.50 หมายถึง	มีการใช้ / มีปัญหาน้อยที่สุด

4.5 ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่าสถิติต่อไปนี้

4.5.1 ทดสอบตัวแปร เพศ ระดับคะแนนเฉลี่ย และที่ตั้งของโรงเรียน ใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test independent)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ และความหมายที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X}	แทนค่าเฉลี่ย
S.D.	แทนค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทนค่าการแจกแจงที
*	แทนความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 คุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม

นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.1 และ 4.2

ตารางที่ 4.1 คุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม เพศ ระดับคะแนนเฉลี่ย และที่ตั้งของ
โรงเรียน

โรงเรียนเพศ	ระดับคะแนนเฉลี่ย		ตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป		รวม	
	น้อยกว่า 3.01	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โรงเรียนในอำเภอหาดใหญ่						
จังหวัดสงขลา						
เพศชาย	56	10.22	55	10.04	111	20.26
เพศหญิง	107	19.52	104	18.98	211	38.50
รวม	163	29.74	159	29.02	322	58.76
โรงเรียนในอำเภอเมืองสตูล						
จังหวัดสตูล						
เพศชาย	52	9.49	25	4.56	77	14.05
เพศหญิง	73	13.32	76	13.87	149	27.19
รวม	125	22.81	101	18.43	226	41.24
รวมเพศชาย	108	19.70	80	14.60	188	34.31
รวมเพศหญิง	180	32.85	180	32.85	360	65.69
รวม	288	52.55	260	47.45	548	100.00

จากตารางที่ 4.1 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 65.69 นักเรียนส่วนใหญ่ได้ระดับคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่า 3.01 ร้อยละ 52.55 และนักเรียนส่วนใหญ่เป็นนักเรียนจากอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ร้อยละ 58.76

ตารางที่ 4.2 คุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน

รายได้เฉลี่ย	ต่ำกว่า 4,200- 8,599 บาท/เดือน		8,600-16,599 บาท/เดือน		มากกว่า 16,599 บาท/เดือน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โรงเรียนใน อำเภอ หาดใหญ่								
จังหวัดสงขลา	60	18.6	124	38.5	138	42.8	322	100
โรงเรียนใน อำเภอเมือง สตูล								
จังหวัดสตูล	69	30.5	81	35.8	76	33.6	226	100
รวม	129	23.54	205	37.41	214	39.05	548	100
เพศชาย	33	17.6	76	40.4	79	42.0	188	100
เพศหญิง	96	26.7	129	35.9	135	37.5	360	100
รวม	129	23.54	205	37.41	214	39.05	548	100

จากตารางที่ 4.2 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัว มากกว่า 16,599 บาท/เดือน ร้อยละ 39.05 นักเรียนที่เรียนอยู่ในเขตอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัว มากกว่า 16,599 บาท/เดือน ร้อยละ 42.8 และนักเรียนที่เรียนในเขตอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัว 8,600-16,599 บาท/เดือน ร้อยละ 35.8 นักเรียนเพศชาย ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ย มากกว่า 16,599 บาท/เดือน ร้อยละ 42.0 และนักเรียนเพศหญิงส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัว มากกว่า 16,599 บาท/เดือน ร้อยละ 37.5

**ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้และเปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ
เพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6**

ตารางที่ 4.3 การใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	ระดับการใช้ (n=548)		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. คู่มือแนะนำคณะ/แนะนำมหาวิทยาลัย	3.84	0.74	มาก
2. เอกสารแนะนำแนวการศึกษาของสถาบัน อุดมศึกษา	3.78	0.72	มาก
3. หนังสือแบบเรียน	3.70	0.77	มาก
4. หนังสือเสริมบทเรียน	3.66	0.84	มาก
5. หนังสือเฉลยข้อสอบ O-NET และ A-NET สายวิทย์และสายศิลป์ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.81	0.89	มาก
6. หนังสือเก็งข้อสอบ Admission O-NET และ A-NET ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.73	0.91	มาก
7. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาภาษา ไทยของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.55	0.88	มาก
8. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชา ภาษาอังกฤษของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.39	0.94	ปานกลาง
9. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชา คณิตศาสตร์ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.56	0.88	มาก
10. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาเคมี ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.38	1.01	ปานกลาง
11. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาชีววิทยา ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.44	0.97	ปานกลาง

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	ระดับการใช้ (n=548)		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
12. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาชีพีสักส์ ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.26	1.03	ปานกลาง
13. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชา วิทยาศาสตร์ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.51	0.92	มาก
14. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาสังคม ศึกษาของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.61	0.87	มาก
15. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาเฉพาะ สาขาของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.34	0.95	ปานกลาง
16. หนังสือความรู้รอบตัวของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.40	0.94	ปานกลาง
17. เอกสารประกอบการบรรยาย/ อภิปรายเรื่อง การศึกษาต่อจากครูแนะแนว	3.48	0.86	ปานกลาง
18. แผ่นพับ/แผ่นปลิว แนะนำมหาวิทยาลัย	3.65	0.84	มาก
19. ข้อมูลการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบัน อุดมศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการ อุดมศึกษา	3.80	0.80	มาก
20. ระเบียบการสมัครสอบวัดความรู้เพื่อสมัคร เข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาสำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษากระทรวง ศึกษาธิการ	3.74	0.80	มาก
21. หนังสือพิมพ์บัณฑิตแนะแนว	3.40	0.89	ปานกลาง
22. คอลัมน์การศึกษาในหนังสือพิมพ์เฉพาะ การศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา	3.29	0.92	ปานกลาง
23. วิกิทัศน์แนะนำการเตรียมตัวทดสอบทางการ ศึกษาระดับชาติขั้นสูง	3.10	0.99	ปานกลาง

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	ระดับการใช้ (n=548)		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
24. ไปสเตอร์ประชาสัมพันธ์การศึกษาต่อของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ	3.58	0.87	มาก
25. ป้ายนิเทศประชาสัมพันธ์การศึกษาต่อของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ	3.51	0.82	มาก
26. ซีดีสรุปเข้มโค้งสุดท้ายโครงการ 3 นิยามเข้ม เต็มขั้นแอดมิสชันส์ 50 กลเม็ดเบ็ดเสร็จ O-NET ' 50	3.06	1.12	ปานกลาง
รวม	3.52	0.57	มาก

จากตารางที่ 4.3 แสดงว่านักเรียนใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.52$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศสูงสุดในระดับมาก 15 ข้อจากทั้งหมด 26 ข้อ 6 ข้อแรก ได้แก่ คู่มือแนะนำคณะ/แนะนำมหาวิทยาลัย ($\bar{x} = 3.84$) หนังสือเฉลยข้อสอบ O-NET และ A-NET สายวิทย์และสายศิลป์ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ($\bar{x} = 3.81$) ข้อมูลการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ($\bar{x} = 3.80$) เอกสารแนะนำการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ($\bar{x} = 3.74$) หนังสือเก็งข้อสอบ Admission O-NET และ A-NET ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ($\bar{x} = 3.73$) ส่วนทรัพยากรสารสนเทศที่นักเรียนใช้ต่ำสุดในระดับปานกลาง 2 ข้อแรก ได้แก่ ซีดีสรุปเข้มโค้งสุดท้ายโครงการ 3 นิยามเข้ม เต็มขั้นแอดมิสชันส์ 50 กลเม็ดเบ็ดเสร็จ O-NET ' 50 ($\bar{x} = 3.06$) และ วิกิทัศน์แนะนำการเตรียมตัวทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้สูง ($\bar{x} = 3.10$)

ตารางที่ 4.4 เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามเพศ

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	เพศ				t
	ชาย		หญิง		
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
1. คู่มือแนะนำคณะ/แนะนำมหาวิทยาลัย	3.72	0.73	3.91	0.74	-2.75*
2. เอกสารแนะนำการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา	3.66	0.74	3.84	0.71	-2.70*
3. หนังสือแบบเรียน	3.57	0.75	3.77	0.78	-2.85*
4. หนังสือเสริมบทเรียน	3.54	0.82	3.72	0.85	-2.45*
5. หนังสือเฉลยข้อสอบ O-NET และ A-NET สายวิทย์และสายศิลป์ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.68	0.95	3.88	0.86	-2.52*
6. หนังสือแก็งข้อสอบ Admission O-NET และ A-NET ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.59	0.99	3.81	0.86	-2.59*
7. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาภาษาไทยของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.40	0.89	3.63	0.87	-2.87*
8. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาภาษาอังกฤษของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.30	0.92	3.44	0.95	-1.70

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	เพศ				
	ชาย		หญิง		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
9. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้า เรียนต่อวิชาคณิตศาสตร์ ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.47	0.88	3.61	0.88	-1.81
10. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้า เรียนต่อวิชาเคมีของ สำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.24	0.97	3.45	1.03	-2.27*
11. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้า เรียนต่อวิชาชีววิทยา ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.34	0.92	3.49	0.97	-1.70
12. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้า เรียนต่อวิชาฟิสิกส์ ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.22	1.05	3.28	1.03	-0.61
13. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้า เรียนต่อวิชาวิทยาศาสตร์ ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.39	0.92	3.57	0.92	-2.15*
14. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้า เรียนต่อวิชาสังคมศึกษา ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.48	0.85	3.68	0.87	-2.59*
15. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้า เรียนต่อวิชาเฉพาะสาขา ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.35	0.97	3.34	0.95	0.02
16. หนังสือความรู้รอบตัว ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.37	0.96	3.42	0.93	-0.55

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	เพศ				t
	ชาย		หญิง		
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
17. เอกสารประกอบการ บรรยาย/ อภิปรายเรื่อง การศึกษาต่อจากครูแนะ แนว	3.48	0.80	3.47	0.86	0.15
18. แผ่นพับ/แผ่นปลิว แนะนำมหาวิทยาลัย	3.65	0.88	3.65	0.83	0.06
19. ข้อมูลการคัดเลือกบุคคล เข้าศึกษาในสถาบัน อุดมศึกษาสำนักงาน คณะกรรมการการ อุดมศึกษา	3.74	0.86	3.82	0.77	-1.04
20. ระเบียบการสมัครสอบ วัดความรู้เพื่อสมัครเข้า ศึกษาในสถาบันอุดม ศึกษาสำนักงานคณะ กรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ	3.66	0.87	3.78	0.77	-1.63
21. หนังสือพิมพ์บัณฑิต แนะแนว	3.32	0.96	3.43	0.87	-1.35
22. คอลัมน์การศึกษาใน หนังสือพิมพ์เฉพาะการ ศึกษาต่อในระดับอุดม ศึกษา	3.26	0.93	3.30	0.93	-0.57

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	เพศ				
	ชาย		หญิง		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
23. ทัศนคติแนะนำการเตรียมตัวทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นสูง	3.03	0.98	3.14	1.00	-1.17
24. ไปสเตอร์ประชาสัมพันธ์การศึกษาต่อของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ	3.52	0.87	3.61	0.88	-1.21
25. ป้ายนิเทศประชาสัมพันธ์การศึกษาต่อของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ	3.47	0.80	3.53	0.84	-0.77
26. ซีดีสรุปเข้ม ใ้คงสุดท้ายโครงการ 3 นิยามเข้มเต็มขั้นแอดมิสชันส์ 50 กลเม็ดเบ็ดเสร็จ O-NET ' 50	2.95	1.13	3.11	1.11	-1.58
รวม	3.44	0.58	3.56	0.58	-2.42*

*t (0.5) = 1.96

จากตารางที่ 4.4 แสดงว่านักเรียนเพศชายกับเพศหญิงใช้ทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ข้อ 4.1 โดยนักเรียนเพศหญิงใช้มากกว่าเพศชาย

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักเรียนเพศชายกับเพศหญิงใช้ทรัพยากรสารสนเทศแตกต่างกัน 10 ข้อ จากทั้งหมด 26 ข้อ โดยที่นักเรียนเพศหญิงใช้ทรัพยากรสารสนเทศมากกว่านักเรียนเพศชายทุกข้อ คือ หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาภาษาไทยของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ หนังสือแบบเรียน คู่มือแนะนำคณะ/แนะนำมหาวิทยาลัย เอกสารแนะนำแนวการศึกษาของ

สถาบันอุดมศึกษา หนังสือเก็งข้อสอบ Admission O-NET และ A-NET ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาสังคมศึกษาของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ หนังสือเฉลยข้อสอบ O-NET และ A-NET สายวิทย์และสายศิลป์ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ หนังสือเสริมบทเรียน หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาเคมีของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาวิทยาศาสตร์ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ

ตารางที่ 4.5 เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับคะแนนเฉลี่ย

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	ระดับคะแนนเฉลี่ย				
	น้อยกว่า 3.01		ตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
1. คู่มือแนะนำคณะ/แนะนำมหาวิทยาลัย	3.88	0.78	3.80	0.70	1.29
2. เอกสารแนะนำการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา	3.82	0.73	3.73	0.71	1.50
3. หนังสือแบบเรียน	3.71	0.79	3.70	0.77	0.13
4. หนังสือเสริมบทเรียน	3.57	0.84	3.76	0.84	-2.73*
5. หนังสือเฉลยข้อสอบ O-NET และ A-NET สายวิทย์และสายศิลป์ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.73	0.91	3.90	0.88	-2.19*
6. หนังสือเก็งข้อสอบ Admission O-NET และ A-NET ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.63	0.94	3.84	0.87	-2.68*
7. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาภาษาไทยของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.45	0.93	3.66	0.82	-2.77*

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	ระดับคะแนนเฉลี่ย				
	น้อยกว่า 3.01		ตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
8. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้า เรียนต่อวิชาภาษาอังกฤษ ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.29	0.91	3.51	0.96	-2.74*
9. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้า เรียนต่อวิชาคณิตศาสตร์ ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.46	0.91	3.67	0.84	-2.82*
10. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้า เรียนต่อวิชาเคมีของ สำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.23	1.01	3.54	0.99	-3.56*
11. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้า เรียนต่อวิชาชีววิทยา ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.35	0.99	3.54	0.94	-2.31*
12. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้า เรียนต่อวิชาฟิสิกส์ ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.17	1.05	3.35	1.01	-2.04*
13. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้า เรียนต่อวิชาวิทยาศาสตร์ ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.42	0.97	3.60	0.86	-2.30*
14. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้า เรียนต่อวิชาสังคมศึกษา ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.53	0.90	3.70	0.83	-2.28*
15. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้า เรียนต่อวิชาเฉพาะสาขา ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.38	0.94	3.31	0.97	0.87

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	ระดับคะแนนเฉลี่ย				t
	น้อยกว่า 3.01		ตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป		
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
16. หนังสือความรู้รอบตัว ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.50	0.89	3.30	0.98	2.46*
17. เอกสารประกอบการ บรรยาย/อภิปรายเรื่อง การศึกษาต่อจากครูแนะ แนว	3.52	0.88	3.42	0.84	1.37
18. แผ่นพับ/แผ่นปลิว แนะนำมหาวิทยาลัย	3.69	0.85	3.61	0.84	1.15
19. ข้อมูลการคัดเลือกบุคคล เข้าศึกษาในสถาบัน อุดมศึกษาสำนักงาน คณะกรรมการการ อุดมศึกษา	3.75	0.81	3.84	0.79	-1.29
20. ระเบียบการสมัครสอบ วัดความรู้เพื่อสมัครเข้า ศึกษาในสถาบันอุดม ศึกษาสำนักงานคณะ กรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ	3.70	0.84	3.78	0.77	-1.20
21. หนังสือพิมพ์บัณฑิต แนะแนว	3.39	0.92	3.40	0.88	-0.10
22. คอลัมน์การศึกษาใน หนังสือพิมพ์เฉพาะการ ศึกษาต่อในระดับอุดม ศึกษา	3.30	0.90	3.27	0.96	0.41

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	ระดับคะแนนเฉลี่ย				
	น้อยกว่า 3.01		ตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
23. ทัศนคติแนะนำการเตรียมตัวทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้สูง	3.13	1.03	3.07	0.95	0.70
24. โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์การศึกษาต่อของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ	3.54	0.86	3.62	0.89	-1.13
25. ป้ายนิเทศประชาสัมพันธ์การศึกษาต่อของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ	3.54	0.80	3.47	0.86	0.98
26. ซีดีสรุปเข้มโค้งสุดท้ายโครงการ 3 นิยามเข้มเต็มขั้นแอดมิสชันส์ 50 กลเม็ดเบ็ดเสร็จ O-NET ' 50	3.10	1.13	3.01	1.12	0.89
รวม	3.49	0.61	3.55	0.55	-1.26

*t (0.5) = 1.96

จากตารางที่ 4.5 แสดงว่านักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยต่างกันใช้ทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 4.2

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยต่างกันมีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศแตกต่างกัน 12 ข้อ จากทั้งหมด 26 ข้อ โดยนักเรียนที่ได้ระดับคะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศมากกว่านักเรียนที่ได้ระดับคะแนนเฉลี่ย น้อยกว่า 3.01 เกือบทุกข้อ คือ ใช้หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาเคมี ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ หนังสือเฉลย

ข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาคณิตศาสตร์ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาภาษาไทยของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาภาษาอังกฤษของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ หนังสือเสริมบทเรียน หนังสือเก็งข้อสอบ Admission O-NET และ A-NET ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาชีพวิทยาลัยของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาวิทยาศาสตร์ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาสังคมศึกษาของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ หนังสือเฉลยข้อสอบ O-NET และ A-NET สายวิทย์และสายศิลป์ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาฟิสิกส์ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ มีเพียงข้อเดียวคือ หนังสือความรู้รอบตัวของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ที่นักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่า 3.01 ใช้มากกว่า

ตารางที่ 4.6 เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	ที่ตั้ง				
	อำเภอหาดใหญ่		อำเภอเมืองสตูล		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
1. คู่มือแนะนำคณะ/แนะนำมหาวิทยาลัย	3.89	0.71	3.77	0.78	1.80
2. เอกสารแนะนำการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา	3.81	0.71	3.73	0.74	1.22
3. หนังสือแบบเรียน	3.76	0.80	3.63	0.74	1.93
4. หนังสือเสริมบทเรียน	3.71	0.82	3.58	0.87	1.74
5. หนังสือเฉลยข้อสอบ O-NET และ A-NET สายวิทย์และสายศิลป์ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.90	0.91	3.69	0.87	2.68*
6. หนังสือเก็งข้อสอบ Admission O-NET และ A-NET ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.84	0.92	3.57	0.88	3.46*

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	ที่ตั้ง				
	อำเภอหาดใหญ่		อำเภอเมืองสตูล		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
7. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้า เรียนต่อวิชาภาษาไทย ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.66	0.85	3.39	0.90	3.58*
8. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้า เรียนต่อวิชาภาษาอังกฤษ ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.49	0.92	3.25	0.95	3.03*
9. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้า เรียนต่อวิชาคณิตศาสตร์ ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.61	0.88	3.49	0.88	1.68
10. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้า เรียนต่อวิชาเคมีของ สำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.45	1.02	3.27	1.00	2.01*
11. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้า เรียนต่อวิชาชีววิทยา ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.47	0.99	3.39	0.95	0.98
12. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้า เรียนต่อวิชาฟิสิกส์ ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.34	1.02	3.14	1.04	2.25*
13. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้า เรียนต่อวิชาวิทยาศาสตร์ ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.61	0.90	3.36	0.95	3.05*
14. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้า เรียนต่อวิชาสังคมศึกษา ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.70	0.87	3.49	0.87	2.72*

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	ที่ตั้ง				
	อำเภอหาดใหญ่		อำเภอเมืองสตูล		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
15.หนังสือเฉลยข้อสอบเข้า เรียนต่อวิชาเฉพาะสาขา ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.46	0.93	3.19	0.97	3.31*
16.หนังสือความรู้รอบตัว ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	3.46	0.91	3.33	0.98	1.58
17.เอกสารประกอบการ บรรยาย/ อภิปรายเรื่อง การศึกษาต่อจากครูแนะ แนว	3.51	0.84	3.43	0.89	0.97
18.แผ่นพับ/แผ่นปลิว แนะนำมหาวิทยาลัย	3.66	0.82	3.63	0.88	0.43
19.ข้อมูลการคัดเลือกบุคคล เข้าศึกษาในสถาบัน อุดมศึกษาสำนักงาน คณะกรรมการการ อุดมศึกษา	3.82	0.83	3.76	0.76	0.85
20.ระเบียบการสมัครสอบ วัดความรู้เพื่อสมัครเข้า ศึกษาในสถาบันอุดม ศึกษาสำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ	3.77	0.82	3.69	0.79	1.03
21.หนังสือพิมพ์บัณฑิต แนะแนว	3.48	0.88	3.27	0.92	2.77*

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	ที่ตั้ง				
	อำเภอหาดใหญ่		อำเภอเมืองสตูล		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
22.คอลัมน์การศึกษาในหนังสือพิมพ์เฉพาะการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา	3.36	0.92	3.19	0.93	2.13*
23.วิถีทัศน์แนะนำการเตรียมตัวทดสอบทางการศึกษาระดับชาติน်สูง	3.21	0.98	2.94	1.00	3.23*
24.โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์การศึกษาต่อของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ	3.56	0.87	3.61	0.89	-0.72
25.ป้ายนิเทศประชาสัมพันธ์การศึกษาต่อของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ	3.52	0.83	3.49	0.82	0.34
26.ซีดีสรุปเข้ม โจ้งสุดท้าย โครงการ 3 นิยามเข้ม เต็มขั้นแอดมิสชันส์ 50 กลเม็ดเบ็ดเสร็จ O-NET ' 50	3.24	1.10	2.80	1.10	4.64*
รวม	3.59	0.59	3.43	0.56	3.23*

*t (0.5)= 1.96

จากตารางที่ 4.6 แสดงว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่มีที่ตั้งต่างกัน ใช้ทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

การวิจัยข้อ 4.3 โดยนักเรียนที่เรียนในอำเภอหาดใหญ่ใช้ทรัพยากรสารสนเทศมากกว่านักเรียนที่เรียนในอำเภอเมืองสตูล

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักเรียนที่เรียนในอำเภอหาดใหญ่มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศแตกต่างกัน 13 ข้อ จากทั้งหมด 26 ข้อ โดยนักเรียนที่เรียนในอำเภอหาดใหญ่ใช้ทรัพยากรสารสนเทศมากกว่านักเรียนที่เรียนในอำเภอเมืองสตูลทุกข้อ คือ ซีดีสรุปเข้มโค้งสุดท้าย โครงการ 3 นิยามเข้มเต็มขั้นแอดมิชชันส์ 50 กลเม็ดเบ็ดเสร็จ O-NET ' 50 หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาภาษาไทยของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ หนังสือเก็งข้อสอบ Admission O-NET และ A-NET ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาเฉพาะสาขาของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ วิชาทัศนและนำการเตรียมตัวทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้สูง หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาวิทยาศาสตร์ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาภาษาอังกฤษของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ หนังสือพิมพ์บัณฑิตแนะแนว หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาสังคมศึกษาของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ หนังสือเฉลยข้อสอบ O-NET และ A-NET สายวิทย์และสายศิลป์ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาฟิสิกส์ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ คอถัมน์การศึกษาในหนังสือพิมพ์เฉพาะการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาเคมีของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้แหล่งสารสนเทศและเปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ตารางที่ 4.7 การใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

การใช้แหล่งสารสนเทศ	ระดับการใช้ (n=548)		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. สนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษาต่อกับครูแนะแนว	3.53	0.89	มาก
2. สนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษาต่อกับครูที่ปรึกษา	3.31	0.86	ปานกลาง

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

การใช้แหล่งสารสนเทศ	ระดับการใช้ (n=548)		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
3. สนทนาขอคำปรึกษา เพื่อการศึกษาต่อกับ ครูผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ ที่นักเรียนศึกษาอยู่	3.33	0.86	ปานกลาง
4. สนทนาขอคำปรึกษา เพื่อการศึกษาต่อกับครู ในสถาบันกวศึกษา	2.90	1.03	ปานกลาง
5. สนทนาขอคำปรึกษา เพื่อการศึกษาต่อกับ บุคคลต่าง ๆ ที่นักเรียนสนใจที่จะเข้าศึกษาต่อ	3.39	1.03	ปานกลาง
6. สนทนาขอคำปรึกษา เพื่อการศึกษาต่อกับพ่อ แม่ผู้ปกครอง	4.19	0.80	มาก
7. สนทนาขอคำปรึกษา เพื่อการศึกษาต่อกับ เพื่อน	4.10	0.75	มาก
8. สนทนาขอคำปรึกษา เพื่อการศึกษาต่อกับ ญาติพี่น้อง	3.59	0.92	มาก
9. สนทนาขอคำปรึกษา เพื่อการศึกษาต่อกับรุ่น พี่ที่เคยสอบผ่าน	3.77	0.85	มาก
10. ห้องสมุด โรงเรียนที่นักเรียนเรียนอยู่	3.34	0.93	ปานกลาง
11. ห้องแนะแนว โรงเรียนที่นักเรียนเรียนอยู่	3.67	0.88	มาก
12. ห้องสมุดตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ของ โรงเรียนที่นักเรียนเรียนอยู่	3.17	0.96	ปานกลาง
13. ห้องบริการอินเทอร์เน็ตของ โรงเรียนที่ นักเรียนเรียนอยู่	3.61	1.07	มาก
14. ห้องสมุดประชาชนหรือห้องสมุดเฉลิมราช กุมารี	2.66	1.18	ปานกลาง
15. ห้องสมุดมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในท้องถิ่น	2.73	1.18	ปานกลาง
16. สถาบันกวศึกษา/โรงเรียนกวศึกษา	3.12	1.23	ปานกลาง
17. ร้านเอกชนที่บริการอินเทอร์เน็ต	3.33	1.13	ปานกลาง

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

การใช้แหล่งสารสนเทศ	ระดับการใช้ (n=548)		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
18. อินเทอร์เน็ตที่บ้าน	3.51	1.34	มาก
19. นิทรรศการแนะแนวการศึกษาจัดโดย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	3.44	0.95	ปานกลาง
20. นิทรรศการแนะแนวการศึกษาจัดโดยโรงเรียน มัธยมศึกษาต่าง ๆ ในจังหวัดของนักเรียน	3.26	0.94	ปานกลาง
21. รายการวิทยุด้านการศึกษาของกระทรวง ศึกษาธิการออกอากาศทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 17.00-18.00 น. Channel Happy Education	2.77	1.20	ปานกลาง
22. SMS. ข่าวการศึกษาผ่านโทรศัพท์มือถือจาก เว็บไซต์ http://www.eduzones.com/mobile	2.70	1.28	ปานกลาง
23. สถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษา จากเว็บไซต์ http://www.prd.go.th	2.65	1.15	ปานกลาง
24. เว็บไซต์ http://www.entrance.co.th	3.40	1.12	ปานกลาง
25. เว็บไซต์ http://www.school.net.com	2.95	1.12	ปานกลาง
26. เว็บไซต์ http://www.admission.ac.th	3.41	1.11	ปานกลาง
27. เว็บไซต์ http://vwww.bunditnaenaew.com	2.90	1.14	ปานกลาง
28. เว็บไซต์ http://www.guidance.go.th	2.87	1.13	ปานกลาง
29. เว็บไซต์ http://www.entquick.com	2.88	1.14	ปานกลาง
30. เว็บไซต์ http://www.obec.co.th สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.04	1.18	ปานกลาง
31. เว็บไซต์ http://www.moe.go.th . กระทรวงศึกษาธิการ	2.94	1.17	ปานกลาง

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

การใช้แหล่งสารสนเทศ	ระดับการใช้ (n=548)		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
32. เว็บไซต์ http://www.mua.go.th สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	3.02	1.14	ปานกลาง
33. เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยในภาคใต้	3.64	1.03	มาก
34. เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยในภาคกลาง	3.32	1.09	ปานกลาง
35. เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยในภาคเหนือ	2.96	1.11	ปานกลาง
36. เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2.82	1.12	ปานกลาง
รวม	3.22	0.65	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 แสดงว่านักเรียนใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.22$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนใช้แหล่งสารสนเทศสูงสุดในระดับมาก 9 ข้อ จากทั้งหมด 36 ข้อ ที่เหลืออยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีคะแนนสูงสุด 6 ข้อแรก ได้แก่ สนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษาต่อกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ($\bar{x} = 4.19$) สนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษาต่อกับเพื่อน ($\bar{x} = 4.10$) สนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษาต่อกับรุ่นพี่ที่เคยสอบผ่าน ($\bar{x} = 3.77$) ห้องแนะแนวโรงเรียนที่นักเรียนเรียนอยู่ ($\bar{x} = 3.67$) เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยในภาคใต้ ($\bar{x} = 3.64$) ห้องบริการอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนที่นักเรียนเรียนอยู่ ($\bar{x} = 3.61$) และแหล่งสารสนเทศที่นักเรียนใช้ต่ำสุดในระดับปานกลาง 3 ข้อแรก คือ สถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษาจากเว็บไซต์ <http://www.prd.go.th> ($\bar{x} = 2.65$) ห้องสมุดประชาชนหรือห้องสมุดเฉลิมราชกุมารี ($\bar{x} = 2.66$) SMS ข่าวการศึกษาผ่านโทรศัพท์มือถือจากเว็บไซต์ <http://www.eduzones.com/mobile> ($\bar{x} = 2.70$) ส่วนเว็บไซต์ที่นักเรียนใช้มากที่สุดคือ เว็บไซต์ <http://www.admission.ac.th> ($\bar{x} = 3.41$) และ <http://www.entrance.co.th> ($\bar{x} = 3.40$) โดยใช้ออยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.8 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามเพศ

การใช้แหล่งสารสนเทศ	เพศ				
	ชาย		หญิง		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
1. สนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษาต่อกับครูแนะแนว	3.55	0.87	3.52	0.90	0.42
2. สนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษาต่อกับครูที่ปรึกษา	3.35	0.86	3.29	0.86	0.73
3. สนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษาต่อกับครูผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ ที่นักเรียนศึกษาอยู่	3.36	0.84	3.31	0.82	0.64
4. สนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษาต่อกับครูในสถาบันกวดวิชา	2.87	1.05	2.91	1.02	0.38
5. สนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษาต่อกับบุคคลต่าง ๆ ที่นักเรียนสนใจที่จะเข้าศึกษาต่อ	3.38	1.04	3.40	1.02	-0.24
6. สนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษาต่อกับพ่อแม่ผู้ปกครอง	3.98	0.88	4.30	0.73	-4.47*
7. สนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษาต่อกับเพื่อน	4.01	0.78	4.16	0.73	-2.24*

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

การใช้แหล่งสารสนเทศ	เพศ				
	ชาย		หญิง		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
8. สนทนาขอคำปรึกษาเพื่อ การศึกษาต่อกับญาติที่ น้อง	3.47	0.92	3.65	0.91	-2.25*
9. สนทนาขอคำปรึกษาเพื่อ การศึกษาต่อกับรุ่นพี่ที่ เคยสอบผ่าน	3.71	0.85	3.81	0.86	0.77
10. ห้องสมุดโรงเรียนที่ นักเรียนเรียนอยู่	3.36	0.97	3.33	0.97	0.34
11. ห้องแนะแนวโรงเรียนที่ นักเรียนเรียนอยู่	3.70	0.89	3.66	0.88	0.77
12. ห้องสมุดตามกลุ่มสาระการ เรียนรู้ที่นักเรียนเรียนอยู่	3.18	0.91	3.16	0.99	0.18
13. ห้องบริการอินเทอร์เน็ต ของโรงเรียนที่นักเรียน เรียนอยู่	3.63	1.01	3.61	1.09	0.29
14. ห้องสมุดประชาชน หรือห้องสมุดเฉลิมราช กุมารี	2.67	1.20	2.65	1.17	0.17
15. ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ต่าง ๆ ในท้องถิ่น	2.76	1.24	2.72	1.16	0.36
16. สถาบันกวดวิชา/ โรงเรียนกวดวิชา	3.01	1.26	3.18	1.21	-1.59
17. ร้านเอกชนที่บริการ อินเทอร์เน็ต	3.30	1.11	3.34	1.14	-0.43

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

การใช้แหล่งสารสนเทศ	เพศ				
	ชาย		หญิง		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
18. อินเทอร์เน็ตที่บ้าน	3.52	1.30	3.50	1.36	0.11
19. นิทรรศการแนะนำ การศึกษาจัดโดย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	3.29	0.97	3.52	0.93	-2.73*
20. นิทรรศการแนะนำ การศึกษาจัดโดย โรงเรียนมัธยมศึกษา ต่าง ๆ ในจังหวัดของ นักเรียน	3.20	0.98	3.29	0.92	-1.09
21. รายการวิทยุด้านการ ศึกษาของกระทรวง ศึกษาธิการออกอากาศ ทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 17.00-18.00 น. Channel Happy Education	2.72	1.21	2.80	1.19	-0.69
22. SMS. ข่าวการศึกษาผ่าน โทรศัพท์มือถือจาก เว็บไซต์ http://www.eduzones.com/mobile	2.64	1.31	2.72	1.27	-0.68
23. สถานีวิทยุกระจายเสียง เพื่อการศึกษาจากเว็บไซต์ http://www.prd.go.th	2.60	1.21	2.68	1.12	-0.76

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

การใช้แหล่งสารสนเทศ	เพศ				
	ชาย		หญิง		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
24. เว็บไซต์ http://www.entrance.co.th	3.21	1.20	3.50	1.07	-2.86*
25. เว็บไซต์ http://www.school.net.com	2.90	1.19	2.97	1.08	-0.73
26. เว็บไซต์ http://www.admission.ac.th	3.30	1.21	3.47	1.06	-1.75
27. เว็บไซต์ http://www.bunditmaenaew.com	2.84	1.26	2.93	1.07	-0.78
28. เว็บไซต์ http://www.guidance.go.th	2.77	1.24	2.92	1.07	-1.39
29. เว็บไซต์ http://www.entquick.com	2.75	1.24	2.94	1.08	-1.80
30. เว็บไซต์ http://www.obec.co.th สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	2.94	1.28	3.09	1.17	-1.50
31. เว็บไซต์ http://www.moe.go.th กระทรวงศึกษาธิการ	2.85	1.27	2.98	1.10	-1.21
32. เว็บไซต์ http://www.mua.go.th สำนักงานคณะกรรมการการ อุดมศึกษา	3.01	1.25	3.03	1.07	-0.18

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

การใช้แหล่งสารสนเทศ	เพศ				
	ชาย		หญิง		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
33. เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยใน ภาคใต้	3.51	1.11	3.71	0.98	-2.08*
34. เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยใน ภาคกลาง	3.35	1.21	3.31	1.03	0.33
35. เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยใน ภาคเหนือ	2.91	1.21	2.99	1.05	-0.79
36. เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2.86	1.21	2.80	1.07	0.56
รวม	3.18	0.70	3.25	0.62	-1.28

*t (0.5) = 1.96

จากตารางที่ 4.8 แสดงว่านักเรียนเพศชายกับเพศหญิงใช้แหล่งสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 4.4

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนเพศชายกับเพศหญิงใช้แหล่งสารสนเทศแตกต่างกัน 6 ข้อ จากทั้งหมด 36 ข้อ โดยที่นักเรียนเพศหญิงใช้แหล่งสารสนเทศ มากกว่านักเรียนเพศชายทุกข้อ การสนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษาต่อกับพ่อแม่ผู้ปกครอง เว็บไซต์ <http://www.entrance.co.th> นิทรรศการแนะแนวการศึกษาจัดโดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ การสนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษาต่อกับญาติพี่น้อง สนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษาต่อกับเพื่อน เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยในภาคใต้

ตารางที่ 4.9 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับคะแนนเฉลี่ย

การใช้แหล่งสารสนเทศ	ระดับคะแนนเฉลี่ย				
	น้อยกว่า 3.01		ตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
1. สนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษาต่อกับครูแนะแนว	3.55	0.90	3.52	0.89	0.39
2. สนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษาต่อกับครูที่ปรึกษา	3.30	0.90	3.32	0.83	-0.38
3. สนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษาต่อกับครูผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ ที่นักเรียนศึกษาอยู่	3.27	0.85	3.39	0.80	-1.67
4. สนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษาต่อกับครูในสถาบันกวดวิชา	2.85	1.02	2.95	1.04	-1.04
5. สนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษาต่อกับบุคคลต่าง ๆ ที่นักเรียนสนใจที่จะเข้าศึกษาต่อ	3.36	1.06	3.42	1.00	-0.67
6. สนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษาต่อกับพ่อแม่ผู้ปกครอง	4.10	0.83	4.29	0.75	-2.72*
7. สนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษาต่อกับเพื่อน	4.09	0.74	4.12	0.76	-0.45

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

การใช้แหล่งสารสนเทศ	ระดับคะแนนเฉลี่ย				
	น้อยกว่า 3.01		ตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
8. สนทนาขอคำปรึกษาเพื่อ การศึกษาต่อกับญาติพี่น้อง	3.55	0.95	3.63	0.88	-1.01
9. สนทนาขอคำปรึกษาเพื่อ การศึกษาต่อกับรุ่นพี่ที่เคยสอบผ่าน	3.74	0.90	3.81	0.80	-0.99
10. ห้องสมุดโรงเรียนที่ นักเรียนเรียนอยู่	3.28	0.94	3.40	0.91	-1.50
11. ห้องแนะแนวโรงเรียนที่ นักเรียนเรียนอยู่	3.71	0.89	3.63	0.87	1.12
12. ห้องสมุดตามกลุ่มสาระการ เรียนรู้ของ โรงเรียนที่ นักเรียนเรียนอยู่	3.22	0.92	3.11	1.00	1.30
13. ห้องบริการอินเทอร์เน็ต ของโรงเรียนที่นักเรียน เรียนอยู่	3.65	1.02	3.58	1.12	0.71
14. ห้องสมุดประชาชน หรือห้องสมุดเฉลิมราช กุมารี	2.68	1.17	2.64	1.19	0.38
15. ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ต่าง ๆ ในท้องถิ่น	2.68	1.13	2.78	1.24	-0.95
16. สถาบันกวตวิชา/ โรงเรียนกวตวิชา	2.97	1.24	3.28	1.19	-3.00*

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

การใช้แหล่งสารสนเทศ	ระดับคะแนนเฉลี่ย				
	น้อยกว่า 3.01		ตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
17. ร้านเอกชนที่บริการ อินเทอร์เน็ต	3.46	1.07	3.18	1.19	2.88*
18. อินเทอร์เน็ตที่บ้าน	3.35	1.34	3.68	1.32	-2.91*
19. นิทรรศการแนะนำ การศึกษาจัดโดย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	3.38	0.98	3.51	0.91	-1.68
20. นิทรรศการแนะนำ การศึกษาจัดโดย โรงเรียนมัธยมศึกษา ต่าง ๆ ในจังหวัดของ นักเรียน	3.27	0.95	3.25	0.93	0.26
21. รายการวิทยุด้านการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ ออกอากาศทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 17.00-18.00 น. Channel Happy Education	2.81	1.16	2.73	1.23	0.69
22. SMS. ข่าวการศึกษาผ่าน โทรศัพท์มือถือจากเว็บไซต์ http://www.eduzones.com /mobile	2.63	1.25	2.77	1.32	-1.22
23. สถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อ การศึกษาจากเว็บไซต์ http://www.prd.go.th	2.66	1.21	2.64	1.19	0.18

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

การใช้แหล่งสารสนเทศ	ระดับคะแนนเฉลี่ย				
	น้อยกว่า 3.01		ตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
24. เว็บไซต์ http://www.entrance.co.th	3.38	1.08	3.43	1.17	-0.58
25. เว็บไซต์ http://www.school.net.com	2.98	1.09	2.91	1.15	0.78
26. เว็บไซต์ http://www.admission.ac.th	3.40	1.06	3.42	1.18	-0.21
27. เว็บไซต์ http://vwww.bunditnaenaew.com	2.94	1.10	2.85	1.19	0.97
28. เว็บไซต์ http://www.guidance.go.th	2.93	1.12	2.80	1.15	1.27
29. เว็บไซต์ http://www.entquick.com	2.95	1.14	2.80	1.14	1.56
30. เว็บไซต์ http://www.obec.co.th สำนักงานคณะกรรมการการ ศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.12	1.17	2.95	1.19	1.71
31. เว็บไซต์ http://www.moe.go.th กระทรวงศึกษาธิการ	2.96	1.15	2.92	1.19	0.43
32. เว็บไซต์ http://www.mua.go.th สำนักงานคณะกรรมการการ อุดมศึกษา	3.04	1.15	3.00	1.28	0.43

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

การใช้แหล่งสารสนเทศ	ระดับคะแนนเฉลี่ย				t
	น้อยกว่า 3.01		ตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป		
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
33. เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยในภาคใต้	3.61	1.08	3.66	0.97	-0.53
34. เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยในภาคกลาง	3.28	1.11	3.37	1.08	-0.94
35. เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยในภาคเหนือ	2.98	1.13	2.95	1.09	0.35
36. เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2.89	1.13	2.75	1.11	1.45
รวม	3.22	0.66	3.23	0.64	-0.21

*t (0.5) = 1.96

จากตารางที่ 4.9 แสดงว่านักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยต่างกันใช้แหล่งสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 4.5

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยต่างกันใช้แหล่งสารสนเทศแตกต่างกัน 4 ข้อ จากทั้งหมด 36 ข้อ โดยนักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป ใช้แหล่งสารสนเทศมากกว่านักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่า 3.01 เกือบทุกข้อคือ สถาบันกวดวิชา/โรงเรียนกวดวิชา อินเทอร์เน็ตที่บ้าน การสนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษาต่อกับพ่อแม่ผู้ปกครอง มีเพียงข้อเดียวที่นักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่า 3.01 ใช้มากกว่า คือ ร้านเอกชนที่บริการอินเทอร์เน็ต

ตารางที่ 4.10 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน

การใช้แหล่งสารสนเทศ	ที่ตั้ง				
	อำเภอหาดใหญ่		อำเภอเมืองสตูล		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
1. สนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการ ศึกษาต่อกับครูแนะแนว	3.56	0.89	3.49	0.90	0.98
2. สนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการ ศึกษาต่อกับครูที่ปรึกษา	3.37	0.83	3.22	0.89	2.09*
3. สนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการ ศึกษาต่อกับครูผู้สอนในราย วิชาต่าง ๆ ที่นักเรียนศึกษาอยู่	3.41	0.83	3.21	0.82	2.81*
4. สนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการ ศึกษาต่อกับครูในสถาบันกวด วิชา	3.02	1.02	2.72	1.02	3.48*
5. สนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการ ศึกษาต่อกับบุคคลต่าง ๆ ที่ นักเรียนสนใจที่จะเข้าศึกษา ต่อ	3.40	1.00	3.38	1.07	0.23
6. สนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการ ศึกษาต่อกับพ่อแม่ผู้ปกครอง	4.13	0.79	4.28	0.81	-2.26*
7. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียน ต่อวิชาภาษาไทยของสำนัก พิมพ์ต่าง ๆ	4.10	0.74	4.11	0.76	-0.17
8. สนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการ ศึกษาต่อกับญาติพี่น้อง	3.63	0.88	3.53	0.96	1.24

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

การใช้แหล่งสารสนเทศ	ที่ตั้ง				
	อำเภอหาดใหญ่		อำเภอเมืองสตูล		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
9. สนทนาขอคำปรึกษา เพื่อการศึกษาต่อกับรุ่นพี่ที่เคยสอบผ่าน	3.77	0.84	3.78	0.88	-0.12
10. ห้องสมุด โรงเรียนที่นักเรียนเรียนอยู่	3.45	0.87	3.18	0.97	3.43*
11. ห้องแนะแนว โรงเรียนที่นักเรียนเรียนอยู่	3.66	0.88	3.69	0.87	-0.32
12. ห้องสมุดตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ของ โรงเรียนที่นักเรียนเรียนอยู่	3.25	0.99	3.05	0.92	2.38*
13. ห้องบริการอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนที่นักเรียนเรียนอยู่	3.45	1.09	3.85	0.99	-4.38*
14. ห้องสมุดประชาชนหรือห้องสมุดเฉลิมราชกุมารี	2.83	1.17	2.42	1.15	4.03*
15. ห้องสมุดมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในท้องถิ่น	3.00	1.10	2.35	1.20	6.52*
16. สถาบันกวดวิชา/โรงเรียนกวดวิชา	3.29	1.18	2.88	1.27	3.81*
17. ร้านเอกชนที่บริการอินเทอร์เน็ต	3.34	1.09	3.31	1.20	0.37
18. อินเทอร์เน็ตที่บ้าน	3.62	1.28	3.35	1.40	2.35*
19. นิทรรศการแนะแนวการศึกษาจัดโดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	3.54	0.92	3.29	.97	3.07*

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

การใช้แหล่งสารสนเทศ	ที่ตั้ง				
	อำเภอหาดใหญ่		อำเภอเมืองสตูล		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
20. นิทรรศการแนะแนวการศึกษา จัดโดยโรงเรียนมัธยมศึกษา ต่าง ๆ ในจังหวัดของนักเรียน	3.35	0.92	3.12	.95	2.80*
21. รายการวิทยุด้านการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการออก อากาศทุกวันจันทร์ – ศุกร์ เวลา 17.00-18.00 น.	2.98	1.16	2.47	1.19	5.08*
22. SMS ข่าวการศึกษาผ่าน โทรศัพท์มือถือจากเว็บไซต์ http://www.eduzones. com/mobile	2.88	1.27	2.43	1.26	4.14*
23. สถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อ การศึกษาจากเว็บไซต์ http://www.prd.go.th	2.82	1.16	2.40	1.10	4.23*
24. เว็บไซต์ http://www.entrance.co.th	3.47	1.13	3.30	1.12	1.76
25. เว็บไซต์ http://www.school.net.com	3.07	1.15	2.77	1.04	3.13*
26. เว็บไซต์ http://www.admission.ac.th	3.43	1.14	3.38	1.08	0.48
27. เว็บไซต์ http://vwww.bunditnaenaew. com	3.00	1.16	2.75	1.10	2.49*

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

การใช้แหล่งสารสนเทศ	ที่ตั้ง				
	อำเภอหาดใหญ่		อำเภอเมืองสตูล		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
28. เว็บไซต์ http://www.guidance.go.th	2.98	1.16	2.72	1.08	2.64*
29. เว็บไซต์ http://www.entquick.com	2.97	1.16	2.74	1.10	2.29*
30. เว็บไซต์ http://www.obec.co.th สำนักงานคณะกรรมการ ศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.16	1.20	2.88	1.13	2.76*
31. เว็บไซต์ http://www.moe.go.th. กระทรวงศึกษาธิการ	3.04	1.17	2.79	1.15	2.47*
32. เว็บไซต์ http://www.mua. go.th สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา	3.11	1.14	2.89	1.12	2.23*
33. เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยใน ภาคใต้	3.60	1.03	3.69	1.03	-1.02
34. เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยใน ภาคกลาง	3.29	1.12	3.37	1.05	-0.87
35. เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยใน ภาคเหนือ	2.97	1.14	2.95	1.07	0.22
36. เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2.84	1.15	2.81	1.08	0.31
รวม	3.30	0.67	3.13	0.62	3.10*

*t (0.5) = 1.96

จากตารางที่ 4.10 แสดงว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่มีที่ตั้งต่างกันมีการใช้แหล่งสารสนเทศโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 4.6 โดยนักเรียนที่เรียนในอำเภอหาดใหญ่ใช้แหล่งสารสนเทศมากกว่านักเรียนที่เรียนในอำเภอเมืองสตูล

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่มีที่ตั้งต่างกันใช้แหล่งสารสนเทศแตกต่างกัน 23 ข้อ จากทั้งหมด 36 ข้อ โดยนักเรียนที่เรียนในอำเภอหาดใหญ่ใช้แหล่งสารสนเทศมากกว่านักเรียนที่เรียนในอำเภอเมืองสตูล เกือบทุกข้อ พิจารณาข้อที่มีคะแนนสูง 5 ข้อแรกคือ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในท้องถิ่น รายการวิทยุด้านการศึกษาระทรวงศึกษาริการออกอากาศทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 17.00-18.00 น. สถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษาจากเว็บไซต์ <http://www.prd.go.th> SMS ข่าวการศึกษาผ่านโทรศัพท์มือถือจากเว็บไซต์ <http://www.eduzones.com/mobile> ห้องสมุดประชาชนหรือห้องสมุดเฉลิมราชกุมารี ส่วนนักเรียนที่เรียนในอำเภอเมืองสตูล ใช้มากกว่า 2 ข้อ คือ ใช้ห้องบริการอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนที่นักเรียนเรียนอยู่ และการสนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษาต่อกับพ่อแม่ผู้ปกครอง

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการใช้และเปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ตารางที่ 4.11 ปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ปัญหาการใช้สารสนเทศ	ระดับปัญหา (n=548)		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. หนังสือเสริมบทเรียนต่าง ๆ ในห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ ในโรงเรียนมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการ	3.28	0.92	ปานกลาง
2. หนังสือเฉลยข้อสอบต่าง ๆ ในห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ ในโรงเรียนมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการ	3.26	0.97	ปานกลาง

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ปัญหาการใช้สารสนเทศ	ระดับปัญหา (n=548)		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
3. หนังสือ/คู่มือ/เอกสาร/จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ ในโรงเรียนมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการ	3.20	0.93	ปานกลาง
4. หนังสือเสริมบทเรียนต่าง ๆ ที่ได้มาใช้ประโยชน์ได้น้อยไม่ตรงกับความต้องการ	3.13	0.92	ปานกลาง
5. หนังสือเฉลยข้อสอบต่าง ๆ ที่ได้มาใช้ประโยชน์ได้น้อยไม่ตรงกับความต้องการ	3.05	0.93	ปานกลาง
6. หนังสือ/คู่มือ/เอกสาร/จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ใช้ประโยชน์ได้น้อยไม่ตรงกับความต้องการ	3.09	1.00	ปานกลาง
7. หนังสือเสริมบทเรียนต่าง ๆ เนื้อหาเก่าไม่ทันสมัย	3.28	0.93	ปานกลาง
8. หนังสือเฉลยข้อสอบต่าง ๆ เนื้อหาเก่าไม่ทันสมัย	3.25	0.93	ปานกลาง
9. หนังสือแบบเรียนต่าง ๆ มีราคาแพงทำให้ลำบากต่อการซื้อเป็นของตัวเอง	3.27	0.97	ปานกลาง
10. หนังสือเสริมบทเรียนต่าง ๆ มีราคาแพงทำให้ลำบากต่อการซื้อเป็นของตัวเอง	3.31	0.96	ปานกลาง
11. หนังสือเฉลยข้อสอบต่าง ๆ มีราคาแพงทำให้ลำบากต่อการซื้อเป็นของตัวเอง	3.27	0.94	ปานกลาง
12. หนังสือเสริมบทเรียนต่าง ๆ หาซื้อได้ยาก	2.99	0.95	ปานกลาง
13. หนังสือเฉลยข้อสอบต่าง ๆ หาซื้อได้ยาก	2.97	0.98	ปานกลาง
14. ครูแนะแนวในโรงเรียนไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษา	2.95	1.12	ปานกลาง
15. ครูที่ปรึกษาในโรงเรียนไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษา	2.93	1.13	ปานกลาง

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ปัญหาการใช้สารสนเทศ	ระดับปัญหา (n=548)		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
16. ครูผู้สอนในโรงเรียนไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษา	2.93	1.03	ปานกลาง
17. ครูในสถาบันกวดวิชาไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษา	2.95	1.10	ปานกลาง
18. บุคคลที่มีอาชีพต่าง ๆ ที่นักเรียนสนใจไม่สะดวกในการให้คำปรึกษา	2.94	1.00	ปานกลาง
19. พ่อแม่ ผู้ปกครองไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษา	2.38	1.16	น้อย
20. เพื่อนไม่สามารถให้คำปรึกษาที่ชัดเจนได้	2.63	1.12	ปานกลาง
21. ญาติพี่น้องไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษา	2.67	1.13	ปานกลาง
22. ไม่มีโอกาสพบรุ่นพี่ที่เคยสอบผ่านเข้ามหาวิทยาลัย เพื่อขอคำปรึกษา	2.90	1.17	ปานกลาง
23. ห้องสมุดประชาชนตั้งอยู่ในสถานที่ที่เดินทางไปใช้ไม่สะดวก	2.99	1.19	ปานกลาง
24. ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในท้องถิ่นอยู่ห่างไกลจากบ้าน	3.23	1.17	ปานกลาง
25. การจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดของโรงเรียนอยู่กระจัดกระจายยากต่อการค้นหา	3.04	1.05	ปานกลาง
26. การจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศในห้องแนะแนวของโรงเรียนอยู่กระจัดกระจายยากต่อการค้นหา	2.96	1.03	ปานกลาง
27. การจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศในแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ของโรงเรียนอยู่กระจัดกระจายยากต่อการค้นหา	3.04	1.00	ปานกลาง

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ปัญหาการใช้สารสนเทศ	ระดับปัญหา (n=548)		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
28. ห้องบริการอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนจำกัด เวลาในการให้บริการอินเทอร์เน็ต	3.40	1.06	ปานกลาง
29. เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการสืบค้น อินเทอร์เน็ตในโรงเรียนมีจำนวนจำกัดไม่ เพียงพอต่อความต้องการ	3.47	1.12	ปานกลาง
30. เครื่องคอมพิวเตอร์ที่บริการในห้องสมุด โรงเรียนมีประสิทธิภาพต่ำมีความเร็วในการ ทำงานช้า	3.40	1.10	ปานกลาง
31. ห้องแนะแนวของโรงเรียนขาดการ ประชาสัมพันธ์การศึกษาต่อ	3.02	1.10	ปานกลาง
32. ไม่ทราบเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับ การศึกษาต่อ	2.85	1.07	ปานกลาง
33. ไม่มีความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์	2.34	1.17	น้อย
34. ไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของวิธีการ สืบค้นสารสนเทศจากซีดีรอมและฐานข้อมูล ต่าง ๆ	2.57	1.09	ปานกลาง
35. เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้มีประสิทธิภาพต่ำ ทำให้การสืบค้นสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต ใช้เวลานาน	2.90	1.04	ปานกลาง
36. ไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัวที่บ้านทำให้ ไม่สามารถสืบค้นสารสนเทศบน อินเทอร์เน็ตได้	2.69	1.35	ปานกลาง
37. ที่บ้านไม่มีคู่สายโทรศัพท์สำหรับการ เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	2.74	1.41	ปานกลาง
38. ไม่มีเวลาเข้าร่วมการประชุมการบรรยายใน เรื่องการศึกษาต่อ	2.83	1.03	ปานกลาง

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ปัญหาการใช้สารสนเทศ	ระดับปัญหา (n=548)		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
39. มีเวลาในการค้นหาข้อมูลเพื่อการศึกษาต่อน้อย	2.90	1.04	ปานกลาง
40. โรงเรียนไม่จัดให้มีการศึกษาดูงานการจัดนิทรรศการการศึกษาต่อของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ	2.96	1.06	ปานกลาง
41. บริการสืบค้นสารสนเทศโดยผ่านระบบอินเทอร์เน็ตต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง	2.92	1.10	ปานกลาง
รวม	2.99	0.68	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.11 แสดงว่านักเรียนมีปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.99$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีปัญหาการใช้สารสนเทศสูงสุดในระดับปานกลางจำนวน 39 ข้อ จากทั้งหมด 41 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 9 ข้อแรกได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการสืบค้นอินเทอร์เน็ตในโรงเรียนมีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอต่อความต้องการ ($\bar{x} = 3.47$) ห้องบริการอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนจำกัดเวลาในการให้บริการอินเทอร์เน็ต ($\bar{x} = 3.40$) ซึ่งเท่ากันกับเครื่องคอมพิวเตอร์ที่บริการในห้องสมุดโรงเรียนมีประสิทธิภาพต่ำมีความเร็วในการทำงานช้า หนังสือเสริมบทเรียนต่าง ๆ มีราคาแพงทำให้ลำบากต่อการซื้อเป็นของตัวเอง ($\bar{x} = 3.31$) หนังสือเสริมบทเรียนต่าง ๆ ในห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ ในโรงเรียนมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการ ($\bar{x} = 3.28$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากันกับหนังสือเสริมบทเรียนต่าง ๆ เนื้อหาเก่าไม่ทันสมัย หนังสือแบบเรียนต่าง ๆ มีราคาแพงทำให้ลำบากต่อการซื้อเป็นของตัวเอง ($\bar{x} = 3.27$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากันกับหนังสือเฉลยข้อสอบต่าง ๆ มีราคาแพงทำให้ลำบากต่อการซื้อเป็นของตัวเอง หนังสือเฉลยข้อสอบต่าง ๆ ในห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ ในโรงเรียนมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการ ($\bar{x} = 3.26$) แต่มีปัญหาการใช้สารสนเทศในระดับน้อยจำนวน 2 ข้อ จาก 41 ข้อ ได้แก่ ไม่มีความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์ ($\bar{x} = 2.34$) พ่อแม่ผู้ปกครองไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษา ($\bar{x} = 2.38$)

ตารางที่ 4.12 เปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามเพศ

ปัญหาการใช้สารสนเทศ	เพศ				
	ชาย		หญิง		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
1. หนังสือเสริมบทเรียนต่าง ๆ ในห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ ในโรงเรียนมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการ	3.26	0.93	3.29	0.91	-0.34
2. หนังสือเฉลยข้อสอบต่าง ๆ ในห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ ในโรงเรียนมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการ	3.24	0.99	3.27	0.97	-0.32
3. หนังสือ/คู่มือ/เอกสาร/จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ ในโรงเรียนมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการ	3.19	0.97	3.21	0.91	-0.17
4. หนังสือเสริมบทเรียนต่าง ๆ ที่ได้มาใช้ประโยชน์ได้น้อยไม่ตรงกับความต้องการ	3.14	0.97	3.13	0.89	0.16
5. หนังสือเฉลยข้อสอบต่าง ๆ ที่ได้มาใช้ประโยชน์ได้น้อยไม่ตรงกับความต้องการ	3.05	0.96	3.05	0.92	0.01
6. หนังสือ/คู่มือ/เอกสาร/จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ใช้ประโยชน์ได้น้อยไม่ตรงกับความต้องการ	3.08	1.07	3.10	0.97	-0.22

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ปัญหาการใช้สารสนเทศ	เพศ				
	ชาย		หญิง		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
7. หนังสือเสริมบทเรียนต่าง ๆ เนื้อหาเก่าไม่ทันสมัย	3.28	0.96	3.29	0.91	-1.46
8. หนังสือเฉลยข้อสอบต่าง ๆ เนื้อหาเก่าไม่ทันสมัย	3.29	0.99	3.23	0.90	0.81
9. หนังสือแบบเรียนต่าง ๆ มีราคาแพงทำให้ลำบากต่อการซื้อเป็นของตัวเอง	3.12	0.97	3.34	0.96	-2.62*
10. หนังสือเสริมบทเรียนต่าง ๆ มีราคาแพงทำให้ลำบากต่อการซื้อเป็นของตัวเอง	3.21	0.99	3.36	0.94	-1.75
11. หนังสือเฉลยข้อสอบต่าง ๆ มีราคาแพงทำให้ลำบากต่อการซื้อเป็นของตัวเอง	3.16	0.96	3.33	0.92	-2.07*
12. หนังสือเสริมบทเรียนต่าง ๆ หาซื้อได้ยาก	3.04	0.99	2.96	0.94	1.01
13. หนังสือเฉลยข้อสอบต่าง ๆ หาซื้อได้ยาก	3.01	1.06	2.95	0.94	0.63
14. ครูแนะแนวในโรงเรียนไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษา	2.99	1.13	2.94	1.12	0.53
15. ครูที่ปรึกษาในโรงเรียนไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษา	2.97	1.10	2.91	1.14	0.53
16. ครูผู้สอนในโรงเรียนไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษา	2.97	1.05	2.91	1.03	0.70

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ปัญหาการใช้สารสนเทศ	เพศ				
	ชาย		หญิง		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
17. ครูในสถาบันกวศวิชาไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษา	3.02	1.09	2.91	1.11	1.14
18. บุคคลที่มีอาชีพต่าง ๆ ที่นักเรียนสนใจไม่สะดวกในการให้คำปรึกษา	2.96	1.02	2.94	1.00	0.24
19. พ่อแม่ ผู้ปกครอง ไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษา	2.49	1.18	2.32	1.14	1.69
20. เพื่อนไม่สามารถให้คำปรึกษาที่ชัดเจนได้	2.71	1.14	2.59	1.11	1.18
21. ญาติพี่น้องไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษา	2.78	1.18	2.62	1.11	1.63
22. ไม่มีโอกาสพบรุ่นพี่ที่เคยสอบผ่านเข้ามหาวิทยาลัยเพื่อขอคำปรึกษา	2.95	1.24	2.87	1.13	0.71
23. ห้องสมุดประชาชนตั้งอยู่ในสถานที่ที่เดินทางไปใช้ไม่สะดวก	2.99	1.19	2.98	1.18	0.13
24. ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในท้องถิ่นอยู่ห่างไกลจากบ้าน	3.18	1.16	3.26	1.17	-0.76
25. การจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดของโรงเรียนอยู่กระจัดกระจายยากต่อการค้นหา	3.01	1.09	3.05	1.02	-0.50

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ปัญหาการใช้สารสนเทศ	เพศ				t
	ชาย		หญิง		
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
26. การจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศในห้องแนะแนวของโรงเรียนอยู่กระจัดกระจายยากต่อการค้นหา	2.93	1.05	2.97	1.02	-0.45
27. การจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศในแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ของโรงเรียนอยู่กระจัดกระจายยากต่อการค้นหา	3.02	0.99	3.06	1.00	-0.44
28. ห้องบริการอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนจำกัดเวลาในการให้บริการอินเทอร์เน็ต	3.34	1.09	3.43	1.04	0.90
29. เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการสืบค้นอินเทอร์เน็ตในโรงเรียนมีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอต่อความต้องการ	3.44	1.18	3.49	1.10	0.27
30. เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการในห้องสมุดโรงเรียนมีประสิทธิภาพต่ำมีความเร็วในการทำงานช้า	3.38	1.15	3.41	1.07	-0.31
31. ห้องแนะแนวของโรงเรียนขาดการประชาสัมพันธ์การศึกษาต่อ	3.01	1.08	3.03	1.10	-0.15
32. ไม่ทราบเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อ	3.03	1.09	2.75	1.04	2.93*

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ปัญหาการใช้สารสนเทศ	เพศ				t
	ชาย		หญิง		
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
33. ไม่มีความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์	2.55	1.26	2.24	1.10	0.01
34. ไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของวิธีการสืบค้นสารสนเทศจากซีดีรอมและฐานข้อมูลต่าง ๆ	2.75	1.16	2.47	1.05	2.85*
35. เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้มีประสิทธิภาพต่ำทำให้การสืบค้นสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตใช้เวลานาน	3.03	1.02	2.83	1.05	2.09*
36. ไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัวที่บ้านทำให้ไม่สามารถสืบค้นสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตได้	2.81	1.33	2.63	1.36	1.45
37. ที่บ้านไม่มีคู่มือสายโทรศัพท์สำหรับการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	2.81	1.40	2.71	1.41	0.79
38. ไม่มีเวลาเข้าร่วมการประชุมการบรรยายในเรื่องการศึกษาต่อ	3.03	1.05	2.73	1.01	3.18*
39. มีเวลาในการค้นหาข้อมูลเพื่อการศึกษาต่อ	3.02	1.04	2.84	1.04	1.93

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ปัญหาการใช้สารสนเทศ	เพศ				t
	ชาย		หญิง		
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
40. โรงเรียนไม่จัดให้มีการศึกษา งานการจัดนิทรรศการการ ศึกษาต่อของมหาวิทยาลัย ต่าง ๆ	3.12	1.01	2.88	1.08	2.55*
41. บริการสืบค้นสารสนเทศโดย ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตต้อง เสียค่าใช้จ่ายสูง	3.05	1.16	2.85	1.06	2.01*
รวม	3.03	0.73	2.98	0.65	0.91

*t (0.5) = 1.96

จากตารางที่ 4.12 แสดงว่านักเรียนเพศชายกับเพศหญิงประสบปัญหาในการใช้สารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 4.7

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักเรียนที่มีเพศต่างกันประสบปัญหาในการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน 8 ข้อ จากทั้งหมด 41 ข้อ โดยนักเรียนเพศชายประสบปัญหาในการใช้สารสนเทศมากกว่านักเรียนเพศหญิงเกือบทุกข้อ คือ ไม่มีเวลาเข้าร่วมการประชุมการบรรยายในเรื่องการศึกษาต่อ ไม่ทราบเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อ ไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของวิธีการสืบค้นสารสนเทศจากซีดีรอมและฐานข้อมูลต่าง ๆ โรงเรียนไม่จัดให้มีการศึกษางานการจัดนิทรรศการการศึกษาต่อของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้มีประสิทธิภาพต่ำทำให้การสืบค้นสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตใช้เวลานาน บริการสืบค้นสารสนเทศโดยผ่านระบบอินเทอร์เน็ตต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง ยกเว้น 2 ข้อที่นักเรียนเพศหญิงประสบปัญหาในการใช้สารสนเทศมากกว่านักเรียนเพศชาย คือ หนังสือแบบเรียนต่าง ๆ มีราคาแพงทำให้ลำบากต่อการซื้อเป็นของตัวเอง และหนังสือเฉลยข้อสอบต่าง ๆ มีราคาแพงทำให้ลำบากต่อการซื้อเป็นของตัวเอง

ตารางที่ 4.13 เปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับคะแนนเฉลี่ย

ปัญหาการใช้สารสนเทศ	ระดับคะแนนเฉลี่ย				
	น้อยกว่า 3.01		ตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
1. หนังสือเสริมบทเรียนต่าง ๆ ในห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ ในโรงเรียนมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการ	3.26	0.93	3.30	0.92	0.68
2. หนังสือเฉลยข้อสอบต่าง ๆ ในห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ ในโรงเรียนมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการ	3.26	0.98	3.26	0.96	0.98
3. หนังสือ/คู่มือ/เอกสาร/จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ ในโรงเรียนมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการ	3.20	0.93	3.20	0.94	0.41
4. หนังสือเสริมบทเรียนต่าง ๆ ที่ได้มาใช้ประโยชน์ได้น้อยไม่ตรงกับความต้องการ	3.13	0.95	3.13	0.88	0.98
5. หนังสือเฉลยข้อสอบต่าง ๆ ที่ได้มาใช้ประโยชน์ได้น้อยไม่ตรงกับความต้องการ	3.09	0.92	3.00	0.95	0.22
6. หนังสือ/คู่มือ/เอกสาร/จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ใช้ประโยชน์ได้น้อยไม่ตรงกับความต้องการ	3.06	0.98	3.13	1.02	0.45

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ปัญหาการใช้สารสนเทศ	ระดับคะแนนเฉลี่ย				
	น้อยกว่า 3.01		ตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
7. หนังสือเสริมบทเรียนต่าง ๆ เนื้อหาเก่าไม่ทันสมัย	3.28	0.93	3.29	0.94	0.93
8. หนังสือเฉลยข้อสอบต่าง ๆ เนื้อหาเก่าไม่ทันสมัย	3.25	0.91	3.25	0.96	0.96
9. หนังสือแบบเรียนต่าง ๆ มี ราคาแพงทำให้ลำบากต่อการ ซื้อเป็นของส่วนตัว	3.20	0.96	3.33	0.98	0.12
10. หนังสือเสริมบทเรียนต่าง ๆ มี ราคาแพงทำให้ลำบากต่อการ ซื้อเป็นของส่วนตัว	3.22	0.94	3.42	0.98	0.02
11. หนังสือเฉลยข้อสอบต่าง ๆ มี ราคาแพงทำให้ลำบากต่อการ ซื้อเป็นของส่วนตัว	3.25	0.93	3.30	0.94	0.48
12. หนังสือเสริมบทเรียนต่าง ๆ หาซื้อได้ยาก	3.05	0.93	2.91	0.97	0.09
13. หนังสือเฉลยข้อสอบต่าง ๆ หาซื้อได้ยาก	3.05	0.98	2.88	0.97	0.04
14. ครูแนะแนวในโรงเรียนไม่มี เวลาในการให้คำปรึกษา	2.94	1.12	2.97	1.13	0.77
15. ครูที่ปรึกษาในโรงเรียนไม่มี เวลาในการให้คำปรึกษา	2.98	1.17	2.88	1.08	0.31
16. ครูผู้สอนในโรงเรียนไม่มี เวลาในการให้คำปรึกษา	3.01	1.10	2.85	0.96	0.07
17. ครูในสถาบันกวดวิชาไม่มี เวลาในการให้คำปรึกษา	2.95	1.12	2.94	1.09	0.92

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ปัญหาการใช้สารสนเทศ	ระดับคะแนนเฉลี่ย				
	น้อยกว่า 3.01		ตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
18. บุคคลที่มีอาชีพต่าง ๆ ที่นักเรียนสนใจไม่สะดวกในการให้คำปรึกษา	2.95	1.03	2.94	0.98	0.91
19. พ่อแม่ ผู้ปกครอง ไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษา	2.47	1.15	2.28	1.16	0.06
20. เพื่อนไม่สามารถให้คำปรึกษาที่ชัดเจนได้	2.70	1.11	2.55	1.13	0.10
21. ญาติพี่น้อง ไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษา	2.72	1.13	2.63	1.13	0.36
22. ไม่มีโอกาสพบรุ่นพี่ที่เคยสอบผ่านเข้ามหาวิทยาลัย เพื่อขอคำปรึกษา	2.90	1.18	2.89	1.15	0.92
23. ห้องสมุดประชาชนตั้งอยู่ในสถานที่ที่เดินทางไปใช้ไม่สะดวก	3.03	1.18	2.93	1.19	0.34
24. ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในท้องถิ่นอยู่ห่างไกลจากบ้าน	3.25	1.12	3.20	1.21	0.59
25. การจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดของโรงเรียนอยู่กระจัดกระจายยากต่อการค้นหา	3.04	1.05	3.03	1.04	0.90

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ปัญหาการใช้สารสนเทศ	ระดับคะแนนเฉลี่ย				
	น้อยกว่า 3.01		ตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
26. การจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศในห้องแนะแนวของโรงเรียนอยู่กระจัดกระจายยากต่อการค้นหา	3.01	1.05	2.90	1.00	0.24
27. การจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศในแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ของโรงเรียนอยู่กระจัดกระจายยากต่อการค้นหา	3.09	1.01	2.99	0.99	0.27
28. ห้องบริการอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนจำกัดเวลาในการให้บริการอินเทอร์เน็ต	3.41	1.09	3.38	1.03	0.75
29. เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการสืบค้นอินเทอร์เน็ตในโรงเรียนมีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอต่อความต้องการ	3.42	1.15	3.52	1.10	0.29
30. เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการในห้องสมุดโรงเรียนมีประสิทธิภาพต่ำมีความเร็วในการทำงานช้า	3.34	1.11	3.74	1.09	0.16
31. ห้องแนะแนวของโรงเรียนขาดการประชาสัมพันธ์การศึกษาต่อ	3.07	1.11	2.96	1.07	0.23
32. ไม่ทราบเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อ	2.86	1.11	2.84	1.02	0.83

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ปัญหาการใช้สารสนเทศ	ระดับคะแนนเฉลี่ย				
	น้อยกว่า 3.01		ตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
33. ไม่มีความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์	2.37	1.19	2.32	1.14	0.57
34. ไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของวิธีการสืบค้นสารสนเทศจากซีดีรอมและฐานข้อมูลต่าง ๆ	2.64	1.08	2.49	1.10	0.13
35. เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้มีประสิทธิภาพต่ำทำให้การสืบค้นสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตใช้เวลานาน	2.97	1.05	2.82	1.03	0.08
36. ไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัวที่บ้านทำให้ไม่สามารถสืบค้นสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตได้	2.84	1.34	2.53	1.34	0.01
37. ที่บ้านไม่มีผู้สายโทรศัพท์สำหรับการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	2.87	1.40	2.60	1.41	0.03
38. ไม่มีเวลาเข้าร่วมการประชุมการบรรยายในเรื่องการศึกษาต่อ	2.84	1.07	2.82	1.00	0.82
39. มีเวลาในการค้นหาข้อมูลเพื่อการศึกษาต่อน้อย	2.90	1.05	2.90	1.03	0.97

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ปัญหาการใช้สารสนเทศ	ระดับคะแนนเฉลี่ย				
	น้อยกว่า 3.01		ตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
40. โรงเรียนไม่จัดให้มีการศึกษาดูงานการจัดนิทรรศการการศึกษาต่อของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ	3.03	1.10	2.88	1.00	0.10
41. บริการสืบค้นสารสนเทศโดยผ่านระบบอินเทอร์เน็ตต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง	2.91	1.09	2.93	1.11	0.79
รวม	3.02	0.69	2.97	0.67	0.16

*t (0.5) = 1.96

จากตารางที่ 4.13 แสดงว่านักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยต่างกันประสบปัญหาในการใช้สารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 4.8

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยต่างกันประสบปัญหาในการใช้สารสนเทศทุกข้อไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.14 เปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน

ปัญหาการใช้สารสนเทศ	ที่ตั้ง				
	อำเภอหาดใหญ่		อำเภอเมืองสตูล		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
1. หนังสือเสริมบทเรียนต่าง ๆ ในห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ ในโรงเรียนมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการ	3.32	0.95	3.23	0.88	1.15
2. หนังสือเฉลยข้อสอบต่าง ๆ ในห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ ในโรงเรียนมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการ	3.28	1.03	3.23	0.89	0.58
3. หนังสือ/คู่มือ/เอกสาร/จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ ในโรงเรียนมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการ	3.26	0.93	3.12	0.93	1.71
4. หนังสือเสริมบทเรียนต่าง ๆ ที่ได้มาใช้ประโยชน์ได้น้อยไม่ตรงกับความต้องการ	3.19	0.95	3.04	0.86	1.96*
5. หนังสือเฉลยข้อสอบต่าง ๆ ที่ได้มาใช้ประโยชน์ได้น้อยไม่ตรงกับความต้องการ	3.10	0.95	2.98	0.91	1.46
6. หนังสือ/คู่มือ/เอกสาร/จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ใช้ประโยชน์ได้น้อยไม่ตรงกับความต้องการ	3.18	0.97	2.97	1.03	2.35*

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ปัญหาการใช้สารสนเทศ	ที่ตั้ง				
	อำเภอหาดใหญ่		อำเภอเมืองสตูล		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
7. หนังสือเสริมบทเรียนต่าง ๆ เนื้อหาเก่าไม่ทันสมัย	3.36	0.92	3.18	0.94	2.27*
8. หนังสือเฉลยข้อสอบต่าง ๆ เนื้อหาเก่าไม่ทันสมัย	3.34	0.93	3.12	0.91	2.73*
9. หนังสือแบบเรียนต่าง ๆ มี ราคาแพงทำให้ลำบากต่อการ ซื้อเป็นของตัวเอง	3.28	0.95	3.25	1.00	0.29
10. หนังสือเสริมบทเรียนต่าง ๆ มีราคาแพงทำให้ลำบากต่อ การซื้อเป็นของตัวเอง	3.29	0.96	3.35	0.97	-0.77
11. หนังสือเฉลยข้อสอบต่าง ๆ มี ราคาแพงทำให้ลำบากต่อการ ซื้อเป็นของตัวเอง	3.27	0.95	3.28	0.92	-0.16
12. หนังสือเสริมบทเรียนต่าง ๆ หาซื้อได้ยาก	2.99	1.00	2.98	0.89	0.16
13. หนังสือเฉลยข้อสอบต่าง ๆ หาซื้อได้ยาก	2.95	0.98	3.00	0.98	-0.62
14. ครูแนะแนวในโรงเรียนไม่มี เวลาในการให้คำปรึกษา	2.95	1.11	2.96	1.14	-0.18
15. ครูที่ปรึกษาในโรงเรียนไม่มี เวลาในการให้คำปรึกษา	2.90	1.14	2.97	1.11	-0.71
16. ครูผู้สอนในโรงเรียนไม่มี เวลาในการให้คำปรึกษา	2.92	1.08	2.95	0.98	-0.39
17. ครูในสถาบันกวดวิชาไม่มี เวลาในการให้คำปรึกษา	2.98	1.10	2.90	1.11	0.79

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ปัญหาการใช้สารสนเทศ	ที่ตั้ง				
	อำเภอหาดใหญ่		อำเภอเมืองสตูล		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
18. บุคคลที่มีอาชีพต่าง ๆ ที่นักเรียนสนใจไม่สะดวกในการให้คำปรึกษา	2.91	0.99	2.99	1.02	-0.85
19. พ่อแม่ ผู้ปกครอง ไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษา	2.46	1.14	2.26	1.18	2.01*
20. เพื่อนไม่สามารถให้คำปรึกษาที่ชัดเจนได้	2.66	1.13	2.58	1.11	0.87
21. ญาติพี่น้องไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษา	2.71	1.15	2.62	1.11	0.86
22. ไม่มีโอกาสพบรุ่นพี่ที่เคยสอบผ่านเข้ามหาวิทยาลัย เพื่อขอคำปรึกษา	2.89	1.19	2.91	1.14	-0.16
23. ห้องสมุดประชาชนตั้งอยู่ในสถานที่ที่เดินทางไปใช้ไม่สะดวก	2.95	1.17	3.04	1.21	-0.90
24. ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในท้องถิ่นอยู่ห่างไกลจากบ้าน	3.13	1.14	3.37	1.18	-2.43*
25. การจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดของโรงเรียนอยู่กระจัดกระจายยากต่อการค้นหา	3.02	1.08	3.06	1.01	-0.48

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ปัญหาการใช้สารสนเทศ	ที่ตั้ง				
	อำเภอหาดใหญ่		อำเภอเมืองสตูล		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
26. การจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศในห้องแนะแนวของโรงเรียนอยู่กระจัดกระจายยากต่อการค้นหา	2.97	1.01	2.94	1.05	0.38
27. การจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศในแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ของโรงเรียนอยู่กระจัดกระจายยากต่อการค้นหา	3.00	1.01	3.10	0.98	-1.09
28. ห้องบริการอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนจำกัดเวลาในการให้บริการอินเทอร์เน็ต	3.34	1.07	3.49	1.04	-1.70
29. เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการสืบค้นอินเทอร์เน็ตในโรงเรียนมีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอต่อความต้องการ	3.42	1.12	3.54	1.12	-1.16
30. เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการในห้องสมุดโรงเรียนมีประสิทธิภาพต่ำมีความเร็วในการทำงานช้า	3.37	1.06	3.45	1.15	-0.85
31. ห้องแนะแนวของโรงเรียนขาดการประชาสัมพันธ์การศึกษาต่อ	3.05	1.10	2.98	1.09	0.68
32. ไม่ทราบเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อ	2.84	1.05	2.85	1.09	-0.10

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ปัญหาการใช้สารสนเทศ	ที่ตั้ง				
	อำเภอหาดใหญ่		อำเภอเมืองสตูล		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
33. ไม่มีความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์	2.44	1.19	2.21	1.13	2.24*
34. ไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของวิธีการสืบค้นสารสนเทศจากซีดีรอมและฐานข้อมูลต่าง ๆ	2.59	1.11	2.54	1.06	0.58
35. เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้มีประสิทธิภาพต่ำทำให้การสืบค้นสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตใช้เวลานาน	2.92	1.08	2.87	1.00	0.49
36. ไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัวที่บ้านทำให้ไม่สามารถสืบค้นสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตได้	2.68	1.32	2.72	1.39	-0.34
37. ที่บ้านไม่มีคู่สายโทรศัพท์สำหรับการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	2.70	1.37	2.80	1.45	-0.75
38. ไม่มีเวลาในการค้นหาข้อมูลเพื่อการศึกษาต่อน้อย	2.77	1.09	2.92	0.94	-1.77
39. มีเวลาในการค้นหาข้อมูลเพื่อการศึกษาต่อน้อย	2.90	1.08	2.90	0.99	-0.01
40. โรงเรียนไม่จัดให้มีการศึกษางานการจัดนิทรรศการการศึกษาต่อของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ	2.90	1.04	3.05	1.08	-1.58

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ปัญหาการใช้สารสนเทศ	ที่ตั้ง				
	อำเภอหาดใหญ่		อำเภอเมืองสตูล		t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
41. บริการสืบค้นสารสนเทศโดยผ่านระบบอินเทอร์เน็ตต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง	2.91	1.15	2.92	1.02	-0.13
รวม	3.00	0.72	2.99	0.62	0.18

*t (0.5) = 1.96

จากตารางที่ 4.14 แสดงว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่มีที่ตั้งต่างกันประสบปัญหาในการใช้สารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 4.9

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่มีที่ตั้งต่างกันประสบปัญหาในการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน 7 ข้อ จากทั้งหมด 41 ข้อ โดยนักเรียนที่เรียนในอำเภอหาดใหญ่ประสบปัญหาในการใช้สารสนเทศมากกว่านักเรียนที่เรียนในอำเภอเมืองสตูลเกือบทุกข้อ คือ หนังสือเสริมบทเรียนต่าง ๆ ที่ได้มาใช้ประโยชน์ได้น้อยไม่ตรงกับความต้องการ หนังสือ/คู่มือ/เอกสาร/จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ใช้ประโยชน์ได้น้อยไม่ตรงกับความต้องการ หนังสือเสริมบทเรียนต่าง ๆ เนื้อหาเก่าไม่ทันสมัย หนังสือเฉลยข้อสอบต่าง ๆ เนื้อหาเก่าไม่ทันสมัย พ่อแม่ผู้ปกครองไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษา ไม่มีความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์ มีเพียง 1 ข้อ ซึ่งนักเรียนที่เรียนในอำเภอเมืองสตูลประสบปัญหาในการใช้สารสนเทศมากกว่านักเรียนที่เรียนในอำเภอหาดใหญ่ คือ ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในท้องถิ่นอยู่ห่างไกลจากบ้าน

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูล และจังหวัดสงขลา” เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ เพื่อนำไปใช้ประกอบการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา และปัญหาการใช้สารสนเทศ รวมทั้งเปรียบเทียบ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ และปัญหาการใช้สารสนเทศ จำแนกตาม เพศ ระดับคะแนนเฉลี่ย และที่ตั้งของโรงเรียน

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1.1.1 เพื่อศึกษาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูลและจังหวัดสงขลา

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูลและจังหวัดสงขลา จำแนกตาม เพศ ระดับคะแนนเฉลี่ย และที่ตั้งของโรงเรียน

1.1.3 เพื่อศึกษาการใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูลและจังหวัดสงขลา

1.1.4 เพื่อเปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูลและจังหวัดสงขลา จำแนกตาม เพศ ระดับคะแนนเฉลี่ย และที่ตั้งของโรงเรียน

1.1.5 เพื่อศึกษาปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูลและจังหวัดสงขลา

1.1.6 เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูลและจังหวัดสงขลา จำแนกตาม เพศ ระดับคะแนนเฉลี่ย และที่ตั้งของโรงเรียน

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2550 ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล จำนวน 548 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามตัวแปร เพศ ที่ตั้งของจำนวนประชากรแต่ละโรงเรียนและแต่ละจังหวัด ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ ระดับคะแนนเฉลี่ย และที่ตั้งของโรงเรียน ตัวแปรตาม ได้แก่ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อ การใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อ และปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อ

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยกำหนดประเด็นที่จะศึกษาตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ จำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบ

ตอนที่ 2 การใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ข้อคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 26 ข้อ

ตอนที่ 3 การใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ข้อคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 36 ข้อ

ตอนที่ 4 ปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ข้อคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 41 ข้อ

แบบสอบถามทั้ง 4 ตอน ได้ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา จากผู้เชี่ยวชาญ คือ ครูแนะแนวโรงเรียนท่าแพควงวิทย์ จังหวัดสตูล โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย จังหวัดสงขลา และอาจารย์บรรณารักษ์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จังหวัดสงขลา และได้ทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนจะนะ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา นักเรียนโรงเรียนกำแพงวิทยา อำเภอละงู จังหวัดสตูล ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน ได้ค่าความเที่ยง .9602

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลโรงเรียนในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โรงเรียนในอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล ระหว่างวันที่ 25 มกราคม-12 กุมภาพันธ์ 2551 ใช้แบบสอบถามทั้งสิ้นจำนวน 650 ฉบับ เมื่อนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์พบว่าได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งสิ้น 548 ฉบับ ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้ในตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความครบถ้วน และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

- 1) คุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ
- 2) การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ การใช้แหล่งสารสนเทศ และปัญหาในการใช้สารสนเทศ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อและผลรวมทั้งหมด
- 3) เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ การใช้แหล่งสารสนเทศ และปัญหาการใช้สารสนเทศตามตัวแปรเพศ ระดับคะแนนเฉลี่ย ที่ตั้ง โดยใช้ ค่าที-เทสต์

1.3 ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูล และจังหวัดสงขลา” สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1.3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาทั้งหมดจำนวน 548 คน เป็นนักเรียนเพศชาย 188 คน เพศหญิง 360 คน และเป็นนักเรียนจากอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 322 คน นักเรียนจากอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล 226 คน

1.3.2 การใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนใช้ทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าใช้ทรัพยากรสารสนเทศในระดับมาก 15 ข้อ จากทั้งหมด 26 ข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยเกิน 3.80 ขึ้นไป คือคู่มือแนะนำคณะ/แนะนำมหาวิทยาลัย หนังสือเฉลยข้อสอบ O-NET และ A-NET สายวิทย์และสายศิลป์ ข้อมูลการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ส่วนทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้น้อยสุดในระดับปานกลางคือซีดีสรุปเข้ม โค้งสุดท้าย โครงการ 3 นิยามเพิ่มเติมขึ้นแอดมินชั้น 50 กลเม็ดเปิดเสรี O-NET 50 และวีดิทัศน์แนะนำการเตรียมตัวทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมสูง

1.3.3 เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนจำแนกตามเพศ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนเพศชายและนักเรียนเพศหญิงใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อโดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 4.1 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกัน 10 ข้อ จากทั้งหมด 26 ข้อ โดยนักเรียนเพศหญิงใช้ทรัพยากรสารสนเทศมากกว่านักเรียนเพศชายทุกข้อ เช่น ใช้หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชา

ภาษาไทยของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ หนังสือแบบเรียน คู่มือแนะนำคณะแนะนำมหาวิทยาลัย เอกสาร
แนะนำแนวการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

1.3.4 เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา
ของนักเรียนจำแนกตามระดับคะแนนเฉลี่ย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้ระดับคะแนนเฉลี่ย
ต่างกันใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ
สมมติฐานการวิจัยข้อ 4.2 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าแตกต่างกัน 12 ข้อ จากทั้งหมด 26 ข้อ
โดยที่นักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป ใช้ทรัพยากรสารสนเทศมากกว่านักเรียน
ที่มีระดับคะแนนเฉลี่ย น้อยกว่า 3.01 เกือบทุกข้อ มีเพียงข้อเดียวที่นักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ย
น้อยกว่า 3.01 ใช้มากกว่า คือ หนังสือความรู้รอบตัวของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ

1.3.5 เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับ อุดมศึกษา
ของนักเรียนจำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่มีที่ตั้ง
ต่างกันใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อโดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน
การวิจัยข้อ 4.3 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าแตกต่างกัน 13 ข้อ จากทั้งหมด 26 ข้อ โดย
นักเรียนที่เรียนในเขตอำเภอหาดใหญ่ มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อมากกว่า
นักเรียนที่เรียนเขตอำเภอเมืองสตูลทุกข้อ

1.3.6 การใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน
ผลการวิจัยพบว่านักเรียนใช้แหล่งสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นราย
ข้อพบว่านักเรียนใช้แหล่งสารสนเทศในระดับมาก 9 ข้อ จากทั้งหมด 36 ข้อ ที่เหลืออยู่ในระดับ
ปานกลาง ข้อที่นักเรียนใช้ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยเกิน 3.70 ขึ้นไป คือ การสนทนาขอคำปรึกษา
เพื่อการศึกษาต่อกับพ่อแม่ผู้ปกครอง การสนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษาต่อกับเพื่อน การ
สนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษาต่อกับรุ่นพี่ที่เคยสอบผ่าน ส่วนแหล่งสารสนเทศที่นักเรียนใช้
ต่ำสุดในระดับปานกลาง คือสถานีวิทยุกระจ่ายเสียงเพื่อการศึกษาจากเว็บไซต์ <http://www.prd.go.th>
ห้องสมุดประชาชนหรือห้องสมุดเฉลิมราชกุมารี SMS ข่าวการศึกษาผ่านโทรศัพท์มือถือจาก
เว็บไซต์ <http://www.eduzones.com/mobile> ส่วนเว็บไซต์ที่นักเรียนใช้มากที่สุด คือ
<http://www.admission.ac.th> และ <http://www.entrance.co.th> โดยใช้ในระดับปานกลาง

1.3.7 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา
ของนักเรียนจำแนกตามเพศ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนเพศชายและนักเรียนเพศหญิงใช้แหล่ง
สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 4.4
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าแตกต่างกัน 6 ข้อ จากทั้งหมด 36 ข้อ โดยที่นักเรียนเพศหญิงใช้
แหล่งสารสนเทศมากกว่านักเรียนเพศชายทุกข้อ เช่น สนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษา

พ่อแม่ผู้ปกครอง เว็บไซต์ <http://www.entrance.co.th> นิทรรศการแนะแนวการศึกษาจัดโดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

1.3.8 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนจำแนกตามระดับคะแนนเฉลี่ย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้ระดับคะแนนเฉลี่ยต่างกันใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 4.5 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าแตกต่างกัน 4 ข้อ จากทั้งหมด 36 ข้อ โดยที่นักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป ใช้แหล่งสารสนเทศมากกว่านักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ย น้อยกว่า 3.01 เกือบทุกข้อ เช่น สถาบันกวดวิชา/โรงเรียนกวดวิชา อินเทอร์เน็ตที่บ้าน การสนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษาต่อกับพ่อแม่ผู้ปกครอง มีเพียงข้อเดียวที่นักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ย น้อยกว่า 3.01 ใช้มากกว่า คือ ร้านเอกชนที่บริการอินเทอร์เน็ต

1.3.9 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนจำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่มีที่ตั้งต่างกันใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อโดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 4.6 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าแตกต่างกัน 23 ข้อ จากทั้งหมด 36 ข้อ โดยนักเรียนที่เรียนในเขตอำเภอหาดใหญ่ มีการใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อมากกว่านักเรียนที่เรียนในเขตอำเภอเมืองสตูลเกือบทุกข้อ เช่น ห้องสมุดมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในท้องถิ่น รายการวิทยุด้านการศึกษาระทรวงศึกษาศึกษาการออกอากาศทุกวันจันทร์ – ศุกร์ เวลา 17.00-18.00 น. SMS ข่าวการศึกษาผ่านโทรศัพท์มือถือจากเว็บไซต์ <http://www.eduzones.com/mobile> มีเพียง 2 ข้อที่นักเรียนที่เรียนในเขตอำเภอเมืองสตูลใช้มากกว่านักเรียนในเขตอำเภอหาดใหญ่ คือ ใช้ห้องบริการอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนที่นักเรียนเรียนอยู่ และสนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษาต่อกับพ่อแม่ผู้ปกครอง

1.3.10 ปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีปัญหาการใช้สารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีปัญหาในระดับปานกลาง 39 ข้อ จากทั้งหมด 41 ข้อ ส่วนอีก 2 ข้อมีปัญหาในระดับน้อย และข้อที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.40 ขึ้นไป คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการสืบค้นอินเทอร์เน็ตในโรงเรียนมีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอต่อความต้องการ ห้องบริการอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนจำกัดเวลาในการให้บริการ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการในห้องสมุดโรงเรียนมีประสิทธิภาพต่ำมีความเร็วในการทำงานช้า ส่วนข้อที่มีปัญหาในระดับน้อย คือ พ่อแม่ผู้ปกครองไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษา และไม่มีความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์

1.3.11 เปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ของนักเรียนจำแนกตามเพศ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกันประสบปัญหาการใช้สารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 4.7 เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่าแตกต่างกัน 8 ข้อ จากทั้งหมด 41 ข้อ โดยนักเรียนเพศชายประสบปัญหาในการใช้สารสนเทศมากกว่านักเรียนเพศหญิงเกือบทุกข้อ ได้แก่ ไม่มีเวลาเข้าร่วมการประชุมการบรรยายในเรื่องการศึกษาต่อ ไม่ทราบเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อ ไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของวิธีการสืบค้นสารสนเทศจากซีดีรอมและฐานข้อมูลต่าง ๆ ส่วนนักเรียนเพศหญิงประสบปัญหาการใช้มากกว่านักเรียนเพศชาย 2 ข้อ คือ หนังสือแบบเรียนต่าง ๆ มีราคาแพงทำให้ลำบากต่อการซื้อเป็นของตัวเอง หนังสือเฉลยข้อสอบต่าง ๆ มีราคาแพงทำให้ลำบากต่อการซื้อเป็นของตัวเอง

1.3.12 เปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ของนักเรียนจำแนกตามระดับคะแนนเฉลี่ย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยต่างกันประสบปัญหาการใช้สารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 4.8 เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อพบว่าประสบปัญหาการใช้สารสนเทศไม่แตกต่างกันทุกข้อ

1.3.13 เปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ของนักเรียนจำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่มีที่ตั้งต่างกันประสบปัญหาการใช้สารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 4.9 แต่เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่าแตกต่างกัน 7 ข้อ จากทั้งหมด 41 ข้อ โดยนักเรียนที่เรียนในอำเภอหาดใหญ่ประสบปัญหาในการใช้สารสนเทศมากกว่านักเรียนที่เรียนในอำเภอเมืองสตูลเกือบทุกข้อ ได้แก่ หนังสือเสริมบทเรียนต่าง ๆ ที่ได้มาใช้ประโยชน์ได้น้อยไม่ตรงกับความต้องการ หนังสือ/คู่มือ/เอกสาร/จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่ได้มาใช้ประโยชน์ได้น้อยไม่ตรงกับความต้องการ ส่วนนักเรียนที่เรียนในเขตอำเภอเมืองสตูลมีปัญหามากกว่าเพียง 1 ข้อ คือ ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในท้องถิ่นอยู่ห่างไกลจากบ้าน

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูล และจังหวัดสงขลา มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1. เพื่อศึกษาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูลและจังหวัดสงขลา

จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนใช้ทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังจะจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะต้องสอบคัดเลือกและแข่งขันเพื่อที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ประกอบกับปัจจุบันโอกาสของความเสมอภาคทางการศึกษาในระดับสูงมีน้อยลง ผู้มีสิทธิที่จะได้รับโอกาสทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยจึงต้องเป็นผู้ที่มีความฉลาด หรือผู้ที่มีความสามารถมากกว่าคนอื่น ๆ ดังนั้นนักเรียนจึงต้องพยายามขวนขวายหาความรู้ให้ได้มากที่สุดและในการสอบคัดเลือกนั้นก็เช่นเดียวกันนักเรียนจำเป็นจะต้องแสวงหาความรู้ ข่าวสาร ข้อมูลต่าง ๆ จากทรัพยากรสารสนเทศเพิ่มเติมมากขึ้น

เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า ทรัพยากรสารสนเทศที่นักเรียนใช้ในในระดับมาก 3 อันดับ ได้แก่ คู่มือแนะนำคณะ/แนะนำมหาวิทยาลัย หนังสือเฉลยข้อสอบ O-NET และ A-NET ข้อมูลการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เหตุผลที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะทรัพยากรสารสนเทศดังกล่าว มีสารสนเทศที่จำเป็นในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คู่มือแนะนำคณะ/แนะนำมหาวิทยาลัยมีข้อมูลที่นักเรียนจำเป็นต้องใช้ในการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับคณะหรือมหาวิทยาลัยที่ตนเองสนใจ สำหรับหนังสือเฉลยข้อสอบ O-NET และ A-NET นั้นน่าจะมีส่วนสำคัญเช่นกัน เพราะในการที่นักเรียนจะสามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้นั้นส่วนหนึ่งน่าจะขึ้นอยู่กับ การได้ศึกษาข้อสอบและได้ฝึกทำข้อสอบในปีที่ผ่านมา ในส่วนของข้อมูลการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้น ก็น่า จะมีส่วนสำคัญที่นักเรียนจะใช้สารสนเทศดังกล่าว อาจเนื่องจากว่า นักเรียนจำเป็นต้องรู้ระดับคะแนนที่จะสามารถเข้าศึกษาต่อในคณะ/มหาวิทยาลัยที่ตนสนใจ เพื่อใช้เป็นแนวทาง/เกณฑ์ในการตัดสินใจคัดเลือกคณะ/มหาวิทยาลัยตามระดับขีดความสามารถและศักยภาพของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อมรรัตน์ ถาวรานุรักษ์ (2534) วิลาสินี เทพวงศ์ (2547) ที่พบว่าทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้มาก คือ หนังสือคู่มือ หนังสือทางวิชาการ และตำราเรียน

ทรัพยากรสารสนเทศที่นักเรียนใช้ต่ำสุดในระดับปานกลาง ได้แก่ ซีดีสรุปเข้มโค้งสุดท้ายโครงการ 3 นิยามเข้มเต็มขั้นแอดมิสชันส์ 50 กลเม็ดเบ็ดเสร็จ O-NET 50 วิดิทัศน์แนะนำ การเตรียมตัวทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นสูง อาจเป็นเพราะว่า สารสนเทศดังกล่าวเป็นสารสนเทศที่ห่างไกลจากตัวนักเรียนในด้านของการใช้งานที่อาจเข้าถึงได้ยาก โดยในการใช้งานของสื่อดังกล่าวไม่สะดวกเหมือนกับหนังสือทั่วไปที่สามารถศึกษาได้โดยตรง เพราะจะต้องมีเครื่องเล่นวิดิทัศน์หรือต้องใช้อุปกรณ์อื่น ๆ ช่วยในการศึกษา และสาเหตุอีกประการหนึ่ง

อาจเนื่องจากยังไม่มีการประชาสัมพันธ์สารสนเทศดังกล่าวอย่างทั่วถึง ทำให้นักเรียนไม่ทราบว่ามีสื่อเหล่านี้อยู่

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูลและจังหวัดสงขลา จำแนกตาม เพศ ระดับคะแนนเฉลี่ย และที่ตั้งของโรงเรียน

2.1 จำแนกตามเพศ พบว่านักเรียนเพศชายและเพศหญิงใช้ทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 4.1 โดยนักเรียนเพศหญิงใช้ทรัพยากรสารสนเทศมากกว่านักเรียนเพศชายทุกข้อ อาจมีสาเหตุเนื่องจาก โดยบุคลิกลักษณะของนักเรียนเพศหญิง เป็นเพศที่มีความขยันหมั่นเพียร มีความตั้งใจเรียน มีการขวนขวายหาความรู้เพิ่มเติมอยู่อย่างสม่ำเสมอ และผู้ปกครองของนักเรียนมีความห่วงใยดูแลในเรื่องการเรียนของบุตรหญิงมากกว่าบุตรชาย ประกอบกับการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในช่วงเวลาว่างของนักเรียนเพศหญิงมีน้อยจึงให้ความสนใจในการเรียนมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อมรรัตน์ ถาวรานุรักษ์ (2534) ที่พบว่านักเรียนเพศหญิงใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัยมากกว่านักเรียนเพศชาย ซึ่งเป็นสิ่งที่สนับสนุนได้ว่าเพศเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ

2.2 จำแนกตามระดับคะแนนเฉลี่ย พบว่านักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยต่างกันใช้ทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน อาจมีสาเหตุเนื่องจากนักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ว่าจะสูงหรือต่ำ ก็จะมีจุดมุ่งหมายในการเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาเหมือนกัน คือต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในคณะ/มหาวิทยาลัยที่ตนเองสนใจและเหมาะสมกับความสามารถของตนเอง ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 4.2 แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พะยอม ยุวะสุด (2541) ที่พบว่านักเรียนที่มีระดับผลการเรียนต่างกันมีความต้องการใช้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่มีผลต่อความแตกต่างมากนัก สาเหตุเนื่องจากว่านักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความต้องการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อเช่นเดียวกัน

2.3 จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน พบว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่มีที่ตั้งต่างกันใช้ทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 4.3

เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่านักเรียนที่เรียนในอำเภอหาดใหญ่มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมมากกว่านักเรียนที่เรียนในอำเภอเมืองสตูลทุกข้อ อาจเป็นเพราะนักเรียนที่เรียนอยู่ในเขตอำเภอหาดใหญ่มีโอกาสได้ใกล้ชิดกับแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ และในตัวอำเภอหาดใหญ่เอง ก็มีแหล่งสารสนเทศที่หลากหลายกว่าในอำเภอเมืองสตูล อีกประการหนึ่งก็คือนักเรียนที่เรียน

อยู่ในอำเภอหาดใหญ่ จะมีสิ่งแวดล้อมที่ทำให้นักเรียนส่วนใหญ่มีความกระตือรือร้นในการค้นคว้าหาความรู้ ทำให้เกิดการแข่งขันทางการศึกษาขึ้น ประกอบกับส่วนใหญ่ฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างดี สามารถเลือกซื้อทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ ได้ตามความต้องการ ซึ่งน่าจะเป็นเหตุผลให้นักเรียนที่เรียนในอำเภอหาดใหญ่ มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมมากกว่านักเรียนที่เรียนในอำเภอเมืองสตูล

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาการใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูลและจังหวัดสงขลา

จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนใช้แหล่งสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า แหล่งสารสนเทศที่นักเรียนใช้ในระดั้มาก 3 อันดับ คือ การสนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษาต่อกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ซึ่งบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ที่มีเวลาอยู่กับนักเรียนมากที่สุดและเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุดด้วยเช่นกันและสามารถที่จะให้คำปรึกษาแก่นักเรียนได้ในทุก ๆ เรื่อง สำหรับประเด็นการสนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษาต่อกับเพื่อน อาจเนื่องจากนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นวัยที่มักให้ความสำคัญกับเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ ประกอบกับการสนิทสนมคุ้นเคยกับเพื่อน จึงมักจะขอคำปรึกษาในเรื่องการศึกษาต่อกับเพื่อน ในส่วนของการสนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษาต่อกับรุ่นพี่ที่เคยสอบผ่าน นั้นอาจเป็นเพราะบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ที่เพิ่งสอบผ่านมาก่อนจึงมีประสบการณ์ตรงในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา รวมถึงสามารถให้คำแนะนำแก่รุ่นน้องได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิลาสินี เทพวงศ์ (2547) ที่พบว่านักเรียนได้พึ่งพาแหล่งความรู้ใกล้ชิด คือ บิดา มารดาหรือญาติพี่น้องอันแสดงถึงความผูกพันกันภายในครอบครัวที่ใหญ่เป็นที่พึ่งพาทางความรู้ให้แก่บุตรหลานได้ ดังนั้น จะเห็นได้ว่าบุคคลที่อยู่แวดล้อมใกล้ตัวนักเรียนจึงมีความสำคัญต่อนักเรียนมาก ส่วนแหล่งสารสนเทศที่นักเรียนใช้น้อยที่สุด 3 อันดับ คือ สถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษาจากเว็บไซต์ <http://www.prd.go.th> ห้องสมุดประชาชนหรือห้องสมุดเฉลิมราชกุมารี SMS ข่าวการศึกษาผ่านโทรศัพท์มือถือจากเว็บไซต์ <http://www.prd.go.th> อาจเป็นเพราะว่านักเรียนไม่ทราบว่ามีการบริการดังกล่าวอยู่ และข้อมูลที่ได้ อาจไม่ตรงกับความต้องการของนักเรียน ในส่วนของห้องสมุดประชาชนจัดให้มีทรัพยากรสารสนเทศทางการศึกษาต่อน้อย เนื่องจากเป็นห้องสมุดประชาชนที่ให้บริการกับบุคคลทั่วไปจึงไม่เน้นเฉพาะข้อมูลทางการศึกษา

วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เพื่อเปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูลและจังหวัดสงขลา จำแนกตามเพศ ระดับคะแนนเฉลี่ย และที่ตั้งของโรงเรียน

4.1 จำแนกตามเพศ พบว่านักเรียนเพศชายและเพศหญิงใช้แหล่งสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 4.4

เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า นักเรียนเพศหญิงใช้แหล่งสารสนเทศมากกว่านักเรียนเพศชายทุกข้อ ได้แก่ การสนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษาต่อกับเพื่อน การสนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษาต่อกับพ่อแม่ผู้ปกครอง เนื่องจากนักเรียนเพศหญิงมีบุคลิกลักษณะที่ละเอียดอ่อน ส่วนใหญ่จะมีความสนิทสนมคุ้นเคยกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง และเพื่อนมากกว่าเพศชาย และเพศหญิงยังสามารถแสดงออกถึงความรู้สึกหรือสามารถสนทนาเพื่อขอคำปรึกษากับเพื่อนหรือกับพ่อแม่ผู้ปกครองได้ดีกว่าเพศชาย

4.2 จำแนกตามระดับคะแนนเฉลี่ย พบว่านักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยต่างกันมีการใช้แหล่งสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 4.5

เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า นักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไปใช้แหล่งสารสนเทศมากกว่าเกือบทุกข้อ เช่น การใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบันกวดวิชา/โรงเรียนกวดวิชา อินเทอร์เน็ตที่บ้าน การสนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษาต่อกับพ่อแม่ผู้ปกครอง ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป ผู้ปกครองจะให้ความสำคัญและสนับสนุนทางด้านการศึกษา ส่วนนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่า 3.01 จะใช้ร้านเอกชนที่บริการอินเทอร์เน็ต แสดงให้เห็นว่า ไม่ว่านักเรียนจะมีระดับคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับใดก็ตาม ก็มีความสนใจในการศึกษาหาความรู้จากแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ เช่นเดียวกัน กล่าวคือ มีจุดมุ่งหมายที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาเหมือนกัน

4.3 จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน พบว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่มีที่ตั้งต่างกันใช้แหล่งสารสนเทศโดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 4.6

เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า นักเรียนที่เรียนในอำเภอหาดใหญ่มีการใช้แหล่งสารสนเทศมากกว่านักเรียนที่เรียนในอำเภอเมืองสตูลเกือบทุกข้อ เนื่องจากโรงเรียนในอำเภอหาดใหญ่ตั้งอยู่ใกล้กับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในท้องถิ่นของภาคใต้ และมีแหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบันกวดวิชา/โรงเรียนกวดวิชาอยู่มากนักเรียนจึงมีโอกาเข้าถึงแหล่งสารสนเทศได้มากกว่านักเรียนที่เรียนในอำเภอเมืองสตูล นักเรียนที่เรียนในอำเภอเมืองสตูลจะใช้ห้องบริการอินเทอร์เน็ตของโรงเรียน เนื่องจากโรงเรียนตั้งอยู่ในบริเวณที่อยู่ห่างไกลจากแหล่งสารสนเทศภายนอกนักเรียนจึงเข้าใช้ห้องบริการอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนมากกว่า และใช้การสนทนาขอคำปรึกษาเพื่อการศึกษาต่อกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่อยู่ห่างไกลจากชุมชนเมืองมีความใกล้ชิดกับผู้ปกครองมากกว่า

วัตถุประสงค์ข้อที่ 5 เพื่อศึกษาปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูลและจังหวัดสงขลา

จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า นักเรียนประสบปัญหาในระดับปานกลางเกือบทั้งหมด เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการสืบค้นอินเทอร์เน็ตในโรงเรียนมีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอต่อความต้องการ ห้องบริการอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนจำกัดเวลาในการให้บริการอินเทอร์เน็ต เครื่องคอมพิวเตอร์ที่บริการในห้องสมุดโรงเรียนมีประสิทธิภาพต่ำมีความเร็วในการทำงานช้า ซึ่งตัวอย่างปัญหาดังกล่าว เป็นปัญหาที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูลและจังหวัดสงขลา ประสบอยู่ โดยเฉพาะในด้านความขาดแคลนหรือไม่เพียงพอของบริการสืบค้นอินเทอร์เน็ตในโรงเรียน การจำกัดเวลาในการให้บริการอินเทอร์เน็ต รวมถึงปัญหาเครื่องคอมพิวเตอร์ที่บริการในห้องสมุดโรงเรียนมีประสิทธิภาพต่ำมีความเร็วในการทำงานช้า ซึ่งปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาสำคัญที่เป็นอุปสรรคในการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ วิลาสินี เทพวงศ์ (2547) เทวา พิษวงศ์ (2548) Ray และ Day (1998) ที่พบว่า ปัญหาที่ประสบ คือ จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์มีไม่เพียงพอและมีข้อจำกัดด้านเวลาในการให้บริการ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 6 เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูลและจังหวัดสงขลา จำแนกตามเพศ ระดับคะแนนเฉลี่ย และที่ตั้งของโรงเรียน

6.1 จำแนกตามเพศ พบว่านักเรียนเพศชายและเพศหญิงมีปัญหาการใช้สารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 4.7

เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า นักเรียนเพศชายประสบปัญหาในการใช้สารสนเทศมากกว่านักเรียนเพศหญิง เช่น ไม่มีเวลาเข้าร่วมการประชุมการบรรยายในเรื่องการศึกษาต่อ เนื่องจากมีกิจกรรมอย่างอื่นที่ต้องทำมากกว่า ไม่ทราบเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อ ไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของวิธีการสืบค้นสารสนเทศจากซีดีรอมและฐานข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนเพศชายให้ความสนใจกับการใช้เทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์ในการค้นหาข้อมูลและเมื่อมีการใช้ก็จะพบปัญหาการใช้มากกว่า คือ ขาดทักษะทางด้านการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลต่าง ๆ มากกว่านักเรียนเพศหญิง ส่วนนักเรียนเพศหญิงประสบปัญหาการใช้ ในเรื่องหนังสือแบบเรียนและหนังสือเฉลยข้อสอบต่าง ๆ มีราคาแพงทำให้ลำบากต่อการซื้อเป็นของตัวเอง เนื่องจากนักเรียนเพศหญิงต้องการซื้อหนังสือเหล่านี้เป็นของตัวเองจึงคิดว่ามีปัญหาในเรื่องของราคาหรืองบประมาณในการจัดซื้อ

6.2 จำแนกตามระดับคะแนนเฉลี่ย พบว่านักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยต่างกันมีปัญหาการใช้สารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 4.8

เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า ประสบปัญหาการใช้สารสนเทศไม่แตกต่างกันทุกข้อ แสดงว่าระดับคะแนนเฉลี่ยที่ต่างกันไม่ได้ทำให้นักเรียนประสบปัญหาที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจมีสาเหตุเนื่องมาจากนักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยต่างกัน ต้องการสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาต่าง ๆ เหมือนกัน จึงอาจประสบปัญหาต่าง ๆ เช่นเดียวกัน

6.3 จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน พบว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่มีที่ตั้งต่างกันประสบปัญหาในการใช้สารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 4.9

เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่านักเรียนที่เรียนในอำเภอหาดใหญ่มีปัญหาในการใช้สารสนเทศมากกว่านักเรียนที่เรียนในอำเภอเมืองสตูล เช่น หนังสือเสริมบทเรียนต่าง ๆ ที่ได้มาใช้ประโยชน์ได้น้อยไม่ตรงกับความต้องการ หนังสือ/คู่มือ/เอกสาร จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ใช้ประโยชน์ได้น้อยไม่ตรงกับความต้องการ อาจเป็นเพราะนักเรียนในอำเภอหาดใหญ่มีโอกาสใช้ข้อมูล ข่าวสาร เอกสาร หนังสือ ฯลฯ ที่ทันสมัยมากกว่าจึงเห็นว่าข้อมูลที่มีอยู่ล้าสมัยเนื่องจากการคาดหวังไว้สูง และพ่อแม่ ผู้ปกครองไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษา เนื่องจากพ่อแม่ ผู้ปกครองต้องทำงานนอกบ้านจึงไม่ค่อยมีเวลาให้กับบุตร นักเรียนที่เรียนในอำเภอเมืองสตูลประสบปัญหาในการใช้สารสนเทศ คือ ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในท้องถิ่นอยู่ห่างไกลจากบ้าน ซึ่งทำให้นักเรียนเดินทางไปใช้ไม่สะดวก สอดคล้องกับแนวคิดของ ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ (2536) ที่กล่าวว่า การที่คนจะเลือกใช้แหล่งสารสนเทศใดนั้นมีปัจจัยเกี่ยวข้องหลายประเด็นรวมทั้งการเดินทางไปสู่แหล่งสารสนเทศนั้น ๆ ต้องสะดวก ประหยัดค่าใช้จ่าย และอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (2538) กล่าวว่า การอยู่ไกลจากแหล่งสารสนเทศทำให้ไม่สะดวกในการนำมาใช้

3. ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ ตลอดจนปัญหาการใช้สารสนเทศ เพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า มีข้อควรเสนอแนะเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการจัดบริการ พัฒนาการจัดการศึกษา และการดำเนินงานของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการสารสนเทศให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนยิ่งขึ้น ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ผู้วิจัยสรุปข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

3.1.1 ข้อเสนอแนะต่อผู้อำนวยการโรงเรียน มีดังต่อไปนี้

1) **การจัดสรรงบประมาณ** ควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดหาสิ่งพิมพ์/สื่อต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรจัดหาคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพสูงไว้สำหรับสืบค้นข้อมูลอย่างเพียงพอ

2) **การจัดสรรบุคลากร** ควรจัดหาบุคลากรที่เหมาะสมกับตำแหน่งงานเช่น ครูแนะแนว หรือครูบรรณารักษ์ ควรเป็นครูที่จบทางด้านการแนะแนวและด้านบรรณารักษ์โดยตรงเพราะจะสะดวกต่อการทำงาน

3.1.2 ข้อเสนอแนะต่อบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน มีดังต่อไปนี้

1) **การจัดหาสิ่งพิมพ์/สื่อต่าง ๆ** ควรจัดหาหนังสือที่ทันสมัยกับปัจจุบันและหลากหลายเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน

2) **เวลาในการให้บริการ** ควรปรับปรุงเวลา เปิด-ปิดบริการ ให้เหมาะสมเพื่อเอื้อให้นักเรียนได้มีโอกาสเข้าศึกษาค้นคว้าให้ได้มากที่สุด

3) **แนะนำการสืบค้นข้อมูล** ควรมีการจัดอบรมการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลต่าง ๆ

3.1.3 ข้อเสนอแนะต่อครูแนะแนว มีดังต่อไปนี้

1) **การประชาสัมพันธ์** ควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลทางการศึกษาคืออย่างต่อเนื่องและทันสมัย

2) **การจัดให้มีการศึกษาดูงาน** การจัดนิทรรศการการศึกษาต่อ

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

3.2.1 ควรศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องเกี่ยวกับสภาพและความพร้อมทางครอบครัวว่ามีผลต่อการใช้สารสนเทศหรือไม่

3.2.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้ทรัพยากรสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศของนักเรียน

3.2.3 ควรศึกษาการใช้สารสนเทศของนักเรียนที่เรียนอยู่ในบริเวณที่ห่างไกลจากตัวเมือง

3.2.4 ควรศึกษาการใช้สารสนเทศของนักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ ภูผาธรรม (2541) “สภาพและความต้องการของผู้ใช้บริการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม” *วารสารสนเทศ* 5, 1-3 (มกราคม-ธันวาคม): 36-40
- กอบกุล สุวลักษณ์ (2547) “ความต้องการและการใช้สารสนเทศของนักศึกษาในสำนักหอสมุด” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- กัลยา อุดมวิทิต (2537) *เทคโนโลยีสารสนเทศ Information Research 1* ค้นคืนวันที่ 19 มีนาคม 2551 จาก <http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php>
- ครรชิต มาลัยวงศ์ (2534) *คอมพิวเตอร์หนึ่งนาที* กรุงเทพมหานคร เออาร์อินฟอร์เมชันแอนด์พับลิเคชัน
- จิตรภรณ์ เฟื่องดี (2546) “ความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อบริการสืบค้นรายการบรรณานุกรมระบบออนไลน์ของห้องสมุดสถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ัชชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ (2536) “การศึกษาผู้ใช้และความต้องการใช้สารสนเทศ: ทศนะจากงานวิจัย” ใน *เอกสารการประชุมประจำปีสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ บริการสารนิเทศ : สนองความต้องการของผู้ใช้จริงหรือ* กรุงเทพมหานคร สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- ชุติมา สัจจานันท์ (2530) “สารนิเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี” นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์
- เทวา พิขวงศ์ (2548) “ปัญหาการใช้แหล่งสารสนเทศเพื่อการสืบค้นข้อมูลในวิชาสังคมศึกษาของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง โรงเรียนเมโทรเทคโนโลยี จังหวัดเชียงใหม่” การค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ถนอมพร ตันติพัฒน์ (2539) “อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษา” *วารสารครุศาสตร์* 25, 1 (กรกฎาคม-ตุลาคม): 1-11
- นงพงา จิตรกร (2533) “การบริการสารนิเทศ” นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์

- นงลักษณ์ ไม่น่ายกิจ (2526) “บริการสารสนเทศ: ความหมายและประเภท” *วารสาร
บรรณารักษศาสตร์ 3* (มกราคม): 26-27
- บุญเรียง ขจรศิลป์ (2543) *วิธีวิจัยทางการศึกษา* กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ประภาวดี สืบสนธิ์ (2530) “การใช้และการแสวงหาสารนิเทศของเกษตรกรอำเภอมะขาม
จังหวัดจันทบุรี” กรุงเทพมหานคร ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
_____.(2532) “พฤติกรรมสารนิเทศ” *วารสารชมรมนิสิตวิชาบรรณารักษศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 9* (กันยายน): 24-40
- เปรมวดี ศรีชนพล (2549) “แหล่งการเรียนรู้สู่การบูรณาการการเรียนการสอน” *วารสารวิชาการ
9, 3* (กรกฎาคม-กันยายน): 69
- พนัส หันนาคินทร์ (2524) *การมัธยมศึกษา* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์พิมพ์เนศ
พวา พันธุ์เมฆา (2539) *สารนิเทศกับการศึกษาค้นคว้า* พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
_____.(2541) *สารนิเทศกับการศึกษาค้นคว้า* กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
_____.(2545) “การออกแบบการวิจัยทางสารสนเทศศาสตร์” ใน *ประมวลสาระชุดวิชา
การวิจัยทางสารสนเทศศาสตร์* หน่วยที่ 3 หน้า 133-196 นนทบุรี มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์
_____.(2546) “การสร้างเครื่องมือการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อการทำวิทยานิพนธ์ทาง
สารสนเทศศาสตร์” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาวิทยานิพนธ์ 2* หน่วยที่ 6 หน้า 1-43
นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์
- พะยอม ยูวะสุด (2541) “การใช้ห้องสมุดและสารสนเทศของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอน
ปลาย ในอำเภอเมือง เขตการศึกษา 5” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัย
รามคำแหง
- เพชรรัตน์ เรืองกมล (2538) “พฤติกรรมแสวงหาและการใช้สารนิเทศของแพทย์พยาบาลและ
นักวิชาการทางการแพทย์โรงพยาบาลวชิรพยาบาล” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลป

ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

- ไพลิน จิตรเจริญสมุทร (2547) “การใช้สารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ภษิต บุษมมงคล (2544) “การใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลำพูน” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (2538) *เอกสารประกอบการเรียนวิชาสารนิเทศกับการศึกษาค้นคว้า* กรุงเทพมหานคร สุวีริยาสาส์น
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สำนักบัณฑิตศึกษา (2546) *คู่มือการพิมพ์วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2546* นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- มาลี กาบมาลา (2542) “การอ้างอิงเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ : รูปแบบของISO 690-2 (Citing Electronic Document : ISO 690-2)” *บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มข.* 17, 1 (มกราคม): 45-55
- แม่นมาส ขวลิขิต, คุณหญิง (2533) “สารนิเทศและสารนิเทศศาสตร์” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาสารนิเทศศาสตร์เบื้องต้น* หน่วยที่ 1 หน้า 1-37 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ยรรยง เต็งอำนาจ และสุภาพร ชัยรัมย์ปะกรณ์ (2542) “ปัญหาความไม่ถาวรของการอ้างอิงเอกสารบนเวปไซต์ไวด์เว็บ (Volatility of Document Referencings on World Wide Web.)” *วารสารห้องสมุด* 43, 2 (เมษายน-มิถุนายน): 1-17
- ยุพิน แสงทอง (2537) “การแสวงหาสารนิเทศเพื่อการตัดสินใจเลือกคณะในสถาบันระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2538) *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 5* กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร

- วันชัย ภูมิ (2545) “การใช้และไม่ใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และ
สารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- วิภากรณ์ บำรุงจิตต์ (2542) “ทักษะทางสารนิเทศและการใช้ทรัพยากรสารนิเทศของนักศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- วิลาสิณี เทพวงศ์ (2547) “การใช้แหล่งเรียนรู้ของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ศุจิมาล สุโกโอกาส (2543) “การใช้และการเข้าถึงสารสนเทศของผู้ใช้ห้องสมุดตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทย” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สมประสงค์ บุญยะชัย (2537) “การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงาน ทิศทางที่ควรจะ
เป็น” เอกสารวิชาการ กรุงเทพมหานคร สถาบันประมวลข้อมูลเพื่อการศึกษา
และการพัฒนา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สมพร พุทธาพิทักษ์ผล (2545) “ทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศ”
ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศ* หน้าที่ 2 หน้า
31-62 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศิลปศาสตร์
- สามารถ รอดสำราญ (2546) “การใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนของ
นักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดลำพูน” ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ศิริโฉม พิเชษฐบุญเกียรติ (2539) “สภาพและปัญหาการใช้สารสนเทศในการสอนสังคมศึกษาใน
ระดับมัธยมศึกษาจังหวัดพะเยา” ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
สอนสังคมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- สุณีพร อมตพร (2544) “ความต้องการใช้สารสนเทศของนักเรียนนายเรือในห้องสมุดโรงเรียน
นายเรือ” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์
และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

- สุรีย์ สุทธิสารากร (2540) “การใช้บริการสืบค้นสารนิเทศด้วยระบบคอมพิวเตอร์ของสำนัก
วิทยบริการสถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- สุนทร แก้วลาย (2533) “การบริการสารนิเทศ” นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์
- แสงเดือน ผ่องพูน (2542) “การใช้ทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการศึกษาของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเอกชน” ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 (2550) ข้อมูลสารสนเทศโรงเรียน ค้นคืนวันที่ 15
กรกฎาคม 2550 จาก <http://www.ska2.obec.go.th>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสตูล (2550) ข้อมูลสารสนเทศโรงเรียน ค้นคืนวันที่ 15 กรกฎาคม
2550 จาก <http://www.osesa.net>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) “ข้อมูลสารสนเทศโรงเรียน ค้นคืนวันที่ 15
กรกฎาคม 2550 จาก” <http://www.obec.go.th>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2542) อินเทอร์เน็ตชีวิตและการศึกษา Internet Magazine
ค้นคืนวันที่ 15 กรกฎาคม 2550 จาก www.onec.go.th
- อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (2538) “ความต้องการใช้สารนิเทศทางวิชาการ : มุมมองของนักวิชาการและ
นักการเมือง” *วารสารห้องสมุด* 39,2 (เมษายน -มิถุนายน): 56-61
- อมรรัตน์ ถาวรานุรักษ์ (2534) “การใช้สารนิเทศเพื่อเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัยของนักเรียน
ที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- อำไพวรรณ ทัพเป็นไทย (2547) “การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษาสถาบัน
เทคโนโลยีราชมงคล” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนง
วิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- American Library Association (1993). *The ALA Glossary of Library and Information
Science*. Chicago: American Library Association.
- Atherton , Pauline. (1977). *Handbook for Information Systems and Services*. Paris: Unesco.

- Carole George. (2006). "Scholarly Use of Information : Graduate Students' Information Seeking Behaviour" Information Research. (Online). Available
URL:<http://works.bepress.com/carole>
- Chung, Jin Soo. (2003). "Information Use and Meaningful Learning." Thesis (Ph.D.) University of Maryland College Park. Abstract Online. Pub. No. AAT3094470 Retrieved March 19, 2007, from Dissertation Abstract Online
<http://thailis.uni.net.th/dao/detail.nsp>.
- De Tiratel. (2000). "Accessing Information Use by Humanists and Social Scientists : A Study at the Universidad De Buenos Aires, Argentina" The Journal of Academic Librarianship. Available URL:<http://www.sciencedirect.com>
- Fidzani. (1998). "The Impact of User Education at the University of Botswana Library" Information Research. (Online). Available
URL:<http://idv.sagepub.com/cgi/content/abstract/14/3/123>
- Grehlken, Vivian Seiber. (1994). "The Role of the High School Media Program in Three Nationally Recognized South Carolina Blue Ribbon Secondary Schools" Thesis (Ph.D) University of South Carolina. Abstract Online. Pub. No. 9508143 Retrieved January 4, 2007, from Dissertation Abstracts Online
<http://www.lib.umi.com/dissertations/search>.
- Harrod 's Librarian 's Glossary : 9,000 Terms Used in Information Management, Library Science, Publishing, the Book Trades, and Archive Management. 1995
Compiled by Ray Prytherch. 8th. Ed. Hants: Gower.
- Ray , Kathryn , and John Day. (1998). "Student Attitudes Towards Electronic Information Resources". Information Research. (Online) 4, 2 (October). Available
URL:<http://1998 www.shef.ac.th.uk/~is/publications/infres paper 54.html>. Last updated : 14th October.
- Seamans, Nancy H. (2001). "Information Literacy: A Study of Freshman Student's Perceptions, with Recommendations." Thesis (Ph.D.) Virginia Polytechnic Institute and State University. Abstract Online. Pub. No. AAT3006086 Retrieved March 19, 2007,

From Dissertation Abstract Online <http://thailis.uni.net.th/dao/detail.nsp>.

Taylor, R. S. (1991). "Information Use Environments." in *Progress Communication Sciences*. B. Dervin and M. J. Voigt (eds.) 10, 2 (November): 217-251.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจพิจารณาเครื่องมือวิจัย

1. ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมบูรณ์ คงกับพัน

สถานที่ทำงาน	ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
วุฒิการศึกษา	กศ.ม. บรรณารักษศาสตร์
ประสบการณ์หรือความชำนาญ	อดีต ผู้อำนวยการศูนย์วิทยบริการ กค. 2536 – 2548
ผลงานทางวิชาการ	ชุดโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาห้องสมุดมีชีวิต “การพัฒนา ศูนย์วิทยบริการ ม.ราชภัฏสงขลา ให้เป็นห้องสมุดมี ชีวิต”

2. ชื่อ นางปิยะนันท์ บุพะโก (ครู)

สถานที่ทำงาน	โรงเรียนท่าแพคงวิทย์ จังหวัดสตูล
วุฒิการศึกษา	กศ.ม. สาขาจิตวิทยาการศึกษา
ประสบการณ์หรือความชำนาญ	หัวหน้าฝ่ายบริหารวิชาการ / หัวหน้างานแนะแนว
ผลงานทางวิชาการ	งานวิจัยชุดลักษณะนิสัยในการเรียนของนักเรียน โรงเรียนท่าแพคงวิทย์ อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

3. ชื่อ นางสมบัติ เหมทานนท์ (ครู)

สถานที่ทำงาน	โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย จังหวัดสงขลา
วุฒิการศึกษา	กศ.ม. สาขาจิตวิทยาการศึกษา
ประสบการณ์หรือความชำนาญ	หัวหน้างานแนะแนว
ผลงานทางวิชาการ	- ผลการใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/6 โรงเรียนหาดใหญ่ วิทยาลัย / ปี2548 - ผลการใช้โปรแกรมแบบฝึกทักษะการรับและเห็น คุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/6 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย / ปี2548

ภาคผนวก ข

ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ศธ 0522.15 (1)/

สาขาวิชาศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 4 มกราคม 2551

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียน.....

เนื่องด้วย นางสาวอีนี๊ มะระมาต นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาแขนงวิชา สารสนเทศ
ศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่องการใช้สารสนเทศเพื่อ
การศึกษาต่อ ในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูล และจังหวัดสงขลา

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นจะต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูล
เพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และ
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ชำนาญ เขาวีรดิพงศ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2504 8516-7

โทรสาร 0 2503 3564

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูล และจังหวัดสงขลา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลการใช้สารสนเทศของนักเรียนเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการจัดหาและจัดบริการสารสนเทศให้ตรงกับความต้องการของนักเรียนให้มากที่สุด

แบบสอบถามชุดนี้มี 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ

ตอนที่ 3 การใช้แหล่งสารสนเทศ

ตอนที่ 4 ปัญหาการใช้สารสนเทศ

ตอนที่ 1 คุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมายถูก (✓) หน้าข้อความที่ตรงตามความเป็นจริง

1. เพศ

1.1 () ชาย

1.2 () หญิง

2. ระดับคะแนนเฉลี่ย

2.1 () น้อยกว่า 3.01

2.2 () ตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป

3. ระยะทางระหว่างที่พักของท่านกับโรงเรียน

3.1 () ต่ำกว่า 5 กิโลเมตร

3.2 () 5 – 10 กิโลเมตร

3.3 () 11 – 20 กิโลเมตร

3.4 () มากกว่า 20 กิโลเมตร

4. รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนประมาณ.....บาท

4.1 () ต่ำกว่า 4,200 – 8,599 บาท/เดือน

4.2 () 8,600 – 16,599 บาท/เดือน

4.3 () มากกว่า 16,599 บาท/เดือน

5. จนถึงขณะนี้นักเรียนประสงค์จะเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา

5.1 () มีความประสงค์จะเข้าเรียนต่อ

5.2 () ไม่ประสงค์จะเข้าเรียนต่อ (ถ้านักเรียนตอบข้อนี้เป็นการจบการตอบแบบสอบถาม โปรดส่งแบบสอบถามคืนให้เจ้าหน้าที่ด้วย ขอขอบคุณในความ ร่วมมือ)

สำหรับผู้ตอบข้อ 5.1 โปรดตอบแบบสอบถามต่อไปจนจบหน้าสุดท้าย

ตอนที่ 2 การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ

คำชี้แจง ในการเตรียมตัวเพื่อสอบเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา นักเรียนได้ใช้ทรัพยากรสารสนเทศต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักเรียน

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	ระดับการใช้				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. คู่มือแนะนำ คณะ/แนะนำมหาวิทยาลัย					
2. เอกสารแนะนำการศึกษาของสถาบัน อุดมศึกษา					
3. หนังสือแบบเรียน					
4. หนังสือเสริมบทเรียน					
5. หนังสือเฉลยข้อสอบ O-NET และ A-NET สายวิทย์และสายศิลป์ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ					
6. หนังสือเก็งข้อสอบ Admission O-NET และ A-NET ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ					

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	ระดับการใช้				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
7. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาภาษาไทยของสำนักพิมพ์ ต่าง ๆ					
8. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาภาษาอังกฤษของสำนักพิมพ์ ต่าง ๆ					
9. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาคณิตศาสตร์ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ					
10. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาเคมีของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ					
11. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาชีววิทยาของสำนักพิมพ์ ต่าง ๆ					
12. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาฟิสิกส์ของสำนักพิมพ์ ต่าง ๆ					
13. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาวิทยาศาสตร์ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ					
14. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาสังคมศึกษาของสำนักพิมพ์ ต่าง ๆ					
15. หนังสือเฉลยข้อสอบเข้าเรียนต่อวิชาเฉพาะสาขาของสำนักพิมพ์ ต่าง ๆ					
16. หนังสือความรู้รอบตัวของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ					
17. เอกสารประกอบการบรรยาย/ อภิปรายเรื่อง การศึกษาต่อจากครูแนะแนว					
18. แผ่นพับ/แผ่นปลิว แนะนำมหาวิทยาลัย					
19. ข้อมูลการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา					

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	ระดับการใช้				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
20. ระเบียบการสมัครสอบวัดความรู้เพื่อสมัคร เข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาสำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษากระทรวง ศึกษาธิการ					
21. หนังสือพิมพ์ บัณฑิตแนะแนว					
22. คอลัมน์การศึกษาในหนังสือพิมพ์เฉพาะ การศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา					
23. วัตถุประสงค์แนะนำการเตรียมตัวทดสอบ ทางการศึกษาระดับชาติขั้นสูง					
24. ไปสเตอร์ประชาสัมพันธ์การศึกษาต่อของ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ					
25. ป้ายนิเทศประชาสัมพันธ์การศึกษาต่อของ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ					
26. ซีดีสรุปเข้มโค้งสุดท้ายโครงการ 3 นิยาม เข้มเต็มขั้นแอดมิสชันส์ 50 กลเม็ด เบ็ดเสร็จ O-NET ' 50					

ตอนที่ 3 การใช้แหล่งสารสนเทศ

คำชี้แจง ในการเตรียมตัวเพื่อสอบเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา นักเรียนได้ใช้แหล่งสารสนเทศ
ต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง เกี่ยวกับการ
ใช้แหล่งสารสนเทศของนักเรียน

การใช้แหล่งสารสนเทศ	ระดับการใช้				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. สนทนาขอคำปรึกษา เพื่อการศึกษาต่อกับ ครูแนะแนว					
2. สนทนาขอคำปรึกษา เพื่อการศึกษาต่อกับ ครูที่ปรึกษา					
3. สนทนาขอคำปรึกษา เพื่อการศึกษาต่อกับ ครูผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ ที่นักเรียนศึกษา อยู่					
4. สนทนาขอคำปรึกษา เพื่อการศึกษาต่อกับ ครูในสถาบันกวดวิชา					
5. สนทนาขอคำปรึกษา เพื่อการศึกษาต่อกับ บุคคลต่าง ๆ ที่นักเรียนสนใจ ที่จะเข้าศึกษา ต่อ เช่น แพทย์ พยาบาล ครู วิศวกร					
6. สนทนาขอคำปรึกษา เพื่อการศึกษาต่อกับ พ่อแม่ ผู้ปกครอง					
7. สนทนาขอคำปรึกษา เพื่อการศึกษาต่อกับ เพื่อน					
8. สนทนาขอคำปรึกษา เพื่อการศึกษาต่อกับ ญาติพี่น้อง					
9. ห้องสมุด โรงเรียนที่นักเรียนเรียนอยู่					
10. ห้องแนะแนว โรงเรียนที่นักเรียนเรียนอยู่					

การใช้แหล่งสารสนเทศ	ระดับการใช้				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
11. ห้องสมุดตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนที่นักเรียนเรียนอยู่					
12. ห้องบริการอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนที่นักเรียนเรียนอยู่					
13. ห้องสมุดประชาชนประจำอำเภอหรือห้องสมุดเฉลิมราชกุมารี					
14. ห้องสมุดมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในท้องถิ่น					
15. สถาบันกวดวิชา/โรงเรียนกวดวิชา					
16. ร้านเอกชนที่บริการอินเทอร์เน็ต					
17. อินเทอร์เน็ตที่บ้าน					
18. นิทรรศการแนะแนวการศึกษาจัดโดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์					
19. นิทรรศการแนะแนวการศึกษาจัดโดยโรงเรียนมัธยมต่าง ๆ ในจังหวัดของนักเรียน					
20. รายการวิทยุด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการออกอากาศทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 17.00-18.00 น. Channel Happy Education					
21. SMS ข่าวการศึกษาผ่านโทรศัพท์มือถือจากเว็บไซต์ http://www.eduzones.com/mobile					
22. สถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษาจากเว็บไซต์ http://www.prd.go.th					

การใช้แหล่งสารสนเทศ	ระดับการใช้				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
23. เว็บไซต์ http://www.entrance.co.th					
24. เว็บไซต์ http://www.school.net.com					
25. เว็บไซต์ http://www.admission.ac.th					
26. เว็บไซต์ http://vwww.bunditnaenaew.com					
27. เว็บไซต์ http://www.guidance.go.th					
28. เว็บไซต์ http://www.entquick.com					
29. เว็บไซต์ http://www.obec.co.th สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
30. เว็บไซต์ http://www.moe.go.th . กระทรวงศึกษาธิการ					
31. เว็บไซต์ http://www.mua.go.th สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา					
32. เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยในภาคใต้					
33. เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยในภาคกลาง					
34. เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยในภาคเหนือ					
35. เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ					

ตอนที่ 4 ปัญหาการใช้สารสนเทศ

คำอธิบายศัพท์

ปัญหาการใช้สารสนเทศ หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องที่นักเรียนประสบในการใช้สารสนเทศและการเข้าถึงสารสนเทศ ได้แก่ ปัญหาในด้านทรัพยากรสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ เช่น สารสนเทศไม่ทันสมัยไม่ตรงกับความต้องการ สารสนเทศมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ ความสามารถในการใช้สารสนเทศ สถานที่ให้บริการสารสนเทศอยู่ห่างไกล ค่าใช้จ่าย ในการเตรียมตัวเพื่อสอบเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา นักเรียนประสบปัญหาการใช้สารสนเทศต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับปัญหาในการใช้สารสนเทศของนักเรียน

ปัญหาการใช้สารสนเทศ	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. หนังสือเสริมบทเรียนต่าง ๆ ในห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ ในโรงเรียนมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการ					
2. หนังสือเฉลยข้อสอบต่างๆ ในห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ ในโรงเรียนมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการ					
3. หนังสือ/คู่มือ/เอกสาร/จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ ในโรงเรียนมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการ					
4. หนังสือเสริมบทเรียนต่าง ๆ ที่ได้มาใช้ประโยชน์ได้น้อย ไม่ตรงกับความต้องการ					
5. หนังสือเฉลยข้อสอบต่าง ๆ ที่ได้มาใช้ประโยชน์ได้น้อยไม่ตรงกับความต้องการ					

ปัญหาการใช้สารสนเทศ	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
6. หนังสือ/คู่มือ/เอกสาร/จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ใช้ประโยชน์ได้น้อยไม่ตรงกับความต้องการ					
7. หนังสือเสริมบทเรียนต่าง ๆ เนื้อหาเก่าไม่ทันสมัย					
8. หนังสือเฉลยข้อสอบต่าง ๆ เนื้อหาเก่าไม่ทันสมัย					
9. หนังสือแบบเรียนต่าง ๆ มีราคาแพงทำให้ลำบากต่อการซื้อเป็นของส่วนตัว					
10. หนังสือเสริมบทเรียนต่าง ๆ มีราคาแพงทำให้ลำบากต่อการซื้อเป็นของส่วนตัว					
11. หนังสือเฉลยข้อสอบต่าง ๆ มีราคาแพงทำให้ลำบากต่อการซื้อเป็นของส่วนตัว					
12. หนังสือเสริมบทเรียนต่าง ๆ หาซื้อได้ยาก					
13. หนังสือเฉลยข้อสอบต่าง ๆ หาซื้อได้ยาก					
14. ครูแนะแนวในโรงเรียนไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษา					
15. ครูที่ปรึกษาในโรงเรียนไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษา					
16. ครูผู้สอนในโรงเรียนไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษา					
17. ครูในสถาบันกวดวิชาไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษา					
18. บุคคลที่มีอาชีพต่าง ๆ ที่นักเรียนสนใจไม่สะดวกในการให้คำปรึกษา					

ปัญหาการใช้สารสนเทศ	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
19. พ่อแม่ ผู้ปกครอง ไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษา					
20. เพื่อนไม่สามารถให้คำปรึกษาที่ชัดเจนได้					
21. ญาติพี่น้องไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษา					
22. ไม่มีโอกาสพบรุ่นพี่ที่เคยสอบผ่านเข้ามหาวิทยาลัย เพื่อขอคำปรึกษา					
23. ห้องสมุดประจำอำเภอตั้งอยู่ในสถานที่ที่เดินทางไปใช้ไม่สะดวก					
24. ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในท้องถิ่นอยู่ห่างไกลจากบ้าน					
25. การจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดของโรงเรียนอยู่กระจัดกระจายยากต่อการค้นหา					
26. การจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศในห้องแนะแนวของโรงเรียนอยู่กระจัดกระจายยากต่อการค้นหา					
27. การจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศในแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ของโรงเรียนอยู่กระจัดกระจายยากต่อการค้นหา					
28. ห้องบริการอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนจำกัดเวลาในการให้บริการอินเทอร์เน็ต					
29. เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการสืบค้นอินเทอร์เน็ตในโรงเรียนมีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอต่อความต้องการ					

ปัญหาการใช้สารสนเทศ	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
30. เครื่องคอมพิวเตอร์ที่บริการในห้องสมุด โรงเรียนมีประสิทธิภาพด้านความเร็วใน การทำงานช้า					
31. ห้องแนะแนวของโรงเรียนขาดการ ประชาสัมพันธ์การศึกษาต่อ					
32. ไม่ทราบเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับ การศึกษาต่อ					
33. ไม่มีความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์					
34. ไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของวิธีการ สืบค้นสารสนเทศจากซีดีรอมและ ฐานข้อมูลต่าง ๆ					
35. เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้มีประสิทธิภาพต่ำ ทำให้การสืบค้นสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต ใช้เวลานาน					
36. ไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัวที่บ้านทำ ให้ไม่สามารถสืบค้นสารสนเทศบน อินเทอร์เน็ตได้					
37. ที่บ้านไม่มีคู่สายโทรศัพท์สำหรับการ เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต					
38. ไม่มีเวลาเข้าร่วมการประชุมการบรรยาย ในเรื่องการศึกษาต่อ					
39. มีเวลาในการค้นหาข้อมูลเพื่อการศึกษาต่อ น้อย					

ปัญหาการใช้สารสนเทศ	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
40. โรงเรียนไม่จัดให้มีการศึกษาดูงานการจัด นิทรรศการการศึกษาต่อของมหาวิทยาลัย ต่าง ๆ					
41. บริการสืบค้นสารสนเทศโดยผ่านระบบ อินเทอร์เน็ตต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง					

จบข้อคำถามแต่เพียงเท่านี้

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่กรุณาใช้เวลาให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ยิ่ง

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวอชิษฐ์ มาระมาต
วัน เดือน ปีเกิด	24 เมษายน 2522
สถานที่เกิด	อำเภอละงู จังหวัดสตูล
ประวัติการศึกษา	คบ. (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี พ.ศ. 2544
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนละงูพิทยาคม อำเภอละงู จังหวัดสตูล
ตำแหน่ง	ครู